

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XI. 26.

LØNNSTELLINGEN 1949

Bygnings- og bygningsvareindustrien

Recensement des salaires

UTGITT AV
STATISTISK SENTRALBYRÅ

OSLO
I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1950

Pris kr. 2.00

Norges Offisielle Statistikk, rekke X.
(Statistique Officielle de la Norvège, série X.)

Rekke X.

Trykt 1948.

- Nr. 151. Pelsdyrtellingen i Norge 1946. (*Elevage d'animaux à fourrure.*)
- 152. Veterinærvesenet 1946. (*Service vétérinaire.*)
- 153. Meieribruket i Norge 1946. (*L'industrie laitière de la Norvège.*)
- 154. Norges industri 1945. (*Statistique industrielle.*)
- 155. Syketrygden 1944. (*Assurance-maladie nationale.*)
- 156. Norges private aksjebanker og sparebanker 1946. (*Statistique des banques privées par actions et des caisses d'épargne.*)
- 157. Norges postverk 1947. (*Statistique postale.*)
- 158. Skolestatistikk 1944—45. (*Instruction publique.*)
- 159. Arbeidslønninger 1946. (*Salaires des ouvriers.*)
- 160. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1942—44. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 161. Jordbruksstatistikk 1947. (*Superficies agricoles et élevage du bétail. Récoltes etc.*)
- 162. Statistisk årbok 1946—48. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
- 163. Syketrygden 1945. (*Assurance-maladie nationale.*)
- 164. Industriarbeidertrygden 1943—45. (*Assurances de l'Etat contre les accidents pour les travailleurs de l'industrie.*)
- 165. Kommunevalgene 1947. (*Elections pour les conseils communaux et municipaux.*)
- 166. Kriminalstatistikk 1945 og 1946. (*Statistique de la criminalité.*)
- 167. Norges kommunale finanser 1943—44. (*Finances des communes.*)
- 168. Kommunenes gjeld og kontantbeholdning m. v. 1947. (*Dette etc. des communes.*)
- 169. Syketrygden 1946. (*Assurance-maladie nationale.*)
- 170. Skattestatistikken 1946—47. (*Répartition d'impôts.*)

Rekke X.

Trykt 1949.

- Nr. 171. Statistisk økonomisk oversikt over året 1948. (*Aperçu de la situation économique.*)
- 172. Folkemengdens bevegelse 1942—45. (*Mouvement de la population.*)
- 173. Meieribruket i Norge 1947. (*L'industrie laitière de la Norvège.*)
- 174. Forsikringsselskaper 1947. (*Sociétés d'assurances.*)
- 175. Veterinærvesenet 1947. (*Service vétérinaire.*)
- 176. Norges bergverksdrift 1947. (*Mines et usines.*)
- 177. Norges jernbaner 1945—46. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 178. Statistiske oversikter 1948. (*Résumé rétrospectif.*)
- 179. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1945. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 180. Norges industri 1946. (*Statistique industrielle.*)
- 181. Sinnssykehusenes virksomhet 1943, 1944, 1945. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 182. Fagskolestatistikk 1944/45—1946/47. (*Ecoles professionnelles.*)
- 183. Bøndernes bruttoformue og gjeld 1940, 1944 og 1946. (*Fortune et dette des propriétaires.*)
- 184. Telegrafverket 1946—47. (*Télégraphes et téléphones de l'Etat.*)
- 185. Arbeidslønninger 1947. (*Salaires des ouvriers.*)
- 186. Norges handel 1947. (*Commerce.*)
- 187. Industriarbeidertrygden 1946. (*Assurances de l'Etat contre les accidents pour les ouvriers de l'industrie.*)

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XI. 26.

LØNNSTELLINGEN 1949

Bygnings- og bygningsvareindustrien

Recensement des salaires

UTGITT AV
STATISTISK SENTRALBYRÅ

OSLO
I KOMMISSJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1950

Innhold:

	Side
Innledning	11
1. Bygningsfagene	15
A. Omfanget s. 15, B. Organisasjons- og tariff-forhold s. 16, C. Timefortjenesten s. 18, D. Fortjenesten i ulike aldersgrupper s. 24, E. Alderssammensetningen s. 25, F. Tilgangen på læregutter s. 27, G. Fortjenestespredningen s. 28.	
Tabell 1. Alle bedrifter. Gjennomsnittlig timefortjeneste	29
« 2. Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper	31
« 3. Timefortjenesten ved bedrifter av ulik størrelse	33
« 4. Timefortjenesten i ulike størrelses- og organisasjonsgrupper	34
« 5. Fortjenesten i de ulike landsdeler	35
« 6. Fortjenesten i forskjellige distrikter	37
« 7. Fortjenesten i Oslo, Bergen og Trondheim i de forskjellige organisasjonsgrupper	39
« 8. Timefortjenesten i de ulike aldersgrupper	40
« 9. Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper ..	41
« 10. Fordeling etter stipulert timelønn	47
2. Trehusfabrikker og forskallingsplatefabrikker	48
I. Trehusfabrikker. A. Omfanget s. 48, B. Organisasjons- og tariff-forhold s. 48, C. Timefortjenesten s. 49, D. Fortjenestespredningen s. 50.	
II. Forskallingsplatefabrikker s. 50.	
Tabell 1. Alle bedrifter. Gjennomsnittlig timefortjeneste	51
« 2. Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper	52
« 3. Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper ..	54
3. Bygningsplatefabrikker	55
A. Omfanget s. 55, B. Organisasjons- og tariff-forhold s. 55, C. Timefortjenesten s. 56, D. Fortjenestespredningen s. 58.	
Tabell 1. Alle bedrifter. Gjennomsnittlig timefortjeneste	59
« 2. Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper	60
« 3. Timefortjenesten i ulike aldersgrupper	61
« 4. Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper ..	62
4. Trevarerfabrikker	63
A. Omfanget s. 63, B. Organisasjons- og tariff-forhold s. 63, C. Timefortjenesten s. 65, D. Fortjenesten i de ulike aldersgrupper s. 67, E. Fortjenestespredningen s. 68.	
Tabell 1. Alle bedrifter. Gjennomsnittlig timefortjeneste	69
« 2. Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper	70
« 3. Fortjenesten for arbeidere som lønnes etter Bygningsindustriarbeiderforbundets tariff	72

	Side
Tabell 4. Timelønn og fortjeneste i de ulike landsdeler	73
« 5. Timefortjenesten i de ulike aldersgrupper	74
« 6. Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper ..	75
5. Sementvarefabrikker	76
A. Omfanget s. 76, B. Organisasjons- og tariff-forhold s. 76, C. Timefortjenesten s. 76, D. Fortjenestespredningen s. 77.	
Tabell 1. Alle bedrifter. Gjennomsnittlig timefortjeneste	78
« 2. Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper	79
« 3. Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper ..	80
6. Teglverk	82
A. Omfanget s. 82, B. Organisasjons- og tariff-forhold s. 82, C. Timefortjenesten s. 83, D. Fortjenestespredningen s. 84.	
Tabell 1. Alle bedrifter. Gjennomsnittlig timefortjeneste	85
« 2. Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper	86
« 3. Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper	87
7. Kalkbrott og kalkverk	88
A. Omfanget s. 88, B. Organisasjons- og tariff-forhold s. 88, C. Timefortjenesten s. 89, D. Fortjenestespredningen s. 89.	
Tabell 1. Alle bedrifter. Gjennomsnittlig timefortjeneste	90
« 2. Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper	90
« 3. Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper ..	91
8. Steinindustri	92
A. Omfanget s. 92, B. Organisasjons- og tariff-forhold s. 93, C. Timefortjenesten s. 94, D. Den effektive arbeidstid i steinindustrien s. 95, E. Alderssammensetningen s. 95, F. Fortjenestespredningen s. 96.	
Tabell 1. Alle bedrifter. Gjennomsnittlig timefortjeneste	97
« 2. Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper	98
« 3. Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper ..	100
9. Trelastbruk	102
A. Omfanget s. 102, B. Organisasjons- og tariff-forhold s. 102, C. Timefortjenesten s. 104, D. Fortjenesten i ulike aldersgrupper og alderssammensetningen s. 108, E. Fortjenestespredningen s. 110.	
Tabell 1. Alle bedrifter. Gjennomsnittlig timefortjeneste. Voksne arbeidere	111
« 2. Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper	112
« 3. Gjennomsnittlig timefortjeneste. Unge arbeidere	117
« 4. Bedrifter som har tariff med Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund. Fortjenesten i de ulike prosentgrupper	118
« 5. Fortjenesten i de ulike landsdeler	119
« 6. Timefortjenesten i de ulike størrelsesgrupper	120
« 7. Timefortjenesten i ulike størrelses- og organisasjonsgrupper ..	121
« 8. Timefortjenesten i de ulike aldersgrupper	122
« 9. Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper	123
Alderssammensetningen i bygnings- og bygningsvareindustrien	126
Vedlegg	129

Table des matières :

	Page
Introduction	11
1. Industrie du bâtiment	15
A. Nombre d'établissements p. 15. B. Conditions d'organisation et de tarif, p. 16. C. Gains moyens par heure, p. 18. D. Gains moyens dans les différents groupes d'âge, p. 24. E. Les ouvriers répartis par âge, p. 25. F. Recrutement d'apprentis, p. 27. G. Dispersion des salaires p. 28.	
Tableau no. 1. Tous les établissements. Gains moyens par heure	29
« « 2. Gains moyens dans les divers groupes d'organisation ..	31
« « 3. Gains moyens par heure dans les établissements de grandeur dissemblable	33
« « 4. Gains moyens par heure dans les divers groupes de grandeur et d'organisation	34
« « 5. Gains moyens dans les différents parts du pays	35
« « 6. Gains moyens dans les différents districts	37
« « 7. Gains moyens dans les différents groupes d'organisation à Oslo, Bergen et Trondheim	39
« « 8. Gains moyens par heure dans les différents groupes d'âge	40
« « 9. Répartition des ouvriers adultes d'après les gains moyens par heure	41
« « 10. Répartition d'après les salaires par heure	47
2. Fabriques produisant des maisons de bois et des voliges	48
I. Fabriques produisant des maisons de bois. A. Nombre d'établissements, p. 48. B. Conditions d'organisation et de tarif, p. 48. C. Gains moyens par heure, p. 49. D. Dispersion des salaires, p. 50.	
II. Fabriques produisant des voliges, p. 50.	
Tableau no. 1. Tous les établissements. Gains moyens par heure	51
« « 2. Gains moyens dans les différents groupes d'organisation	52
« « 3. Répartition des ouvriers adultes d'après les gains moyens par heure	54
3. Fabriques produisant des plaques de construction	55
A. Nombre d'établissements, p. 55. B. Conditions d'organisation et de tarif, p. 55. C. Gains moyens par heure, p. 56. D. Dispersion des salaires, p. 58.	
Tableau no. 1. Tous les établissements. Gains moyens par heure	59
« « 2. Gains moyens dans les différents groupes d'organisation	60
« « 3. Gains moyens par heure dans les différents groupes d'âge	61
« « 4. Répartition des ouvriers adultes d'après les gains moyens par heure	62

	Page
4. Menuiseries	63
A. Nombre d'établissements, p. 63. B. Conditions d'organisation et de tarif, p. 63. C. Gains moyens par heure, p. 65. D. Gains moyens dans les différents groupes d'âge, p. 67. E. Dispersion des salaires, p. 68.	
Tableau no. 1. Tous les établissements. Gains moyens par heure	69
« « 2. Gains moyens dans les différents groupes d'organisation	70
« « 3. Gains moyens des ouvriers payés selon le tarif de l'union des ouvriers de construction	72
« « 4. Gains moyens par heure dans les différentes part du pays	73
« « 5. Gains moyens par heure dans les différents groupes d'âge	74
« « 6. Répartition des ouvriers adultes d'après les gains moyens	75
5. Fabriques produisant des articles en ciment	76
A. Nombre d'établissements, p. 76. B. Conditions d'organisation et de tarif, p. 76. C. Gains moyens par heure, p. 76. D. Dispersion des salaires, p. 77.	
Tableau no. 1. Tous les établissements. Gains moyens par heure	78
« « 2. Gains moyens dans les différents groupes d'organisation	79
« « 3. Répartition des ouvriers adultes d'après les gains moyens par heure	80
6. Briqueteries	82
A. Nombre d'établissements, p. 82. B. Conditions d'organisation et de tarif, p. 82. C. Gains moyens par heure, p. 83. D. Dispersion des salaires, p. 84.	
Tableau no. 1. Tous les établissements. Gains moyens par heure	85
« « 2. Gains moyens dans les différents groupes d'organisation	86
« « 3. Répartition des ouvriers adultes d'après les gains moyens par heure	87
7. Chauffourneries	88
A. Nombre d'établissements, p. 88. B. Conditions d'organisation et de tarif, p. 88. C. Gains moyens par heure, p. 89. D. Dispersion des salaires, p. 89.	
Tableau no. 1. Tous les établissements. Gains moyens par heure	90
« « 2. Gains moyens dans les différents groupes d'organisation	90
« « 3. Répartition des ouvriers adultes d'après les gains moyens par heure	91
8. Industrie des pierres	92
A. Nombre d'établissements, p. 92. B. Conditions d'organisation et de tarif, p. 93. C. Gains moyens par heure, p. 94. D. Heures effectives de travail dans l'industrie des pierres, p. 95. E. Les ouvriers répartis par âge, p. 95. F. Dispersion des salaires, p. 96.	
Tableau no. 1. Tous les établissements. Gains moyens par heure	97
« « 2. Gains moyens dans les différents groupes d'organisation	98
« « 3. Répartition des ouvriers adultes d'après les gains moyens par heure	100
9. Scieries	102
A. Nombre d'établissements, p. 102. B. Conditions d'organisation et de tarif, p. 102. C. Gains moyens par heure, p. 104. D. Gains moyens dans les différents groupes d'âge et les ouvriers répartis par âge, p. 108. E. Dispersion des salaires, p. 110.	

	Page
Tableau no. 1. Tous les établissements. Gains moyens par heure.	
Ouvriers adultes	111
« « 2. Gains moyens dans les divers groupes d'organisation ..	112
« « 3. Gains moyens par heure. Ouvriers jeunes	117
« « 4. Etablissements ayant un contrat collectif de salaires avec l'union des ouvriers de construction. Gains moyens dans les différents groupes de pour cent	118
« « 5. Gains moyens dans les différentes parts du pays	119
« « 6. Gains moyens par heure dans les divers groupes de grandeur	120
« « 7. Gains moyens par heure dans les divers groupes de grandeur et d'organisation	121
« « 8. Gains moyens par heure dans les différents groupes d'âge	122
« « 9. Répartition des ouvriers adultes d'après les gains moyens par heure	123
Les différents groupes d'âge dans l'industrie du bâtiment	126
Appendices	129

Forord.

For 2. kvartal 1949 ble lønningsforholdene i bygningsfagene undersøkt på grunnlag av individualoppgaver for hver arbeider. Foruten de egentlige bygningsfag skulle tellingen også omfatte bedrifter som produserer varer for bygningsindustrien.

De viktigste resultater ble offentliggjort i et stensilert hefte i desember 1949. De offentliggjøres her utvidd med en del nye avsnitt og tilleggstabeller.

Arbeidet har vært ledet av sekretær Ole Kjønstad og sekretæraspirant Hermod Skånland.

Oslo, 1. mars 1950.

Petter Jakob Bjerve.

Signy Arctander.

Innledning.

Ved Stortingsbeslutning 14. mars 1949 ble Statistisk Sentralbyrå gitt i oppdrag å foreta en undersøkelse av lønnsforholdene for arbeidere i bygningsfagene og i bygningsvareindustrien i 2. kvartal 1949. Resultatene av lønnstillingen legges fram i denne oversikt.

Byråets løpende *kvartalsstatistikk* over lønningene for de samme grupper som tellingen har med, bygger på summariske oppgaver fra de bedrifter som er tilsluttet Norsk Arbeidsgiverforening. Disse bedriftene sysselsetter imidlertid bare en mindre del av det totale tall av bygningsarbeidere, og på mange punkter er det for bygningsindustrien betydelig skilnad i tariffbestemmelsene for bedrifter i og utenfor N.A.F. Det var forutsetningen at denne lønnstilling bl. a. skulle gi et bedre bilde av lønnsforholdene for den totale bygningsindustri enn den summariske statistikk kan gi.

Lønnstillingen omfatter følgende hovedgrupper:

	Bedrifter	Arb. og formenn
De egentlige bygningsfag	1 415	21 238
Trehus- og forskallingsplatefabrikker	15	276
Bygningsplatefabrikker	14	876
Trevarefabrikker	158	2 041
Sementvarefabrikker	70	600
Teglverk	34	1 202
Kalkbrott og kalkverk	15	172
Steinindustri	91	1 137
Trelastbruk	289	7 129
I alt	2 101	34 671

For de fleste av gruppene ble oppgaveskjemaene sendt til de bedrifter som er med i Byråets produksjonsstatistikk. Denne omfatter sementvarefabrikker med minst 3000 dagsverk i året, bedrifter i steinindustrien og trelastbruk med minst 6000 dagsverk i året og trehus- og forskallingsplatefabrikker, bygningsplatefabrikker, trevarefabrikker, teglverk og kalkbrott med minst 12000 dagsverk i året, dvs. mellom 5 og 6 helårsarbeidere. For de egentlige bygningsfag og for skiferbrott (under steinindustri), som ikke er med i produksjonsstatistikken, bygger tellingens bedriftsregister på oppgaveskjemaene til Byråets industristatistikk fra bedrifter som kommer inn under ulykkestrygden. Denne statistikk tar med også de minste bedriftene. Bedrifter med mindre enn 4000 årlige timeverk ble imidlertid ikke tatt med i tellingen. Det samme gjaldt kortvarige byggeforetak, som i Rikstrygdeverket blir registrert særskilt. Da industristatistikken var å jour bare til

1946, søkte en å supplere registeret med oppgaver fra Rikstrygdeverket over bedrifter som var tilmeldt etter 1946.

Det oppgaveskjema som er brukt i tellingen, (se bilag A) har det samme rubrikksystem som de skjemaer som brukes i Byråets og Norsk Arbeidsgiverforenings lønnsstatistikk, dvs. at lønnsoppgave skulle gis med timer og lønn særskilt for tidlønt arbeid og akkordarbeid og med spesifiserte overtidstimer og prosenttillegg for overtidsarbeid. I tillegg til dette hadde tellingen også rubrikker for arbeidernes alder, stilling og faste timelønn. Lønnsoppgave skulle gis for hver enkelt arbeider.

Med *stipulert timelønn* menes i tellingen den tariffmessige eller på annen måte avtalte faste lønn. For normallønte grupper vil dette regelmessig si tariffens satser, for minstelønte den individuelt avtalte lønn. Faste tillegg som knytter seg til stillingen, som maskintillegg for maskinsnekkere er regnet med. «10-ørestillegget» er regnet med i stipulert lønn i de tilfelle da det åpenbart er blitt gitt som en fast forhøyelse av timelønningen, men ellers ikke.

I *akkordfortjenesten* er dyrtidstillegget inkludert, men derimot ikke andre tillegg, som bastillegg, smusstillegg o.l. Hvis disse tilleggene er av stor betydning og omfanget av akkordarbeid er stort, er det derfor mulig at fortjenesten i alt (med eller uten overtidstillegg) kan være høyere enn akkordfortjenesten.

Under *timefortjeneste i alt* har en i tellingen regnet med all utbetalt lønn for tid- og akkordlønt arbeid, inklusive forskjellige tillegg som knytter seg direkte til de arbeide timer. Det er også regnet med den lønn som blir utbetalt for 17. mai, og for ukelønte arbeidere (som i disse gruppene bare forekommer unntaksvis) også lønn for de andre ekstra helligdagene i 2. kvartal. Timer for disse fridagene er *ikke* regnet med. Verk-tøygodtgjørelse, klesgodtgjørelse og liknende tillegg som etter sin art er å betrakte som dekning for utgifter arbeiderne selv har hatt, er ikke regnet med i fortjenesten. Det samme gjelder feriegodtgjørelse.

Med *akkordoverskott* menes her den merfortjeneste som akkordlønt arbeid gir ut over den faste timelønn. Hvor akkordoverskottet er regnet ut i prosent, er det regnet i forhold til stipulert lønn uten dyrtidstillegg.

Som *voksne* arbeidere er regnet arbeidere over den alder som tariffavtalene fastsetter for å bli lønt som voksne arbeidere.

Som *unge* arbeidere er regnet arbeidere under denne alder (som regel 19 år) også i de enkelte tilfelle da unge arbeidere er blitt betalt etter lønnssetninger for voksne arbeidere. Av denne grunn ligger gjennomsnittsfortjenesten for en del grupper av unge arbeidere høyere enn det en skulle vente etter tariffens satser.

Arbeidere med «reduisert» arbeidstid. Enkelte bedrifter som er med i tellingen, praktiserer en kortere regulær arbeidstid enn 48 timer pr. uke. Dels gjelder dette som generell ordning, dels forekommer det i samband med skiftarbeid. For disse arbeiderne gir den gjennomsnittlige fortjeneste pr. faktisk time ikke et fullstendig bilde av deres reelle inntekt sammenliknet med arbeidere på vanlig 48 timers arbeidsuke.

Skal en *timelønnsstatistikk* også kunne gi et bilde av inntekter f. eks. pr. uke, må timefortjenesten for de arbeidere som har redusert arbeidstid beregnes på grunnlag av normal ukes timetall, dvs. at en multipliserer deres faktiske timer i kvartalet med 48/42, hvis den reduserte arbeidstid er 42 timer pr. uke.

Den timefortjeneste for *hele* gruppen som en kommer fram til på denne måten, er satt i parentes i tabellene i de tilfellene hvor redusert arbeidstid spiller noen rolle.

I avsnittene om fortjenestespredningen har en brukt *gjennomsnittsavviket* som et uttrykk for spredningens styrke. Dette er beregnet på grunnlag av spredningstabellene. Det viser den gjennomsnittlige differens mellom den enkelte arbeiders timefortjeneste og den gjennomsnittlige timefortjeneste for *alle* arbeidere i vedkommende gruppe. Et stort gjennomsnittsavvik gir uttrykk for en sterk spredning i fortjenesten.

Det er å vente at gjennomsnittsavviket målt i øre vil være større for grupper av arbeidere som har en høy gjennomsnittsfortjeneste enn for dem som har en lavere. En har derfor også beregnet gjennomsnittsavviket i prosent av gjennomsnittsfortjenesten. Dette er kalt *det relative gjennomsnittsavvik*, mens gjennomsnittsavviket målt i øre er kalt *det absolutte gjennomsnittsavvik*.

Spredningstabellene viser at de fleste arbeiderne så godt som alltid er i fortjenestegrupper som ligger *lavere* enn gjennomsnittsfortjenesten. I de høyere gruppene faller det stadig færre arbeidere. Enkelte av arbeiderne kan likevel oppnå meget høye fortjenester, slik at fordelingen etter gjennomsnittlig timefortjeneste blir skjev. Deres høye fortjeneste kan påvirke gjennomsnittsfortjenesten for gruppen meget sterkt. For å få et inntrykk av *hvor* skjev fordelingen er, har en beregnet *medianfortjenesten*, som uttrykker at halvparten av arbeiderne tjener mindre enn denne og halvparten av dem tjener mer. Medianfortjenesten er således ikke påvirket av *hvor* høy fortjenesten er for de arbeiderne som ligger høyest. Med andre ord, den er, i motsetning til gjennomsnittsfortjenesten, ikke påvirket av *skjevheten* i fordelingen. Stor forskjell mellom medianfortjenesten og gjennomsnittsfortjenesten viser derfor en meget skjev fordeling.

Den typiske fortjenestegruppe er den fortjenestegruppe som har flest arbeidere.

Som en innledende oversikt gir oppstillingen nedenfor den gjennomsnittlige timefortjeneste for voksne mannlige arbeidere i de 9 hovedgruppene tellingen omfatter:

	Gjennomsnittlig timefortjeneste	
	med overtid	uten overtid
	kr.	kr.
De egentlige bygningsfag	3.58	3.55
Av dette: Fagarbeidere	3.59	3.56
Spesial- og grovarbeidere	3.62	3.59
Hjelpesarbeidere	3.47	3.44
Trehus- og forskallingsplatefabrikker	2.97	2.95
Bygningsplatefabrikker	3.09	2.93
Trevarefabrikker	2.91	2.91
Sementvarefabrikker	3.15	3.14
Teglverk	2.88	2.87
Kalkbrott og kalkverk	2.84	2.83
Steinindustri	3.05	3.03
Trelastbruk	2.85	2.84

Disse gjennomsnittstallene dekker imidlertid over store ulikheter. Følgende oversikt viser hvordan arbeiderne fordelte seg på de ulike fortjenestegrupper. Tallene er gitt i prosent av samtlige voksne arbeidere innenfor vedkommende gruppe.

	Under kr. 2.00	2.00— 2.49	2.50— 2.99	3.00— 3.49	3.50— 3.99	4.00— 4.99	5.00— 5.99	6.00 og over	I alt
	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.
De egentlige bygningsfag	0.7	10.7	29.1	20.9	15.2	16.3	4.9	2.2	100.0
Av dette: Fagarbeidere	0.3	8.1	29.7	21.7	15.0	17.0	5.4	2.8	100.0
Spes. -og grovarb.	0.0	11.2	28.4	21.0	17.4	17.0	4.2	0.8	100.0
Hjelpearbeidere	5.1	21.7	27.7	16.0	8.2	11.3	6.3	3.7	100.0
Trehus- og forskall.pl.fabr. . . .	0.0	9.2	44.2	32.6	9.2	4.4	0.4	0.0	100.0
Bygningsplatefabrikker	0.2	8.7	40.6	32.5	13.4	4.5	0.1	0.0	100.0
Trevarefabrikker	1.0	19.3	43.5	23.4	7.6	4.5	0.4	0.3	100.0
Sementvarefabrikker	0.5	12.5	32.2	20.0	27.2	7.1	0.5	0.0	100.0
Teglverk	0.0	17.0	47.9	28.5	5.1	1.5	0.0	0.0	100.0
Kalkbrott og kalkverk	0.0	28.2	41.8	26.4	3.6	0.0	0.0	0.0	100.0
Steinindustri	1.2	26.9	31.7	18.8	11.6	6.5	2.5	0.8	100.0
Trelastbruk	0.4	21.4	46.6	24.7	5.8	1.1	0.0	0.0	100.0

I. Bygningsfagene.

Denne gruppen omfatter arbeidere som er sysselsatt på byggeplassen med nybyggings- eller vedlikeholdsarbeid. For en del bedrifter som har både byggevirksomhet og fabrikk- eller verkstedsproduksjon, har en så godt det har latt seg gjøre, plasert arbeiderne i deres respektive grupper. Dette gjelder f. eks. enkelte bedrifter med kombinert sementvareproduksjon og entreprenørvirksomhet, trevarefabrikker som også påtar seg bygningsarbeid o. l. *Bedriften* er i disse tilfelle telt med i den gruppe som de fleste av dens arbeidere hører til.

Grensen mellom byggevirksomhet og anleggsvirksomhet vil i mange tilfelle være uklar. I instruksen for utfyllingen av skjemaene ble de bedrifter som driver entreprenørvirksomhet, bedt om å sende inn oppgaver bare for arbeidere som ble lønt etter avtale med Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund. Anleggsarbeid lønnes som regel etter overenskomst med Norsk Arbeidsmannsforbund.

A. Omfanget.

Det ble sendt ut oppgaveskjemaer til 2706 bedrifter. Av disse er det bearbeidd lønnsoppgaver fra 1415 med tilsammen 21 238 arbeidere, regnet ved utgangen av juni. For 256 bedrifter fikk en melding om at de var opphørt, eller ikke hadde hatt noen arbeidere i 2. kvartal 1949. 85 oppgaver ble kassert, og fra 950 bedrifter kom det hverken lønnsoppgave eller annen beskjed.

Rikstrygdeverkets statistikk over ulykkestrygdede arbeidere for 1946 (den siste som er utarbeidd) omfatter i alt 7 900 bedrifter i byggevirksomhet. I dette tallet går imidlertid inn også alle større og mindre engangsbyggefretak. I gjennomsnitt faller det bare 4.6 årsverk (å 300 dager) på hver av disse bedriftene. Som nevnt i innledningen søkte en å skille ut engangsforetak og de mindre bedrifter da en opprettet bedriftsregister for tellingen. De bedriftene som er med i denne tellingen, hadde ved utgangen av 2. kvartal gjennomsnittlig 15 arbeidere.

Etter Arbeidsdirektoratets totaltelling pr. 31. mars 1949 var det sysselsatt 41 394 syketrygdede arbeidere i byggevirksomhet, som fordelte seg slik:

Entreprenører, bygg- og murmestere o. a.	28 875	arbeidere
Malerbedrifter	4 449	—«—
Rørleggerbedrifter	3 660	—«—
Elektrisk installasjon	4 410	—«—

Statens og kommunenes byggevirksomhet er her regnet under entreprenører. Det samme gjelder blikkenslagerier, glassmestere, tapetsere o. l. spesialbedrifter.

I sine månedsoppgaver gir Arbeidsdirektoratet bare det samlede tall av sysselsatte syketrygdede i byggevirksomhet. Dette var pr. 30 juni 1949 steget til 50 983. De bedriftene som er med i tellingen, sysselsetter derfor om lag 42 pst. av det totale tall av bygningsarbeidere. En kan imidlertid regne med at Arbeidsdirektoratets antall av bygningsarbeidere er litt for høyt, bl. a. på grunn av det uklare skille mellom bygge- og anleggsvirksomhet.

Bedriftene i tellingen er etter sin art delt i 7 grupper, som er vist på følgende side. Til sammenlikning er satt opp tallet på bedrifter og arbeidere som en får ved en tilsvarende gruppering av oppgaveskjemaer fra Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter til Byråets *summeriske* kvartalsstatistikk 2. kvartal 1949 (arb. tallet gjelder juni mnd.)

	Bedrifter			Arbeidere		
	Tellin- gen	Summ. stat.	Summ. stat. i pst. av tell.	Tellin- gen	Summ. stat.	Summ. stat. i pst. av tell.
1. Entreprenører, bygg-, tøm- mer- og murmestere	791	302	38.2	15 517	8 955	57.7
2. Malerbedrifter	196	160	81.6	1 562	1 247	79.8
3. Bygningsblikkenslagerier ..	49	24	49.0	241	120	49.8
4. Rørleggere og isolasjonsbedr.	137	98	71.5	1 742	1 403	80.5
5. Glassmesterbedrifter ¹⁾	17	13	76.4	95	121	127.4
6. Tapetserbedrifter	12	0	-	78	0	-
7. Elektrisk install. bedrifter ..	213	112	52.6	2 003	1 370	68.4
I alt	1 415	709	50.1	21 238	13 216	62.2

¹⁾ I tellingen er ikke med *speilfabrikker*, som i den summariske statistikk går inn i denne gruppen.

B. Organisasjons- og tariff-forhold.

I de forskjellige undergrupper fordelte bedriftene seg slik:

	Private bedrifter			Offentlige bedr.	
	I N. A. F.	Andre m. tariff	u. tariff	Kommunale	Statens
1. Entreprenører, bygg-, tøm- mer- og murmestere	242	368	130	35	16
2. Malerbedrifter	116	69	11	-	-
3. Blikkenslagerbedrifter	21	18	10	-	-
4. Rørleggere, isolasj.bedrifter ..	81	42	14	-	-
5. Glassmesterbedrifter	8	7	2	-	-
6. Tapetserbedrifter	-	12	-	-	-
7. Elektr. install. bedrifter	100	80	33	-	-
I alt	568	596	200	35	16

Arbeidertallet i de forskjellige organisasjonsgrupper var:

	Private bedrifter			Offentlige bedr.	
	I N. A. F.	Andre m. tariff	u. tariff	Kommunale	Statens
1. Entreprenører, bygg-, tøm- mer- og murmestere	8 208	5 337	969	532	471
2. Malerbedrifter	1 072	450	40	-	-
3. Blikkenslagerbedrifter	131	78	32	-	-
4. Rørleggere, isolasj.bedrifter ..	1 276	338	128	-	-
5. Glassmesterbedrifter	66	23	6	-	-
6. Tapetserbedrifter	-	78	-	-	-
7. Elektr. install. bedrifter	1 309	563	131	-	-
I alt	12 062	6 867	1 306	532	471

Det er på neste side regnet ut gjennomsnittlig antall arbeidere pr. bedrift for de forskjellige organisasjonsgrupper. Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter er gjennomgående meget større enn andre private bedrifter. Senere tabeller vil vise at fortjenestenivået som regel ligger høyere ved større enn ved mindre bedrifter.

	Gjennomsnittlig antall arbeidere pr. bedrift				
	Private bedrifter			Offentlige bedr.	
	I N. A. F.	Andre m. tariff	u. tariff	Kommune- nale	Statens
1. Entreprenører, byggm. o. l.	34	15	7	15	29
2. Malerbedrifter	9	7	4	-	-
3. Blikkenslagerier	6	4	3	-	-
4. Rørleggere, isolasj.bedrifter .	16	8	2	-	-
5. Glassmesterbedrifter	8	3	3	-	-
6. Tapetserbedrifter	-	6	-	-	-
7. Elektr. install. bedrifter	13	7	4	-	-

Et stort antall av bedriftene i gruppen «Andre bedrifter med tariff» er tilsluttet lokale laugs- og arbeidsgiversammenslutninger som ikke er medlemmer av Norsk Arbeidsgiverforening.

Kommunenes og statens bygningsforetak er i alle tilfelle gruppert under «Entreprenører, byggmestere o. a.» Tellingen har med henholdsvis 532 og 471 arbeidere i ren kommunal og statlig byggevirksomhet. Pr. 30. juni 1949 var det i alt 1397 bygningsarbeidere i kommunal virksomhet og 810 i statens. En stor del av disse er imidlertid «byggningsreparatører» som fordeles seg med 1—2 arbeidere ved forskjellige offentlige institusjoner og bygninger, og disse er ikke tatt med i tellingen.

De medlemsbedrifter i N.A.F. som er med i tellingen, utgjør ca. 80 pst. av det antall som har sendt inn oppgaver til Byråets summariske kvartalsstatistikk for 2. kvartal 1949. I gruppen «Glassmestere» i den summariske statistikk er med enkelte bedrifter, speilfabrikker, som ikke er tatt med i tellingen.

På arbeidernesiden er Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund part i overenskomstene for de fleste grupper av arbeidere. Norsk Murerforbund har avtaler for murerfaget og Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund for det overveiende antall av installasjonsmontørene. Norsk Kommuneforbund har overenskomst for om lag halvparten av de kommunale bygningsarbeidere, mens den andre halvdel av disse og de fleste av statens har overenskomst med Bygningsindustriarbeiderforbundet.

Det har hittil vært temmelig uensartede tariffbestemmelser innen bygningsfagene, særlig fordi avtalene med bedrifter og sammenslutninger utenfor Norsk Arbeidsgiverforening har timelønninger og akkordbestemmelser som ikke bare avviker fra avtalene med N.A.F. men også er forskjellige fra sted til sted.

Ved tariffrevisjonene de senere år har det vært en tendens til å få mer like bestemmelser. Kjennelsen i Lønnsnemnda for bygningsfagene i 1949 betydde et langt steg i den retning. Etter denne kjennelsen vil det, bortsett fra elektrikerfaget, bli stort sett ensartede akkordsatser for hele landet fra våren 1951, ved at de satsene som er avtalt for N.A.F.'s bedrifter, skal gjelde også for uorganiserte. Derimot vil timesatsene fortsatt være forskjellige.

Landsavtalene med Norsk Arbeidsgiverforening hadde 2. kvartal 1949 disse timesatser for de viktigste grupper av arbeidere over 19 år:

Fagarbeidere.

Tømrere, snekkere, glassmestere	normall.	2.45
Malere, murere	—«—	2.50
Elektromontører	—«—	2.50—2.58 etter 1 år
Blikkenslagere, rørleggere	minstel.	2.29

Spesial- og grovarbeidere.

Forskallere, jernbindere, sementpussere, gråsteinsmurere o. l.	normall.	2.45
Støpere, gravere o. l.	—«—	2.40

Hjelpearbeidere.

Murarbeidere	normall.	2.40
Elektrikerfaget	—«—	2.24

Elektromontører har «alderstillegg» på 5 øre pr. time etter 10, 15, 20 og 25 år.

For enkelte spesialgrupper har avtalene egne timesatser.

De overenskomster med bedrifter utenfor N.A.F. som har avvikende satser, ligger som regel noe høyere enn landsoverenskomstene. Avtalene for de kommunale bygningsarbeiderne har også i en del tilfelle høyere timesatser enn landsavtalen, dels grunngitt med at disse arbeiderne hovedsakelig har vedlikeholdsarbeid uten tilgang til akkordfortjeneste.

Avtalene med mestere utenfor N.A.F. har på et stort antall steder bestemmelse om prosenttillegg til landsavtalens akkordsatser: for mur- og pussarbeid stort sett begrenset oppad til henholdsvis 15 og 5 prosent tillegg og for de øvrige fag til 10 prosent tillegg. For gjenreisingsdistriktene i Nord-Norge er tillegget som regel 20 og 12 prosent for mur- og pussarbeid og 15 prosent for andre bygningsakkorder. I denne landsdelen gjelder tilleggene også for N.A.F.'s bedrifter.

Tellingen viser at mindre individuelle tillegg til normallønnsattsene er gitt i enkelte tilfelle, særlig til arbeidere med lite akkord. 10-ørestillegget fra 1948 er også gitt som en fast timelønnsforhøyelse i liknende tilfelle.

C. Timefortjenesten.

Omfanget av tellingen skulle i og for seg være tilstrekkelig til å gi et pålitelig bilde av *hovedtrekkene* i lønnsforholdene innen bygningsfagene. De fortjenestetall som er regnet ut for de forskjellige distrikter, bygger imidlertid i en del tilfelle på så få arbeidere at de må vurderes med forsiktighet.

Storparten av de minste bedriftene ble som nevnt ikke tatt med. Dette forhold tenderer i retning av å trekke gjennomsnittsførtjenesten opp for de forskjellige stillingsgrupper i tellingen. Som det senere vil bli vist (s. 21) ligger nemlig fortjenesten gjennomsnittlig høyere for arbeidere ved større enn ved mindre bedrifter.

I forhold til det totale tall av bygningsarbeidere i hele landet er Oslo noe overrepresentert i tellingen. Sysselsettingsstatistikken viser at 22 pst. av bygningsarbeiderne faller på Oslo, mens tellingen har 29 pst. Også dette virker til å trekke tallene for gjennomsnittsførtjenesten i tellingen noe oppover, da fortjenesten i Oslo ligger tildels vesentlig høyere enn gjennomsnitt for landet ellers (se s. 22).

Det forhold at akkordoppgjørene i bygningsfagene ofte gjelder for langvarige arbeider, og at akkordoverskottene ofte kan referere seg også til timer i tidligere kvartaler, vil alltid svekke resultatene av en lønnstilling for ett kvartal. I instruksen for utfyllingen av skjemaene ble bedriftene bedt om å føre opp timer og lønn bare for de akkorder som ble avsluttet i 2. kvartal, og i tilfelle slike akkorder gikk tilbake til tidligere måneder, ta med timer og lønn helt fra akkordenes begynnelse. Mange bedrifter ga imidlertid beskjed om at de ikke hadde kunnet følge denne utfyllingsregel, men i

alle tilfelle hadde ført opp samtlige arbeidstimer i 2. kvartal og all utbetalt lønn i dette kvartalet.

Ingen av de to føringsmåter vil gi helt tilfredsstillende resultat. I et stort materiale kan en riktignok regne med at akkordoverskott som delvis ikke har motsvarende timetall, vil bli jamnet ut av løpende akkorder hvor overskottet ikke kommer med. Men Byråets summariske statistikk for bygningshåndverkere og entreprenørbedrifter synes å vise at fortjenesten for arbeidere i disse grupper ligger høyere i 3. og 4. kvartal enn i 1. og 2. kvartal i samme år, åpenbart fordi flere akkorder blir avsluttet i den siste halvdel av året enn i den første. Dette forhold skulle derfor føre til at timefortjenesten i denne telling som gjelder 2. kvartal, er noe *lavere* enn et årsgjennomsnitt for 1949.

Ved en sterkt spesifisert gruppering av materialet vil forholdet med de lange akkordene gjøre lønnstallene usikre også innbyrdes, og likeså vil de tabellene som viser fordelingen av arbeidere på lønnsgrupper lett bli misvisende: Både blir de laveste fortjenestegrupper for sterkt representert, og tallet av arbeidere i de høyeste fortjenestegruppene blir for stort. En har søkt å unngå disse misforhold ved ikke å ta med i beregningen av spredningstabellene de arbeidere som enten åpenbart hadde større løpende (uoppgjorte) akkorder ved utgangen av kvartalet, eller som i løpet av kvartalet hadde fått utbetalt store akkordoppgjør som delvis gjaldt tidligere kvartaler, men hvor timene for tiden før 2. kvartal ikke var med. Mange bedrifter hadde gjort oppmerksom på slike tilfelle.

	Gj.snittl. stip. timelønn	Timefortjeneste		Akkord-timer	Akkord-overskott
		på akkord	i alt		
	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
Voksne arb. i alt	2.50	3.98	3.58	66.3	84.1
<i>Fagarbeidere i alt</i>	2.56	4.01	3.59	63.4	79.2
Av dette:					
Tømrere, innredn.snekkere	2.48	3.84	3.44	65.3	78.2
Blikkenslagere	2.65	3.94	3.46	57.8	67.1
Rørleggere	2.68	3.86	3.33	43.8	60.5
Malere	2.50	3.86	3.62	75.4	77.4
Tapetserere	2.65	3.86	3.76	80.4	63.0
Glassmestersvenner	2.52	4.25	3.03	21.2	96.6
Murere	2.56	4.94	4.56	80.9	129.8
Elektromontører	2.68	3.75	3.43	49.9	54.9
<i>Spesial -og grovarb. i alt</i>	2.45	3.94	3.62	73.5	86.6
Av dette:					
Forscallere	2.45	4.14	3.79	75.0	98.8
Jernbindere	2.45	4.08	3.87	81.4	95.3
Sementpussere o. l.	2.45	4.14	3.92	81.8	98.8
Uspes. stein-jord-sementarb. ..	2.52	3.62	3.27	62.6	61.5
Jord-fjellarb., gravere	2.40	3.89	3.60	76.1	89.8
<i>Hjelpearbeidere i alt</i>	2.36	4.06	3.47	61.1	104.3
Av dette:					
i rørleggerfaget	1.99	2.61	2.35	40.7	49.2
Murarbeidere	2.46	4.58	4.21	79.0	123.6
i elektrikerfaget	2.26	2.99	2.76	46.9	47.7

På grunn av den sesongpregede sysselsetting i bygningsfagene bør det også vises forsiktighet om en vil vurdere *årsinntekten* for arbeiderne i disse fag på grunnlag av timefortjenesten. Det gjennomsnittlige årlige tall av betalte arbeidstimer vil ligge betydelig lavere enn for industriarbeidere, og vil også kunne være meget ulikt for de forskjellige stillingsgrupper blant bygningsarbeiderne.

Timefortjenesten ved samtlige bedrifter. Oppstillingen på foregående side viser timefortjenesten for de viktigste gruppene innen bygningsfagene.

Det er påfallende liten forskjell i gjennomsnittsfortjenesten for de ulike grupper. I en særstilling står imidlertid glassmestersvenner med en gjennomsnittsfortjeneste ca. 15 pst. *under* gjennomsnittet, og murere med en fortjeneste som ligger ca. 21 pst. *over*. I den mer spesifiserte tabell 1 vil en finne en del andre stillingsgrupper med betydelig større fortjeneste enn totalgjennomsnittet for fagarbeidere, f. eks. parkettleggere, taktekkere, isolatører, glass-slipere, flisarbeidere o. a. arbeidere ved spesialbedrifter som hovedsakelig ligger i Oslo. Det høyere alminnelige lønnsnivå i Oslo må tas i betraktning når en vurderer fortjenesten for disse.

Gruppen uspes. stein-, jord- og sementarbeidere omfatter hovedsakelig arbeidere ved små bedrifter uten gjennomført arbeidsdeling. Fortjenesten for gruppen, som ligger betydelig lavere enn for de andre spesialarbeidere, er preget av dette forhold.

Blant hjelpearbeiderne står murarbeiderne i en sæstilling, da beregningen av deres akkordfortjeneste er knyttet sammen med murerne.

Akkordoverskottet varierer meget sterkt for de forskjellige grupper, fra 55 pst. for elektromontører til 130 pst. for murerne. Også akkordarbeidets *omfang* er høyst forskjellig, men bare for få grupper er det under 50 pst. av alle timene.

Overtidsarbeidet representerer i gjennomsnitt for alle voksne bygningsarbeidere bare 2.3 pst. av timene, men det har betydelig omfang for enkelte grupper. For gravemaskinkjører betyr overtidsfortjenesten et tillegg på 12 øre pr. time, for tapetsererne 11 øre, for isolatørene 10 øre, for elektrikerne 9 øre o.s.v.

Timefortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper. Oppstillingen nedenfor viser timefortjenesten for en del viktige stillinger når en grupperer bedriftene etter deres organisasjonsforhold.

	Bedrifter i N. A. F.	Andre bedrifter m. tariff	Bedrifter u. tariff	Komm. bedrifter	Stats- bedrifter
	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
Tømrere, snekkere	3.71	3.33	2.92	3.05	3.68
Blikkenslagere	3.53	3.50	2.87	-	-
Rørleggere	3.41	3.22	3.00	2.59	3.11
Malere	3.68	3.61	2.86	2.94	3.51
Murere	4.74	4.44	4.29	3.33	4.07
Elektromontører	3.60	3.17	2.75	-	3.49
					-
Forskallere	3.78	3.88	3.40	3.82	
Uspes. stein-jord-sementarb. ..	3.30	3.27	3.20	3.29	3.10
Fjellarbeidere, gravere	3.62	3.65	3.34	2.97	3.44
Murarbeidere	4.45	4.05	3.45	3.25	3.82

Denne oppstilling og den mer spesifiserte beregning i tabell 2 synes å vise at fortjenesten for *fagarbeiderne* gjennomgående ligger noe høyere ved bedrifter i N.A.F. enn ved andre private bedrifter med lønnsavtale. Både akkordarbeidets omfang og akkordfortjenesten er regelmessig en del større for den første gruppen. For *spesial- og grovarbeidere* synes derimot lønnsnivået for de fleste stillinger å ligge litt høyere ved bedriftene utenfor N.A.F. Forskjellen er imidlertid ikke i noe tilfelle særlig stor. Den stipulerte timelønn ligger omtrent for alle grupper litt høyere ved bedriftene utenfor N.A.F., men for de fleste fag innen bygningsindustrien, hvor akkordarbeidet er det dominerende, spiller dette mindre rolle for den totale fortjenesten.

Ved bedrifter uten tariffavtale ligger den faste timelønn omtrent for alle stillingsgrupper høyere enn gjennomsnittet for private bedrifter med lønnsoverenskomst. Men den samlede fortjeneste er vesentlig lavere for samtlige stillingsgrupper p.g.a. mindre akkord og lavere akkordfortjeneste. Et unntak danner murere ved bedrifter uten tariff, som har en gjennomsnittlig akkordfortjeneste betydelig høyere enn for murere med tariffavtale.

Også for arbeidere i kommunenes og statens byggevirksomhet synes tellingen å vise at lønnsnivået gjennomgående er noe lavere enn for organiserte arbeidere ved private bedrifter. Som nevnt før, er disse i stor utstrekning sysselsatt i vedlikeholdsarbeid med som regel liten adgang til akkordfortjeneste.

Ved sammenlikningen av lønnsnivået i disse fem bedriftsgruppene må en ta hensyn til at gruppene «Bedrifter i N.A.F.» og «Andre bedrifter med tariff» i meget sterkere grad enn de tre sistnevnte gruppene blir preget av den høyere fortjenesten i Oslo og omegn.

Timefortjenesten i bedrifter av forskjellig størrelse. Oppstillingen nedenfor viser timefortjenesten for noen viktige stillinger i bedrifter av forskjellig størrelse. I tabell 3 er fortjenesten beregnet for flere stillinger enn i denne oversiktstabellen.

	Mindre enn 10 arb.	10—19 arb.	20—49 arb.	50—99 arb.	100—199 arb.	200 arb. og fl.	I alt
Tømrere, innredn.snekkere	3.05	3.19	3.35	4.05	3.86	4.39	3.44
Murere	3.65	4.02	3.99	5.17	5.20	6.23	4.56
Elektromontører	3.14	3.34	3.51	3.84	3.98	3.81	3.43
Stein-jord-ement, grovarb.	3.04	3.21	3.39	3.59	3.57	3.86	3.58

Fortjenesten viser en meget sterk stigning med bedriftens størrelse. For murarbeidere (se tabell 3) er stigningen fra den laveste til den høyeste fortjenesten 87 pst.

Virkningene på timefortjenesten av bedriftsstørrelse og organisasjonsforhold særskilt. Det er i det foregående vist at fortjenesten varierer fra organisasjonsgruppe til organisasjonsgruppe, og at fortjenesten er høyere i de større bedriftene enn i de mindre. Men da også gjennomsnittsstørrelsen på bedriftene er forskjellig i de ulike organisasjonsgrupper (se oversikten s. 17) kan en ikke uten videre si noe om i hvilken grad organisasjonsforhold og bedriftsstørrelse hver for seg virker på fortjenesten. For å belyse dette spørsmålet er materialet

spaltet både etter organisasjonsgruppe og størrelsesgruppe for noen av de viktigste stillingene. De timefortjenestene en kommer til på denne måten, er satt opp i tabell 4.

Tabellen viser for det første at bedriftsstørrelsen har selvstendig innvirkning på timefortjenesten. For det annet viser den at arbeidere uten tariff i nesten alle tilfelle tjener mindre enn arbeidere med tariff. Forholdet mellom fortjenesten for arbeidere ved organiserte bedrifter og arbeidere ved uorganiserte bedrifter med tariff er noe mer uklart. Det forhold som er påpekt på s. 21, at spesial- og grovarbeiderne tjener mer i uorganiserte bedrifter med tariff enn i organiserte finnes stort sett igjen ved sammenlikninger mellom bedrifter i samme størrelsesgruppe. Derimot tjener elektromontørene best ved de organiserte bedriftene. For de andre stillingene veksler forholdet så sterkt fra størrelsesgruppe til størrelsesgruppe at det ikke er mulig å påvise noen bestemt tendens.

Fortjenesten i forskjellige distrikter. Tabell 5 gir opplysninger om timefortjenesten for de viktigste stillingene i de ulike landsdeler. Ved bearbeidingen av lønnsoppgavene for de egentlige bygningsfag er det dessuten foretatt en meget spesifisert gruppering etter distrikter. For en del av disse gruppene er imidlertid arbeidertallet så lite at det er vanskelig å bygge på de fortjenestetall en er kommet til. En har derfor bare tatt med gjennomsnittstall for de viktigste stillingene og for de største byene, og for grupper av mindre byer som stort sett har ensartede tariffbestemmelser. Slik som materialet foreligger i Byrået, er det imidlertid anledning til å finne fortjenesten for andre distrikter og stillinger som måtte ha interesse.

For de store bygningsfirmaene som har byggeforetak i flere distrikter, har en søkt å gruppere arbeiderne etter byggeplassens beliggenhet.

	Gjennomsnittlig timefortjeneste					
	Tøm- rere	Rør- leggere	Malere	Murere	Elek- trikere	Stein, jord-, sement, spes. arb.
	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
Hele landet	3.44	3.33	3.62	4.56	3.43	3.66
Oslo	4.19	3.65	3.98	5.59	3.94	4.43
Landet ellers	3.18	3.01	3.34	3.91	3.07	3.43
Av dette:						
Drammen	3.29	3.07	3.20	4.19	3.19	3.66
Byer i Østfold, Askim og Mysen ...	3.38	3.03	3.63	3.41	3.10	3.57
Byer i Vestfold	3.38	2.86	-	4.28	3.10	3.36
Hamar, Lilleham., Gjøvik og Elverum	3.13	2.99	3.33	4.25	2.88	3.35
Notodden, Porsgrunn og Skien	3.02	3.58	3.87	4.74	3.13	3.60
Byer på Sørlandet	2.86	2.98	3.23	3.68	2.85	3.22
Stavanger	3.06	3.09	3.00	4.43	2.92	3.22
Bergen	3.03	3.10	3.20	4.03	3.06	3.11
Kristiansund, Alesund og Molde ...	2.92	2.93	3.18	3.57	2.91	2.91
Trondheim	2.67	2.91	3.36	3.18	3.60	3.09
Byer i Nord-Trøndelag	2.79	2.81	2.72	3.84	2.87	-
Byer i Nordland	3.27	2.85	3.05	4.53	2.85	4.33
Byer i Troms	3.22	-	2.94	4.29	2.70	2.74
Byer i Finnmark	3.62	3.13	-	4.47	-	3.66
Landdistrikter i Nord-Troms og Finnmark	3.65	-	-	-	-	4.04

Oppstillingen viser først og fremst den store forskjell i fortjenestenivået for bygningsarbeidere i Oslo og i landet ellers. For de hovedgruppene som er tatt med i tabellen ligger timefortjenesten i Oslo fra 19 pst. (for malere) til 43 pst. (for murere) høyere enn gjennomsnittet for det øvrige land. For murarbeiderne er forskjellen endog 54 pst. (se tabell 6). Dels skyldes det høyere lønnsnivået i Oslo at akkordfortjenesten ligger vesentlig høyere her, tross de tillegg til akkordsatsene for Oslo som blir gitt i en rekke distrikter. Dels skyldes det at akkordarbeid gjennomgående er betydelig mer brukt i Oslo.

For de andre distriktene viser tellingen temmelig varierende fortjenestetall. Følgende hovedtendens synes imidlertid å være klar: Drammen med byene i Østfold, Vestfold og Telemark ligger stort sett noe høyere enn gjennomsnittet for landet utenfor Oslo. Det samme gjelder for gjenreisingsdistriktene i Nord-Troms og Finnmark. — Opplandsbyene, Stavanger og Bergen ligger stort sett på gjennomsnittet for distriktene utenfor Oslo. — Sørlandsbyene, Romsdals- og Mørebyene, Trondheim og de andre Trøndelagsbyene ligger praktisk talt for alle grupper lavere enn dette gjennomsnitt. — Byene i Nordland og Troms viser så varierende fortjenestetall for de forskjellige grupper at det er vanskelig å fastslå noen felles tendens. Nord-Norge er forøvrig den landsdel som er dårligst representert i tellingen. Se ellers tabell 6.

For de tre største byene har en i tabell 7 også spaltet materialet etter organisasjonsgrupper. Tabellen viser stort sett det samme forhold både mellom fortjenesten i hver av de tre byene og fortjenesten i hver av organisasjonsgruppene som det som er vist tidligere.

Ulikhetene i fortjeneste mellom forskjellige landsdeler henger delvis sammen med ulikheter i bedriftsstørrelse og tallene på bedrifter med og uten tariff. For å undersøke om den geografiske beliggenhet har en selvstendig innflytelse på fortjenesten, har en nedenfor stilt opp fortjenesten i ulike landsdeler ved bedrifter i samme organisasjons- og størrelsesgruppe. Eksemplene er valgt blant de gruppene som har forholdsvis mange arbeidere.¹⁾

	Oslo	Østfold, Vestfold, Drammen	Østlandet ellers	Sør- og Vestlandet	Trøndelag	Nord- Norge	Hele landet
<i>Tømrere, innredn.snekkere:</i>	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
Bedr. utenfor N.A.F. med tariff, mindre enn 10 arbeidere	3.65	3.22	2.95	2.92	2.53	2.96	3.09
Bedr. utenfor N.A.F. med tariff, 20—49 arbeidere	4.13	3.10	3.44	2.66	2.51	2.96	3.21
<i>Malere:</i>							
Bedr. i N.A.F., mindre enn 10 arb.	3.74	3.64	3.44	3.08	3.08	2.93	3.47
<i>Stein-jord-sement, grovarbeidere:</i>							
Bedr. i N.A.F., 20—49 arbeidere	3.76	3.12	2.99	2.99	(2.54)	(3.22)	3.44
Bedr. i N.A.F., 200 arb. og flere	4.26	3.79	4.24	3.30	3.77	4.03	3.82

Selv om bevegelsen ikke er så bestemt og entydig som i tabell 6, er det likevel klart at også innenfor så ensartede grupper er fortjenesten forskjellig i de ulike landsdeler. Særlig legger en merke til at fortjenestenivået i Oslo også i disse gruppene ligger avgjort høyere enn i andre deler av landet.

1) Tallene i parentes bygger på færre enn 10 oppgaver.

D. Fortjenesten i ulike aldersgrupper.

Oversikten nedenfor viser *timefortjenesten* i ulike aldersgrupper for noen av de viktigste stillinger.¹⁾

	Tømrere, snekkere	Malere	Murere	Elektro- montører	Stein-, jord-, sement, grovarb.	Mur- arbeidere
	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
19—20 år	3.38	2.95	-	(1.98)	3.28	(3.91)
21—24 «	3.16	3.22	4.00	3.12	3.33	3.81
25—29 «	3.30	3.40	4.38	3.23	3.53	3.55
30—39 «	3.44	3.62	4.73	3.46	3.61	4.14
40—49 «	3.57	3.75	4.79	3.69	3.68	4.57
50—59 «	3.55	3.67	4.83	3.58	3.63	4.55
60—69 «	3.41	3.62	4.08	3.68	3.39	3.86
70 år og over	3.15	3.42	3.68	-	3.04	(3.22)
I alt	3.44	3.62	4.56	3.43	3.58	4.21

For de fleste stillinger stiger fortjenesten til og med aldersgruppen 40—49 år, hvorefter den faller med stigende alder. For noen stillinger, således blikkenslagere og murere, er fortjenesten høyest i alderen 50—59 år.

Den gjennomsnittlige *stipulerte timelønn* viser for de fleste stillinger ubetydelig variasjon med alderen. Tallene i de to følgende oversikter er ikke tatt ut av tabeller i denne publikasjonen, men er hentet direkte fra det materiale som foreligger i Byrået.¹⁾

	Minstelønnsfag		Normallønsfag		Normalløns- fag med alderstillegg: elektro- montører
	Blikken- slagere	Rør- leggere	Tømrere, snekkere	Malere	
	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
19—20 år	(2.49)	(2.29)	2.45	2.50	(2.12)
21—24 «	(2.60)	2.50	2.48	2.52	2.53
25—29 «	2.58	2.64	2.48	2.51	2.59
30—39 «	2.66	2.71	2.49	2.51	2.67
40—49 «	2.66	2.72	2.49	2.51	2.76
50—59 «	2.66	2.71	2.48	2.51	2.81
60—69 «	(2.65)	2.71	2.49	2.51	2.82
70 år og over	(2.69)	(2.74)	2.48	2.50	-
I alt	2.65	2.68	2.48	2.50	2.68

I minstelønnsfagene viser ikke den stipulerte timelønn noen stigning etter aldersgruppen 30—39 år. Arbeidere i normallønsfagene kommer allerede i aldersgruppen 21—24 år opp på samme timelønnsnivå som de eldre arbeiderne, til tross for at arbeiderne ved uorganiserte bedrifter i noen utstrekning har personlige tillegg til tariffønnen. (Se tabell 2). For elektromontørene som har tariff-festede alderstillegg, og som også har personlige tillegg i større grad enn i de andre fagene, viser timelønningen en sterk og tydelig stigning med alderen.

Som tidligere nevnt er akkordomfangets størrelse av vesentlig betydning for fortjenesten. Oversikten på neste side viser *akkordtimer i prosent* av

¹⁾ Tallene i parentes bygger på færre enn 10 oppgaver.

samtligge arbeidstimer i de enkelte aldersgrupper for noen av de viktigste stillingene.¹⁾

	Tømrere, snekkere	Malere	Murere	Elektro- montører	Mur- arbeidere	Stein-, jord-, sement, grovarb.
	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.
19—20 år	66.7	59.3	-	(13.1)	(74.7)	58.8
21—24 «	58.8	60.5	72.0	42.1	57.8	69.6
25—29 «	63.9	65.8	82.2	48.5	70.8	76.6
30—39 «	66.2	76.2	80.1	50.5	80.1	75.4
40—49 «	69.7	77.7	83.7	57.2	81.1	76.0
50—59 «	66.3	78.0	82.4	47.6	84.7	77.5
60—69 «	59.8	74.9	76.9	57.3	77.6	70.0
70 år og over	46.9	77.7	88.5	-	(73.9)	50.5
I alt	65.3	75.4	80.9	49.9	79.0	74.9

Med unntak av noen få stillinger, kan en se at akkordomfanget er større for arbeiderne mellom 30 og 60 år enn for de yngre og eldre arbeidere. Innenfor disse aldersklassene er det ikke noen tydelig variasjon med alderen.

En kan gå ut fra at variasjonen i timefortjenesten med alderen i vesentlig grad skyldes timefortjenesten på akkordarbeid.

E. Alderssammensetningen.

Oversikten nedenfor viser den relative aldersfordeling og gjennomsnittsalderen for en rekke stillinger. Gjennomsnittsalderen er beregnet på grunnlag av tabellen ved å ta midtpunktet i hver aldersgruppe som representativt for arbeiderne i vedkommende gruppe.

Stilling	19— 20 år	21— 24 år	25— 29 år	30— 39 år	40— 49 år	50— 59 år	60— 69 år	70 år og over	I alt	Gjennsnittlig alder
	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	år
Arb. formenn	0.0	1.1	4.4	23.8	29.6	30.9	8.7	1.5	100.0	46.8
Tømrere, snekkere	0.6	4.2	14.9	33.5	22.2	16.8	6.8	1.0	100.0	41.2
Rørleggere	0.1	6.7	19.0	39.2	18.5	11.8	4.4	0.3	100.0	38.3
Malere	0.9	2.9	11.7	28.7	27.4	19.0	7.6	1.8	100.0	43.1
Murere	0.0	5.2	14.1	29.3	19.7	17.1	11.1	3.5	100.0	43.3
Elektromontører	0.7	10.1	24.3	24.9	22.4	15.1	2.5	0.0	100.0	37.8
Spes.arb.: stein-jord-sement ...	0.6	4.2	11.1	31.1	26.3	19.7	6.2	0.8	100.0	42.3
Grovarb.: —«	2.1	6.8	13.1	27.2	25.3	17.7	7.2	0.6	100.0	41.3
Hjelpearb. i rørleggerfaget	19.4	39.9	26.0	11.7	1.8	0.4	0.8	0.0	100.0	25.7
Murarbeidere	0.8	3.6	12.7	30.6	22.9	20.8	8.2	0.4	100.0	42.5

De yngre aldersklassene er vesentlig sterkere representert blant elektromontørene og rørleggerne enn blant de andre gruppene. Ellers er gjennomsnittsalderen påfallende lik når en ser bort fra de nevnte to fag.

1) Tallene i parentes bygger på færre enn 10 oppgaver.

For de stillinger hvor det er mulig å finne tilsvarende grupper i folketellingen 1930 har en sammenliknet aldersfordelingen i lønnstillingens materiale med aldersfordelingen i folketellingen. At en finner de høyere aldersklasser sterkere representert i dag enn den gang, skyldes delvis at det i hele befolkningen har funnet sted en forskyvning mot høyere aldersklasser. Virkningene av en slik forskyvning i befolkningens alderssammensetning er av mindre interesse hvis en vil undersøke i hvilken utstrekning et fag har fått tilskott fra den nye arbeidskraften som i løpet av perioden er kommet på arbeidsmarkedet.

En har derfor regnet om den aldersfordeling lønnstillingen viser ved hjelp av alderssammensetningen for voksne menn i hele befolkningen pr. 1/12 1930 og den tilsvarende beregnede alderssammensetning pr. 1/1 1949.¹⁾ De omregnede tall viser hvordan alderssammensetningen i faget ville ha vært om det ikke hadde vært andre faktorer som virket inn enn forskyvningene i hele den mannlige befolkningsalderssammensetning. Forskjellen mellom de omregnede tall og tallene fra folketellingen 1930, viser virkningene av andre faktorer, som f. eks. virkningen av alderssammensetningen i faget i 1930, det forhold at en muligens trer inn i ervervslivet i høyere alder i dag enn i 1930, lønnsforholdene i de forskjellige stillinger, muligheter for opplæring i de ulike fag og flere andre forhold.

Hvis også de omregnede tall viser en eldre befolkningssammensetning enn i 1930, betyr dette at også andre årsaker enn aldersforskyvningen i befolkningen har virket med til at de yngre aldersgruppene er forholdsvis svakt representert.

	Tømrere, snekkere			Rørleggere			Malere			Murere		
	Lønnst. 1949		Folketell. 1930	Lønnst. 1949		Folketell. 1930	Lønnst. 1949		Folketell. 1930	Lønnst. 1949		Folketell. 1930
	Fak-tiske tall	Om-regn. tall		Fak-tiske tall	Om-regn. tall		Fak-tiske tall	Om-regn. tall		Fak-tiske tall	Om-regn. tall	
	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.
Under 19 år	1.1	1.9	6.5	3.6	5.8	6.6	0.7	1.2	6.6	0.1	0.3	5.5
19—20 år (15—20 år) ²⁾	0.7	1.1		2.6	3.7		1.0	1.5		0.6	0.9	
21—24 år (21—25 år)	4.5	5.8	13.5	12.6	15.2	16.7	3.3	4.3	19.0	4.5	5.9	11.4
25—29 « (26—30 «)	15.0	15.8	15.3	19.8	19.5	22.4	12.6	13.5	15.8	13.4	14.3	11.4
30—39 « (31—40 «)	33.0	33.6	29.8	33.1	31.6	30.1	28.8	29.8	26.1	30.0	30.9	24.5
40—49 « (41—50 «)	21.8	19.5	16.1	15.0	12.6	12.6	26.6	24.1	15.3	20.9	18.9	19.8
50—59 « (51—60 «)	16.4	14.9	12.0	9.4	8.0	8.4	18.0	16.6	12.2	18.8	17.2	18.6
60—69 « (61—70 «)	6.6	6.5	5.7	3.6	3.3	3.0	7.3	7.3	4.4	9.7	9.6	7.7
70 år og over (71 år og over) ..	0.9	0.9	1.1	0.3	0.3	0.2	1.7	1.7	0.6	2.0	2.0	1.1
I alt	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

¹⁾ La A_k være tallet på arbeidere i aldersgruppen k i en bestemt stilling ifølge lønnstillingens materiale, og la F_k være tallet på menn i befolkningen som helhet i samme aldersgruppe. La videre fotskriftene til venstre betegne tidspunktet. Den omregnede relativandel for aldersgruppen k blir da

$$A_k \cdot \frac{1/12 \ 1930 \ F_k}{1/1 \ 1949 \ F_k}$$

$$\frac{70 \text{ og over}}{k = \text{under } 19} > A_k \frac{1/12 \ 1930 \ F_k}{1/1 \ 1949 \ F_k}$$

²⁾ Parentesene gjelder folketellingens aldersgruppering.

For å få overensstemmelse med folketellingens stillingsgruppering er fagarbeidere og hjelpearbeidere behandlet under ett.

Rørleggerne viser omtrent den samme aldersfordeling i dag som i 1930. I de omregnede tall er de yngste aldersklassene enda noe sterkere representert enn den gang. I dette faget har det funnet sted en meget sterk ekspansjon. Folketellingen 1930 hadde 1583 rørleggere og læregutter, mens Arbeidsdirektoratets totaltelling pr. 31. mars 1949 viste 3655¹⁾ eller en stigning på 131 pst. I de andre stillingene er det først og fremst aldersklassene under 25 år som er minket siden 1930, og de omregnede tall viser at denne forskyvningen bare delvis skyldes forskyvninger i befolkningens alderssammensetning. De høyere aldersklassene har økt sin relative andel tilsvarende. Særlig er forskyvningen mot høyere aldersklasser sterk blant malerne. Her er heller ikke ekspansjonen så sterk som for rørleggerne (3614 i 1930 mot 4442 i 1949¹⁾ eller 23 pst. stigning²⁾).

En sammenlikning mellom de omregnede tall for 1949 og folketellingens tall viser i noen grad om vedkommende stilling har absorbert «sin del» av tilveksten i ervervsbefolkningen siden 1930. For de laveste aldersklasser må en imidlertid være oppmerksom på det som er nevnt tidligere, at en ikke vet om de unge kommer inn i arbeidslivet i så ung alder i dag som i 1930. Først når resultatene av folketellingen 1946 foreligger, vil det være mulig å ta hensyn til dette forholdet under beregningene.

F. Tilgangen på læregutter.

I de forskjellige fag utgjorde læreguttene i prosent av fagarbeiderne:

Tømrerfaget	5.4 pst.
Blikkenslagerfaget	21.2 «
Rørleggerfaget	14.7 «
Malerfaget	6.7 «
Tapetsfaget	19.7 «
Glassmesterfaget	36.0 «
Murerfaget	13.0 «
Elektrikerfaget	47.6 «

I tømrer-, rørlegger-, maler- og murerfaget kan en bli fagarbeider enten ved å gjennomgå 4 års læretid eller ved å legitimere at en på annen måte har arbeidd minst 4 år i faget. I blikkenslager-, glassmester- og elektrikerfaget kan en bli fagarbeider bare ved å gjennomgå 4 års (for elektrikerne 5 års) læretid. Det samme gjelder for å bli fagarbeider i tapetsfaget i Oslo. Når læreguttene er så mye sterkere representert i disse siste fagene enn i de første, har det sikkert sammenheng med forskjellen i betingelsene for å bli fagarbeider.

Det kunne ha betydelig interesse å undersøke fordelingen av læreguttene etter hvor mange år de har vært i lære. Det ble imidlertid ikke spurt om dette i skjemaet, og den stipulerte lønn ga ikke tilstrekkelig sikkert grunnlag for å avgjøre dette spørsmålet.

1) «Arbeidsmarkedets», nr. 4, 1949.

2) Av forskjellige grunner er ikke disse tallene helt sammenliknbare. De kan likevel tjene til å gi et inntrykk av ekspansjonens styrke.

G. Fortjenestespredningen.

For en del viktige stillingsgrupper fordelte arbeiderne seg prosentvis på de forskjellige fortjenestegrupper som vist nedenfor:

	Gjennomsnittlig timefortjeneste i kroner						I alt
	Under 2.50	2.50— 2.99	3.00— 3.49	3.50— 3.99	4.00— 4.99	5.00— og over	
	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.
Tømrere, snekkere	15.5	30.9	19.0	12.9	16.6	5.1	100.0
Rørleggere	4.8	40.3	28.0	13.9	8.6	4.4	100.0
Malere	2.1	23.6	24.1	20.4	23.3	6.5	100.0
Murere	2.4	15.5	20.2	13.7	20.9	27.3	100.0
Elektromontører	3.6	38.4	23.0	16.4	14.5	4.1	100.0
Stein-jord-sement, spesialarb. ...	7.3	32.5	22.4	15.7	16.2	5.9	100.0
Stein-jord-sement, grovarb. ...	14.0	25.3	19.9	18.7	17.6	4.5	100.0
Murarbeidere	6.6	20.3	21.7	13.6	19.2	18.6	100.0

Som nevnt foran, vil forholdet med de lange akkordene gjøre denne be-
regningen noe usikker. Tabell 9 viser hvordan arbeiderne i de ulike stillin-
ger fordeler seg på fortjenestegrupper. Tabell 10 viser en liknende fordeling
for arbeiderne ved bedrifter i N.A.F. og ved andre bedrifter med tariff.

I innledningen (s. 13) har en forklart betydningen av gjennomsnittsav-
vik og medianfortjeneste.

I tabellen nedenfor er disse størrelsene stilt opp for noen av de viktigste
stillingene. Tallene er gitt særskilt for hver av organisasjonsgruppene
blant de private bedriftene.

	Bedrifter i N. A. F.				Uorg. bedr. m. tariff				Bedrifter uten tariff			
	Gj.snittlig fortj.		Gj.snittlig avvik		Gj.snittlig fortj.		Gj.snittlig avvik		Gj.snittlig fortj.		Gj.snittlig avvik	
	kr.	kr.	Absolutt	Relativt	kr.	kr.	Absolutt	Relativt	kr.	kr.	Absolutt	Relativt
Tømrere, innred- ningssnekkere	3.71	3.26	0.80	21.6	3.33	3.03	0.74	22.2	2.92	2.71	0.44	15.1
Rørleggere	3.41	3.14	0.60	17.6	3.22	2.93	0.59	18.3	3.00	2.85	0.32	10.7
Malere	3.68	3.55	0.65	17.7	3.61	3.48	0.74	20.5	2.86	2.71	0.28	9.8
Murere	4.74	4.10	1.23	25.9	4.44	3.81	1.19	26.8	4.29	3.74	1.15	26.8
Elektromontører ...	3.60	3.30	0.67	18.6	3.17	2.92	0.56	17.7	2.75	2.66	0.32	11.6
Stein-, jord-, sement:												
Spesialarbeidere	3.71	3.15	0.78	21.0	3.62	3.34	0.75	20.7	3.29	3.15	0.56	17.0
Grovarbeidere	3.61	3.19	0.74	20.5	3.63	3.41	0.60	16.5	3.28	2.97	0.61	18.6
Hjelparbeidere for rørleggere	2.38	2.27	0.44	18.5	2.33	2.32	0.38	16.3	2.11	2.13	0.22	10.4
Murarbeidere	4.45	3.70	1.14	25.6	4.05	3.49	1.03	25.4	3.45	2.99	0.78	22.6
Hj.arbeidere for elektromontører ..	2.81	2.63	0.42	14.9	2.69	2.49	0.39	14.5	2.38	2.32	0.26	10.9

For alle stillingene er spredningen betydelig sterkere enn for arbeidere
i bygningsvareindustrien. (Se tilsvarende tabeller for de andre hovedgrup-
per i tellingen). Sterkest er den for murerne og murarbeiderne. Tabellen
viser også at spredningen er betydelig sterkere ved bedrifter med tariff enn
i bedrifter uten. Noen tydelig forskjell mellom organiserte bedrifter og uor-

ganiserte med tariff er det derimot ikke. En sammenlikning av denne tabellen med tabell 2 viser at spredningen er sterkest for de grupper av arbeidere som har mest akkordarbeid.

For rørleggere og blikkenslagere, som har minstelønnsatser, er arbeiderne i tabell 11 fordelt etter den stipulerte timelønn. Tilsvarende er gjort for elektromontører, som har alderstillegg, og som i ganske mange tilfelle også har fått individuelle tillegg til normallønnsatsene.

Tabell 1. Bygningsfag.

Alle bedrifter. Gjennomsnittlig timefortjeneste.

	Antall arbeidere	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortj.			Akkord-timer	Over-timer
			på akkord	i alt			
				med overv.	uten overv.		
<i>Bedrifter</i> 1415		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
<i>Arbeidere og formenn</i> 21238							
Arb. formenn i alt	733	2.86	3.94	3.64	3.61	49.8	1.8
<i>Arb. formenn ved:</i>							
Entrepren., tømmer og murm.bedr.	652	2.85	3.93	3.64	3.62	51.7	1.6
Malerbedrifter	28	2.72	3.95	3.72	3.68	59.2	1.9
Bygn.blikkenslagerier	2	2.98	6.71	4.53	4.47	38.3	3.8
Rørleggere og isolasjonsbedrifter	15	3.02	4.14	3.43	3.42	27.0	1.7
Glassmesterbedrifter	3	3.32	5.10	4.14	4.13	27.1	0.1
Elektr. install.bedrifter	33	3.00	4.33	3.42	3.34	16.8	4.5
Voksne arbeidere i alt	18 973	2.50	3.98	3.58	3.55	66.3	2.3
Driftsarbeidere i alt	294	2.67	3.57	3.15	3.09	29.0	4.4
Lagerarbeidere	34	2.76	3.70	3.06	2.99	17.6	3.2
Sjåførere	91	2.60	3.05	2.86	2.80	17.0	4.7
Andre transportarbeidere, sjauere, tomtearbeidere o. l.	23	2.41	3.51	2.95	2.90	25.1	3.9
Vaktmenn	5	2.32	-	2.40	2.31	0.0	3.8
Smeder	52	2.61	3.83	3.43	3.38	45.3	3.3
Mekanikere o. a. reparatører	89	2.86	3.63	3.47	3.39	40.8	5.5
Produksjonsarbeidere i alt	18 679	2.50	3.98	3.59	3.56	67.0	2.2
Fagarbeidere i alt	9 463	2.56	4.01	3.59	3.56	63.4	2.1
Tømrere, innredn.snekkere	4 198	2.48	3.84	3.44	3.43	65.3	0.9
Parkettleggere og -slipere	23	2.73	4.12	4.01	4.01	90.3	0.2
Blikkenslagere	137	2.65	3.94	3.46	3.44	57.8	1.6
Taktekkere	48	2.47	5.67	5.32	5.32	89.6	0.0
Rørleggere, varmemontører	1 191	2.68	3.86	3.33	3.28	43.8	3.5
Isolatører	17	2.79	5.06	4.55	4.46	71.9	3.8
Malere	1 449	2.50	3.86	3.62	3.57	75.4	2.6
Fasadeopp-pussere	20	2.99	5.12	4.96	4.89	87.6	3.6
Skipsmalere	15	2.54	3.29	3.41	3.26	78.0	9.7
Tapetsere	66	2.65	3.86	3.76	3.65	80.4	5.9
Glassmestersvenner	50	2.52	4.25	3.03	3.00	21.2	2.4
Glass-slipere, foliererere	10	2.54	6.04	5.59	5.57	85.5	0.6
Murere	1 040	2.56	4.94	4.56	4.55	80.9	0.5
Elektrarbeidere	13	2.74	5.42	5.42	5.42	100.0	0.0
Elektromontører	1 186	2.68	3.75	3.43	3.34	49.9	4.9
Spes.arb. og grovarb. i alt	7 441	2.45	3.94	3.62	3.59	73.5	2.4
Forscallere	1 427	2.45	4.14	3.79	3.75	75.0	2.9
Jernbindere	305	2.45	4.08	3.87	3.83	81.4	2.9

Tabell 1. Bygningsfag (forts.).

Alle bedrifter. Gjennomsnittlig timefortjeneste.

	Antall arbeidere	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortj.			Akkord-timer	Over-timer
			på akkord	i alt			
				med overt.	uten overt.		
		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
Sementpussere, terassoarbeidere .	219	2.45	4.14	3.92	3.88	81.8	2.7
Gråsteinsmurere	36	2.42	3.86	3.28	3.27	55.8	0.9
Skytebaser	38	2.52	4.02	3.71	3.69	70.3	1.1
Gravemaskinkjøriere og kranfø- rere	65	2.93	4.17	4.15	4.03	60.8	9.6
Stein-jord-sement, uspes.	993	2.52	3.62	3.27	3.25	62.6	1.5
Gulvleggere, magnesittarbeidere .	11	3.06	5.04	4.09	4.01	50.9	3.6
Sementstøpere	269	2.42	3.73	3.41	3.37	67.7	2.8
Jord- og fjellarb. gravere	3 967	2.40	3.89	3.60	3.57	76.1	2.3
Steinmottakere, dagmenn	44	2.56	3.92	3.02	3.01	25.1	1.4
Dykkere	42	4.42	5.84	5.59	5.52	48.2	4.0
Signalmenn	25	2.43	3.85	3.80	3.72	91.4	7.2
Hjelpearbeidere i alt	1 775	2.36	4.06	3.47	3.44	61.1	2.2
Hjelpearbeidere i:							
Tømrerfaget	136	2.39	3.28	2.82	2.81	35.9	0.7
Pakettleggerfaget	5	2.33	3.83	2.71	2.56	6.6	6.4
Blikkenslagerfaget	28	2.22	3.23	2.58	2.58	40.2	0.6
Rørleggerfaget	275	1.99	2.61	2.35	2.31	40.7	3.6
Isolatørfaget	9	2.30	4.20	3.87	3.65	63.4	15.3
Malerfaget	90	2.46	3.46	2.97	2.96	49.2	0.6
Tapetserfaget	3	2.27	-	2.91	2.91	0.0	0.0
Glassmesterfaget	16	2.36	5.04	2.65	2.62	8.6	2.4
Murarbeidere	913	2.46	4.58	4.21	4.20	79.0	1.1
Håndlangere ved flisearbeid	6	2.54	4.89	4.89	4.89	100.0	0.0
Heisgutter (over 17 år)	28	2.50	3.28	3.03	2.98	41.9	5.4
Hjelpearb. i elektr. install.bedr. ..	228	2.26	2.99	2.76	2.69	46.9	5.3
Andre hjelpearb., brakkegutter ..	38	2.37	2.42	2.47	2.45	23.7	1.1
Unge arbeidere i alt	213	1.88	2.54	2.06	2.04	38.7	1.6
Unge arbeidere i:							
Tømrerfaget	47	2.02	2.68	2.29	2.29	53.7	0.2
Rørleggerfaget	39	1.39	2.03	1.60	1.57	35.1	1.8
Malerfaget	10	2.00	3.30	2.65	2.65	56.6	0.1
Elektr. install. bedrifter	18	1.62	1.98	1.87	1.87	14.3	0.1
Andre unge arb. og praktikanter	99	2.04	2.67	2.18	2.16	37.3	2.8
Læregutter i alt	1 260	1.52	2.03	1.77	1.76	41.2	1.4
Læregutter i:							
Tømrerfaget	225	1.72	2.22	1.97	1.97	45.7	0.3
Blikkenslagerfaget	29	1.53	2.21	2.07	2.06	21.7	1.0
Rørleggerfaget	175	1.41	1.79	1.59	1.58	40.4	1.6
Isolatørfaget	4	2.32	2.82	2.64	2.61	73.8	0.8
Malerfaget	97	1.54	2.19	1.85	1.84	43.6	0.9
Tapetserfaget	13	1.18	1.56	1.54	1.53	82.3	1.1
Glassmesterfaget	18	1.45	3.01	1.52	1.52	4.7	0.5
Murarfaget	135	1.88	2.46	2.12	2.12	31.0	0.3
Elektrikerfaget	564	1.40	1.94	1.66	1.64	42.8	2.1
Delvis arbeidsføre i alt	9	2.33	3.50	2.49	2.48	8.1	0.4
Rengj.kvinner ved bygg.	50	2.02	2.48	2.22	2.22	30.8	0.3

Tabell 2. Bygningsfag.

Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper.

	Antall arbeidere	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortj.			Akkord-timer	Over-timer
			På akkord	i alt			
				med overt.	uten overt.		
		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
<i>Bedrifter i N.A.F.</i>							
<i>Bedrifter</i>	568						
<i>Arbeidere og formenn</i> 12062							
Av dette:							
Tømrere, snekkere	1 627	2.45	3.96	3.71	3.69	77.8	1.4
Blikkenslagere	82	2.63	3.89	3.53	3.52	72.1	0.8
Rørleggere	872	2.69	3.86	3.41	3.35	48.4	3.8
Malere	914	2.51	3.85	3.68	3.62	79.2	3.3
Glassmestersvenner	29	2.48	4.36	3.25	3.21	34.1	3.1
Murere	504	2.50	5.03	4.74	4.73	86.6	0.6
Elektromontører	782	2.70	3.77	3.60	3.49	59.2	6.1
Forskallere	1 064	2.45	4.18	3.78	3.74	72.6	3.5
Jernbindere	228	2.45	4.07	3.85	3.81	79.3	3.3
Sementpussere o. l.	186	2.45	4.13	3.90	3.86	81.1	3.0
Uspes. stein-, jord-, sementarb. ..	471	2.48	3.61	3.30	3.27	66.5	2.2
Sementstøpere	165	2.40	3.81	3.45	3.41	67.9	3.2
Jord- og fjellarb., gravere	2 521	2.40	3.95	3.62	3.59	74.6	2.7
Dykkere	42	4.39	5.95	5.64	5.57	47.1	4.1
Hjelpearbeidere, rørleggere	191	1.96	2.59	2.38	2.33	49.2	4.5
Murarbeidere	438	2.40	4.75	4.45	4.43	84.9	1.7
Hjelpearbeidere, elektrikere	147	2.26	3.06	2.81	2.75	52.2	4.8
<i>Andre bedrifter med tariff</i>							
<i>Bedrifter</i>	596						
<i>Arbeidere og formenn</i> 6867							
Av dette:							
Tømrere, snekkere	1 738	2.49	3.70	3.33	3.32	64.6	0.5
Blikkenslagere	44	2.66	4.07	3.50	3.47	47.1	2.4
Rørleggere	219	2.66	3.96	3.22	3.19	34.0	2.9
Malere	444	2.51	3.90	3.61	3.59	74.3	1.1
Tapetsere	66	2.65	3.86	3.76	3.65	80.4	5.9
Glassmestersvenner	17	2.60	3.36	2.77	2.74	4.5	1.8
Murere	448	2.62	4.80	4.44	4.44	79.3	0.4
Elektromontører	327	2.65	3.64	3.17	3.12	35.8	2.7
Forskallere	302	2.46	4.05	3.88	3.87	85.9	1.1
Jernbindere	63	2.46	4.20	4.05	4.03	91.3	1.6
Sementpussere o. l.	31	2.46	4.25	4.04	4.03	86.0	0.8
Uspes. stein-jord-sementarb.	395	2.52	3.61	3.27	3.26	64.2	1.0
Sementstøpere	85	2.44	3.59	3.45	3.40	78.3	2.6
Jord- og fjellarb., gravere	1 089	2.41	3.84	3.65	3.65	83.2	0.8
Hjelpearbeidere, rørleggere	64	2.10	2.98	2.33	2.31	15.7	1.4
Murarbeidere	411	2.53	4.37	4.05	4.04	77.3	0.5
Hjelpearbeidere, elektrikere	61	2.26	2.69	2.69	2.57	35.8	7.9
<i>Bedrifter uten tariff</i>							
<i>Bedrifter</i>	200						
<i>Arbeidere og formenn</i> 1306							
Av dette:							
Tømrere, snekkere	405	2.56	3.63	2.92	2.92	32.1	0.3
Blikkenslagere	11	2.71	3.98	2.87	2.83	7.5	3.6
Rørleggere	67	2.63	3.41	3.00	2.96	35.0	2.1

Tabell 2. Bygningsfag (forts.).

Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper.

	Antall arbeidere	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortj.			Akkord- timer	Over- timer
			på akkord	i alt			
				med overt.	uten overt.		
		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
Malere	28	2.55	3.13	2.86	2.82	32.8	1.5
Murere	60	2.68	5.35	4.29	4.29	57.4	0.0
Elektromontører	70	2.53	4.39	2.75	2.73	7.8	2.2
Forskallere	53	2.50	3.88	3.40	3.40	63.5	0.2
Jernbindere	9	2.44	3.14	3.04	3.03	66.2	0.6
Uspes. stein-jord-sementarb.	76	2.65	3.64	3.20	3.20	51.9	0.2
Sementsløpere	14	2.48	3.17	2.67	2.67	14.2	0.1
Jord- og fjellarb., gravere	151	2.44	3.72	3.34	3.33	63.4	0.2
Hjelpearbeidere, rørleggere	19	1.92	2.37	2.11	2.09	29.6	2.1
Murarbeidere	40	2.53	4.56	3.45	3.45	41.8	0.2
Hjelpearbeidere, elektrikere	14	2.27	2.90	2.38	2.38	15.9	0.4
<i>Kommunale bedrifter</i>							
Bedrifter	35						
Arbeidere og formenn	532						
Av dette:							
Tømrere, snekkere	225	2.55	3.75	3.05	3.04	30.8	0.7
Rørleggere	21	2.65	—	2.59	2.55	0.0	0.9
Malere	26	2.54	3.62	2.94	2.94	32.9	0.3
Murere	21	2.63	4.38	3.33	3.33	36.7	0.0
Forskallere	7	2.45	3.82	3.82	3.82	100.0	0.0
Uspes. stein-jord-sementarb.	17	2.76	3.94	3.29	3.29	30.4	0.0
Jord- og fjellarb., gravere	111	2.37	3.25	2.97	2.96	65.6	0.9
Murarbeidere	15	2.50	4.22	3.25	3.25	39.0	0.0
<i>Statsbedrifter</i>							
Bedrifter	16						
Arbeidere og formenn	471						
Av dette:							
Tømrere, snekkere	203	2.49	4.10	3.68	3.67	68.9	0.7
Rørleggere	12	2.59	4.23	3.11	3.07	26.7	3.3
Malere	37	2.53	3.86	3.51	3.42	64.2	6.8
Murere	7	2.53	4.24	4.07	4.06	86.2	0.8
Elektromontører	6	2.65	3.97	3.49	3.43	57.0	3.7
Uspes. stein-jord-sementarb.	34	2.48	3.86	3.10	3.07	39.2	2.0
Jord- og fjellarb., gravere	95	2.40	3.71	3.44	3.34	71.7	10.3
Murarbeidere	9	2.40	3.96	3.82	3.77	88.1	2.8

Tabell 3. Bygningsfag.
Timefortjenesten (i kroner) ved bedrifter av ulik størrelse.

Stillinger	Under 10 arbeidere	10—19 arbeidere	20—49 arbeidere	50—99 arbeidere	100—199 arbeidere	200 arb. og flere	I alt
Bedrifter ant.	883	289	160	54	18	10	
Tømrere, innredningsnekkere ant.	1 146	906	1 024	476	279	367	4 198
t.fortj.	3.05	3.19	3.35	4.05	3.86	4.39	3.44
Rørleggere ant.	247	232	274	309	124	5	1 191
t.fortj.	3.10	3.12	3.47	3.42	3.79	3.41	3.33
Malere ant.	587	379	333	55	12	83	1 449
t.fortj.	3.36	3.72	3.78	4.22	2.78	4.16	3.62
Glassmestersvenner ant.	25	13	9	3	-	-	50
t.fortj.	2.79	3.24	3.54	2.87	-	-	3.03
Murere ant.	115	227	271	199	116	112	1 040
t.fortj.	3.65	4.02	3.99	5.17	5.20	6.23	4.56
Elektromontører ant.	385	272	309	140	74	6	1 186
t.fortj.	3.14	3.34	3.51	3.84	3.98	3.81	3.43
Stein-, jord-, sement, ant. spesialarbeidere	166	295	528	695	588	822	3 094
t.fortj.	3.16	3.27	3.47	3.69	3.56	4.04	3.66
Stein, jord-, sement, grovarbeidere ant.	186	323	827	1 052	653	1 239	4 280
t.fortj.	3.04	3.21	3.39	3.59	3.57	3.86	3.58
Hjelpearbeidere i rørleggerfaget .. ant.	82	71	56	56	9	1	275
t.fortj.	2.26	2.32	2.58	2.12	3.19	2.95	2.35
Murarbeidere ant.	122	187	232	184	101	87	913
t.fortj.	3.29	3.67	3.69	4.71	4.91	6.14	4.21
Hjelpearbeidere i elektr. installasjon ant.	77	56	57	19	13	6	228
t.fortj.	2.50	2.64	3.04	3.18	2.92	3.03	2.76

Tabell 4. Bygningsfag.*Timefortjenesten (i kroner) i ulike størrelses- og organisasjonsgrupper.¹⁾*

	Bedr. i N.A.F.	Andre med tariff	Bedr. uten tariff	Bedr. i N.A.F.	Andre med tariff	Bedr. uten tariff
	Tømrere, innredningssn.			Rørleggere		
Mindre enn 10 arb.	3.07	3.09	2.91	3.15	3.04	3.06
10—19 arbeidere	3.25	3.20	2.99	3.07	3.21	3.15
20—49 arbeidere	3.65	3.21	2.66	3.52	3.45	2.77
50—99 arbeidere	4.21	3.93	(3.93)	3.46	5.50	2.99
100—199 arbeidere	3.96	4.55	-	4.02	-	-
200 arb. og flere	4.53	4.54	-	(3.42)	-	-
	Malere			Murere		
Mindre enn 10 arb.	3.47	3.22	2.88	3.45	4.00	3.17
10—19 arbeidere	3.88	3.36	(2.78)	4.10	4.02	3.96
20—49 arbeidere	3.78	3.82	-	4.07	3.90	(4.57)
50—99 arbeidere	-	4.41	-	4.94	5.27	(6.69)
100—199 arbeidere	-	-	-	5.41	5.38	-
200 arb. og flere	(2.83)	4.39	-	6.28	6.52	-
	Elektromontører			Stein-jord-sem., spes.arb.		
Mindre enn 10 arb.	3.44	2.96	2.71	3.15	3.23	3.00
10—19 arbeidere	3.43	3.16	-	3.18	3.25	3.47
20—49 arbeidere	3.61	2.96	2.93	3.55	3.50	2.58
50—99 arbeidere	3.82	3.96	-	3.75	3.58	4.04
100—199 arbeidere	3.98	-	-	3.39	4.85	-
200 arb. og flere	(3.73)	-	-	4.01	4.92	-
	Stein-jord-sem., grovarb.			Murarbeidere		
Mindre enn 10 arb.	3.01	3.20	2.71	3.26	3.50	2.80
10—19 arbeidere	3.48	3.16	3.00	3.81	3.55	3.64
20—49 arbeidere	3.44	3.50	2.72	3.73	3.64	(3.58)
50—99 arbeidere	3.56	3.55	3.81	4.48	5.02	(5.46)
100—199 arbeidere	3.41	3.94	-	5.27	6.72	-
200 arb. og flere	3.82	4.45	-	6.47	6.21	-

1) Tallene i parentes bygger på færre enn 10 oppgaver.

Tabell 5. Bygningsfag.

Fortjenesten i de ulike landsdeler.

	Anfall arbeidere	Timefortj. i alt	Akkord- timer	Anfall arbeidere	Timefortj. i alt	Akkord- timer
		kr.	pst.		kr.	pst.
	Tømrere, innredningssn.			Rørleggere		
Oslo	1 081	4.19	93.0	613	3.65	53.5
Drammen	77	3.29	75.0	16	3.07	42.3
Østfold—Vestfold	447	3.25	60.6	58	3.00	28.8
Østlandet ellers	706	3.46	59.3	95	3.04	25.5
Sørlandet	246	2.82	32.9	31	2.98	28.6
Stavanger	140	3.06	59.0	23	3.09	26.0
Bergen	187	3.03	56.0	118	3.10	48.6
Vestlandet ellers	469	3.10	50.4	77	3.07	37.6
Trondheim	120	2.67	39.3	113	2.91	36.2
Trøndelag ellers	157	2.69	34.4	14	2.81	24.4
Nord-Norge	568	3.34	67.2	33	2.84	0.5
Hele landet	4 198	3.44	65.3	1 191	3.33	43.8
	Malere			Murere		
Oslo	629	3.98	86.8	413	5.59	97.1
Drammen	45	3.20	75.2	21	4.19	79.0
Østfold—Vestfold	128	3.78	78.3	105	3.82	76.0
Østlandet ellers	123	3.37	71.9	134	4.18	64.5
Sørlandet	70	3.19	52.6	44	3.64	52.6
Stavanger	20	3.00	50.0	9	4.43	72.6
Bergen	115	3.20	67.7	88	4.03	79.4
Vestlandet ellers	128	3.34	63.7	55	3.32	56.0
Trondheim	118	3.36	62.5	55	3.18	60.5
Trøndelag ellers	17	2.72	45.3	25	3.53	61.0
Nord-Norge	56	2.99	60.4	91	4.53	89.7
Hele landet	1 449	3.62	75.4	1 040	4.56	80.9
	Elektromontører			Forskallere		
Oslo	486	3.94	82.2	310	4.70	99.5
Drammen	22	3.19	49.2	10	3.48	98.9
Østfold—Vestfold	99	3.09	22.0	60	3.66	70.8
Østlandet ellers	148	3.14	23.6	103	4.54	92.6
Sørlandet	48	2.82	7.5	134	3.33	73.1
Stavanger	52	2.92	18.8	76	3.27	50.8
Bergen	123	3.06	39.1	240	3.16	71.6
Vestlandet ellers	81	2.70	10.2	112	3.52	61.4
Trondheim	79	3.60	47.6	190	3.02	51.3
Trøndelag ellers	8	2.87	53.9	7	2.55	5.1
Nord-Norge	40	2.87	15.2	185	4.45	77.2
Hele landet	1 186	3.43	49.9	1 427	3.79	75.0

Tabell 5. Bygningsfag (forts.).

Fortjenesten i de ulike landsdeler.

	Antall arbeidere	Timefortj. i alt	Akkord-timer	Antall arbeidere	Timefortj. i alt	Akkord-timer
		kr.	pst.		kr.	pst.
	Jernbindere			Uspes. stein-jord-, sementarb.		
Oslo	100	4.36	97.1	136	3.97	81.3
Drammen	2	3.14	76.5	51	3.71	86.4
Østfold—Vestfold	22	3.84	88.6	157	3.27	81.8
Østlandet ellers	40	4.01	86.7	142	3.60	65.7
Sørlandet	13	3.67	81.0	86	2.74	24.0
Stavanger	14	3.05	41.2	-	-	-
Bergen	10	3.43	83.0	72	2.82	48.6
Vestlandet ellers	18	3.40	82.5	153	2.84	40.0
Trondheim	53	3.17	56.9	7	3.11	62.2
Trøndelag ellers	-	-	-	1	2.61	0.0
Nord-Norge	33	4.41	79.1	188	3.14	68.1
Hele landet	305	3.87	81.4	993	3.27	62.6
	Jord- og fjellarb., gravere			Hjelppearb. for rørleggere		
Oslo	1 580	4.03	95.5	117	2.49	59.2
Drammen	52	3.32	83.8	3	2.25	40.6
Østfold—Vestfold	125	3.38	69.4	19	2.55	36.9
Østlandet ellers	441	3.52	79.4	35	2.14	22.3
Sørlandet	201	3.34	58.6	5	1.92	13.0
Stavanger	123	3.48	52.5	4	2.48	14.8
Bergen	282	3.02	49.7	16	2.03	34.1
Vestlandet ellers	379	3.22	67.1	34	2.19	27.7
Trondheim	302	2.92	40.4	26	2.30	31.3
Trøndelag ellers	39	2.94	50.5	4	2.32	8.8
Nord-Norge	443	3.45	62.9	12	2.25	0.0
Hele landet	3 967	3.60	76.1	275	2.35	40.7
	Murarbeidere			Hjelppearb. for elektrikere		
Oslo	327	5.47	96.9	69	3.03	88.8
Drammen	19	3.77	73.4	3	2.42	36.5
Østfold—Vestfold	95	3.52	71.1	26	2.53	8.2
Østlandet ellers	111	3.80	66.6	48	2.72	31.3
Sørlandet	28	3.51	52.1	5	2.33	3.7
Stavanger	11	4.02	73.8	10	2.35	3.9
Bergen	82	3.70	79.1	19	2.60	23.5
Vestlandet ellers	61	3.20	66.5	12	2.73	47.2
Trondheim	68	2.97	60.7	24	2.90	40.3
Trøndelag ellers	23	3.45	52.8	6	2.53	45.8
Nord-Norge	88	3.93	82.2	6	2.34	33.4
Hele landet	913	4.21	79.0	228	2.76	46.9

Tabell 6. Bygningsfag.

Fortjenesten i forskjellige distrikter.

	Antall arbeidere	Gj.snittlig timefortj.		Akkord-timer	Antall arbeidere	Gj.snittlig timefortj.		Akkord-timer
		på akkord	i alt			på akkord	i alt	
		kr.	kr.	pst.		kr.	kr.	pst.
		Tømrere, innredningssnekkere				Rørleggere		
Oslo	1 081	4.24	4.19	93.0	613	4.05	3.65	53.5
Landet ellers	3 117	3.61	3.18	55.4	578	3.54	3.01	33.9
Av dette:								
Drammen	77	3.53	3.29	75.0	16	2.98	3.07	42.3
Byer i Østfold, Askim og Mysen	156	3.74	3.38	65.4	33	3.82	3.03	31.8
Byer i Vestfold	159	3.67	3.38	68.6	17	3.53	2.86	20.8
Hamar, Lillehammer, Gjøvik og Elverum	160	3.44	3.13	68.1	24	3.83	2.99	21.7
Notodden, Porsgrunn og Skien	44	3.47	3.02	46.7	10	3.83	3.58	76.3
Byer på Sørlandet	190	3.35	2.86	34.5	31	3.66	2.98	28.6
Stavanger	140	3.40	3.06	59.0	23	4.46	3.09	26.0
Bergen	187	3.37	3.03	56.0	118	3.50	3.10	48.6
Kristiansund, Ålesund og Molde	82	3.19	2.92	57.7	33	3.21	2.93	44.4
Trondheim	120	2.79	2.67	39.3	113	3.36	2.91	36.2
Byer i Nord-Trøndelag	67	2.99	2.79	60.1	14	3.24	2.81	24.4
Byer i Nordland	334	3.49	3.27	71.7	19	3.42	2.85	0.9
Byer i Troms	36	3.80	3.22	38.3				
Byer i Finnmark	190	3.69	3.62	91.2	7	-	3.13	0.0
Landdistrikter i N.-Troms og Finnmark	87	3.85	3.65	73.6				
		Malere				Elektromontører		
Oslo	629	4.07	3.98	86.8	486	3.77	3.94	82.2
Landet ellers	820	3.64	3.34	66.4	700	3.71	3.07	27.0
Av dette:								
Drammen	45	3.38	3.20	75.2	22	3.69	3.19	49.2
Byer i Østfold, Askim og Mysen	54	3.89	3.63	79.7	56	4.23	3.10	20.6
Byer i Vestfold ¹⁾	58	4.21	4.19	94.4	38	3.41	3.10	26.0
Hamar, Lillehammer, Gjøvik og Elverum	61	3.47	3.33	82.1	26	4.35	2.88	10.4
Notodden, Porsgrunn og Skien	24	3.96	3.87	93.8	39	3.26	3.13	34.7
Byer på Sørlandet	64	3.69	3.23	57.7	43	2.79	2.85	8.1
Stavanger	20	3.37	3.00	50.0	52	3.12	2.92	18.8
Bergen	115	3.33	3.20	67.7	123	3.21	3.06	39.1
Kristiansund, Ålesund og Molde	16	3.53	3.18	60.6	68	2.95	2.91	80.9
Trondheim	118	3.69	3.36	62.5	79	4.02	3.60	47.6
Byer i Nord-Trøndelag	15	2.93	2.72	48.8	8	2.82	2.87	53.9
Byer i Nordland	23	3.26	3.05	71.3	26	5.69	2.85	7.9
Byer i Troms	12	3.17	2.94	55.1	11	2.97	2.70	10.2

¹⁾ Etterat bearbejdingen var ferdig har en konstateret at omtrent halvparten av malerne i Vestfoldbyene hovedsakelig hadde vært sysselsatt med skipsmaling, som regulært gir høyere fortjeneste enn bygningsmaling (se også tabell 1).

Tabell 6. Bygningsfag (forts.).

Fortjenesten i forskjellige distrikter.

	Antall arbeidere	Gj.snittlig timefortj.		Akkord-timer	Antall arbeidere	Gj.snittlig timefortj.		Akkord-timer
		på akkord	i alt			på akkord	i alt	
		kr.	kr.	pst.		kr.	kr.	pst.
		Murere				Murarbeidere		
Oslo	413	5.63	5.59	97.1	327	5.50	5.47	96.9
Landet ellers	627	4.35	3.91	70.7	586	3.91	3.56	69.7
Av dette:								
Drammen	21	4.55	4.19	79.0	19	4.17	3.77	73.4
Byer i Østfold, Askim og Mysen	45	3.59	3.41	76.9	38	3.32	3.23	80.7
Byer i Vestfold	37	4.48	4.28	86.2	38	4.25	4.02	82.5
Hamar, Lillehammer, Gjøvik og Elverum	39	4.55	4.25	79.5	37	4.20	3.90	74.5
Notodden, Porsgrunn og Skien	8	5.08	4.74	69.5	8	4.41	4.24	85.2
Byer på Sørlandet	41	4.41	3.68	54.0	28	4.24	3.51	52.1
Stavanger	9	5.15	4.43	72.6	11	4.59	4.02	73.8
Bergen	88	4.37	4.03	79.4	82	4.00	3.70	79.1
Kristiansund, Ålesund og Molde	12	3.67	3.57	89.2	16	3.55	3.37	76.1
Trondheim	55	3.54	3.18	60.5	68	3.24	2.97	60.7
Byer i Nord-Trøndelag	9	5.20	3.84	44.6	10	4.83	3.42	36.9
Byer i Nordland	65	4.64	4.53	94.5	70	4.11	3.97	90.6
Byer i Troms	11	4.52	4.29	78.6	12	4.67	3.83	49.1
Byer i Finnmark	29	4.49	4.47	98.7	28	3.80	3.80	99.8
		Stein-jord-sement-spes.arb.				Stein-jord-sement-grovarb.		
Oslo	680	4.46	4.43	92.4	1 656	4.03	4.00	93.7
Landet ellers	2 414	3.81	3.43	65.8	2 624	3.72	3.29	61.8
Av dette:								
Drammen	63	3.77	3.66	87.7	54	3.43	3.28	79.9
Byer i Østfold, Askim og Mysen	142	3.70	3.57	86.7	48	3.81	3.21	56.0
Byer i Vestfold	85	3.58	3.36	73.6	85	3.76	3.52	77.4
Hamar, Lillehammer, Gjøvik og Elverum	83	3.58	3.35	71.1	114	3.30	3.09	70.5
Notodden, Porsgrunn og Skien	8	3.84	3.60	79.1	35	3.79	3.56	81.7
Byer på Sørlandet	251	3.65	3.22	57.1	242	3.74	3.42	68.1
Stavanger	104	3.83	3.22	49.5	143	4.08	3.42	54.6
Bergen	347	3.39	3.11	66.8	286	3.53	3.01	49.2
Kristiansund, Ålesund og Molde	68	2.95	2.91	80.9	50	3.34	2.78	34.3
Trondheim	298	3.59	3.09	50.8	343	3.54	2.91	40.5
Byer i Nordland	294	4.47	4.33	84.8	367	4.03	3.60	65.3
Byer i Troms	86	3.70	2.74	36.8	45	3.37	3.32	85.9
Byer i Finnmark	199	3.68	3.66	90.0	110	3.77	3.46	69.0
Landdistrikter i N.-Troms og Finnmark	18	3.90	4.04	93.0	28	3.32	3.19	70.2

Tabell 7. Bygningsfag.

Fortjenesten i Oslo, Bergen og Trondheim i de forskj. organisasjonsgrupper.

	Antall arbeidere	Gj.snittlig timefortj.		Akkord-timer		Antall arbeidere	Gj.snittlig timefortj.		Akkord-timer	
		på akkord	i alt				på akkord	i alt		
		kr.	kr.	kr.	pst.		kr.	kr.	kr.	pst.
Tømrere, innredningssnekkere					Rørleggere					
<i>Oslo.</i>										
Bedr. i N. A. F.	574	2.45	4.30	4.30	94.9	570	2.74	4.05	3.66	54.6
Andre priv.bedr. m. tariff	413	2.45	4.22	4.17	95.4	35	2.75	4.65	3.65	34.0
Priv.bedr. u. tariff	40	2.79	3.76	3.67	87.8	8	2.81	3.20	3.14	64.9
Komm. bedrifter	54	2.62	4.09	3.83	65.3	-	-	-	-	-
<i>Bergen.</i>										
Bedr. i N. A. F.	100	2.45	3.33	3.18	77.9	66	2.60	3.05	2.87	44.8
Andre priv.bedr. m. tariff	20	2.50	3.61	3.00	20.5	35	2.67	3.98	3.80	80.6
Priv.bedr. u. tariff	21	2.45	4.03	3.32	50.4	-	-	-	-	-
Komm. bedrifter	46	2.49	2.56	2.50	10.0	16	2.49	-	2.53	0.0
<i>Trondheim.</i>										
Bedr. i N. A. F.	97	2.47	2.85	2.70	35.7	64	2.57	3.36	2.90	40.8
Andre priv.bedr. m. tariff	21	2.46	2.65	2.54	56.5	7	2.70	-	2.83	0.0
Priv.bedr. u. tariff	-	-	-	-	-	42	2.57	3.36	2.94	34.9
Malere					Elektromontører					
<i>Oslo.</i>										
Bedr. i N. A. F.	413	2.50	4.01	3.88	81.6	423	2.74	3.84	3.94	83.0
Andre priv.bedr. m. tariff	209	2.50	4.20	4.21	98.0	58	2.74	3.90	3.96	81.8
<i>Bergen.</i>										
Bedr. i N. A. F.	68	2.54	3.27	3.22	73.8	99	2.65	3.28	3.10	38.9
Andre priv.bedr. m. tariff	35	2.53	3.39	3.33	72.1	24	2.62	2.93	2.87	39.5
<i>Trondheim.</i>										
Bedr. i N. A. F.	90	2.50	3.78	3.47	64.8	68	2.69	3.96	3.55	49.2
Andre priv.bedr. m. tariff	20	2.50	3.73	3.12	49.5	11	2.65	4.52	3.90	37.1
Murere					Murarbeidere					
<i>Oslo.</i>										
Bedr. i N. A. F.	227	2.50	5.60	5.57	96.9	179	2.40	5.63	5.59	96.7
Andre priv.bedr. m. tariff	163	2.50	5.67	5.65	98.8	135	2.45	5.36	5.36	98.9
Priv.bedr. u. tariff	17	2.57	6.08	5.84	93.9	8	2.52	5.09	4.83	87.6
<i>Bergen.</i>										
Bedr. i N. A. F.	74	2.50	4.40	4.21	87.7	72	2.40	4.01	3.80	85.1
<i>Trondheim.</i>										
Bedr. i N. A. F.	45	2.50	3.36	3.05	57.5	60	2.40	3.21	2.96	61.3
Andre priv.bedr. m. tariff	10	2.50	4.22	3.83	75.1	8	2.40	3.48	3.05	56.9
Stein- jord sement- spes.arb.					Stein- jord- sement- grovarb.					
<i>Oslo.</i>										
Bedr. i N. A. F.	414	2.46	4.48	4.46	93.7	1058	2.40	4.01	3.97	93.1
Andre priv.bedr. m. tariff	212	2.56	4.59	4.55	93.7	494	2.40	4.08	4.08	95.3
Priv.bedr. u. tariff	35	2.71	3.89	3.82	87.6	69	2.40	4.00	3.88	89.3
Komm. bedrifter	19	2.58	3.97	3.75	62.6	35	2.40	3.93	3.91	98.5
<i>Bergen.</i>										
Bedr. i N. A. F.	324	2.46	3.40	3.14	68.9	263	2.40	3.53	3.06	54.4
Andre priv.bedr. m. tariff	13	2.52	3.08	2.83	47.4	11	2.42	-	2.58	0.0
<i>Trondheim.</i>										
Bedr. i N. A. F.	291	2.45	3.57	3.09	51.0	320	2.40	3.54	2.91	40.5
Andre priv.bedr. m. tariff	7	2.46	4.29	3.29	43.6	16	2.40	3.51	3.14	65.9

Tabell 8. Bygningsfag.
Timefortjenesten (i kroner) i de ulike aldersgrupper.

	19—20 år	21—24 år	25—29 år	30—39 år	40—49 år	50—59 år	60—69 år	70 år og over	Alder uoppgitt	I alt
Arb. formenn ant.	-	8	32	173	215	225	63	11	6	733
t.fortj.	-	3.36	3.46	3.55	3.68	3.72	3.64	3.34	3.13	3.64
Tømrere, innredningssnekkere ant.	25	169	608	1363	905	685	277	39	127	4198
t.fortj.	3.38	3.16	3.30	3.44	3.57	3.55	3.41	3.15	3.08	3.44
Blikkenslagere ant.	3	8	20	41	39	14	6	3	3	137
t.fortj.	2.87	3.07	3.33	3.37	3.53	3.60	4.47	3.28	4.00	3.46
Rørleggere ant.	1	79	224	462	218	139	52	4	12	1191
t.fortj.	2.56	2.88	3.26	3.43	3.42	3.41	2.97	3.20	3.04	3.33
Malere ant.	12	40	161	394	377	261	105	25	72	1447
t.fortj.	2.95	3.22	3.40	3.62	3.75	3.67	3.62	3.42	3.61	3.62
Murere ant.	-	53	143	298	200	174	113	35	24	1040
t.fortj.	-	4.00	4.38	4.73	4.79	4.83	4.08	3.68	3.77	4.56
Elektromontører ant.	8	118	284	290	261	176	29	-	20	1186
t.fortj.	1.98	3.12	3.23	3.46	3.69	3.58	3.68	-	3.02	3.43
Spesialarbeidere ant.	17	130	341	951	807	605	191	25	27	3094
t.fortj.	3.48	3.55	3.54	3.69	3.73	3.69	3.44	3.27	3.64	3.66
Grovarbeidere ant.	87	288	552	1151	1068	750	305	25	54	4280
t.fortj.	3.28	3.33	3.53	3.61	3.68	3.63	3.39	3.04	3.24	3.58
Hjelparbeidere i rørleggerfaget ant.	53	109	71	32	5	1	2	-	2	275
t.fortj.	1.93	2.35	2.53	2.54	2.46	2.52	2.54	-	1.92	2.55
Murarbeidere ant.	7	32	113	273	204	186	73	4	21	913
t.fortj.	3.91	3.81	3.55	4.14	4.57	4.55	3.86	3.22	3.83	4.21
Hjelparbeidere i elektriker- ant.	9	65	82	48	12	3	-	-	9	228
faget t.fortj.	3.05	2.55	2.77	2.91	3.05	2.57	-	-	2.69	2.76

Tabell 9. Bygningsfag.
Fordeelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper. Alle bedrifter.

	Gjennomsnittlig timefortjeneste i kroner												I alt	Ikke be- regnet	Gj.sn. time- fortj. kr.
	Under 2.50	2.50— 2.74	2.75— 2.99	3.00— 3.24	3.25— 3.49	3.50— 3.74	3.75— 3.99	4.00— 4.49	4.50— 4.99	5.00— 5.49	5.50— 5.99	6.00 og mer			
<i>Fagarbeidere.</i>															
Tømrere, innredningssn. ant.	561	712	400	399	290	244	224	377	225	88	55	42	3 617	581	3.44
pst.	15.5	19.8	11.1	11.0	8.0	6.7	6.2	10.4	6.2	2.4	1.5	1.2	100.0		
Blikkenslagere ant.	3	10	22	19	10	13	13	14	2	3	1	3	113	24	3.46
pst.	2.7	8.8	19.4	16.8	8.8	11.5	11.5	12.4	1.8	2.7	0.9	2.7	100.0		
Rørleggere ant.	50	217	203	180	112	80	65	59	30	19	11	16	1 042	149	3.33
pst.	4.8	20.8	19.5	17.3	10.7	7.7	6.2	5.7	2.9	1.8	1.1	1.5	100.0		
Malere ant.	29	208	112	175	152	140	135	224	91	53	17	18	1 354	95	3.62
pst.	2.1	15.4	8.3	12.9	11.2	10.3	10.0	16.6	6.7	3.9	1.3	1.3	100.0		
Tapetserere ant.	-	3	3	13	7	6	11	14	7	1	1	-	66	-	3.76
pst.	-	4.5	4.5	19.8	10.6	9.1	16.7	21.2	10.6	1.5	1.5	-	100.0		
Glassmestersvenner ant.	2	17	11	6	2	3	2	4	2	-	-	-	49	-	3.03
pst.	4.1	34.7	22.4	12.2	4.1	6.1	4.1	8.2	4.1	-	-	-	100.0		
Murere ant.	21	82	53	94	82	65	54	105	77	53	61	124	871	169	4.56
pst.	2.4	9.4	6.1	10.8	9.4	7.5	6.2	12.1	8.8	6.1	7.0	14.2	100.0		
Elektromontører ant.	38	226	181	145	99	96	77	108	45	18	8	17	1 058	128	3.43
pst.	3.6	21.4	17.0	13.6	9.4	9.1	7.3	10.2	4.3	1.7	0.8	1.6	100.0		

Tabell 9. Bygningsfag (forts.).

Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper. Alle bedrifter.

	Gjennomsnittlig timefortjeneste i kroner												I alt	Ikke be- regnet	Gj.sn. time- fortj. kr.	
	Under 2.50	2.50— 2.74	2.75— 2.99	3.00— 3.24	3.25— 3.49	3.50— 3.74	3.75— 3.99	4.00— 4.49	4.50— 4.99	5.00— 5.49	5.50— 5.99	6.00 og mer				
<i>Spesial- og grovarbeidere</i>																
Forskallere ant.	98	202	150	131	108	123	95	122	77	41	18	16	1 181	246		
pst.	8.3	17.2	12.7	11.1	9.1	10.4	8.0	10.3	6.5	3.5	1.5	1.4	100.0		3.79	
Jernbindere ant.	7	20	33	36	23	23	22	23	24	8	7	3	229	76		
pst.	3.1	8.7	14.4	15.8	10.0	10.0	9.6	10.0	10.5	3.5	3.1	1.3	100.0		3.87	
Sementpussere o. l. ant.	8	16	19	14	20	14	12	32	20	9	5	5	174	45		
pst.	4.6	9.2	10.9	8.0	11.5	8.0	6.9	18.4	11.5	5.2	2.9	2.9	100.0		3.92	
Stein-jord-sement, uspes. ant.	63	241	133	130	92	58	36	53	31	19	3	6	865	128		
pst.	7.3	27.9	15.4	15.0	10.6	6.7	4.2	6.1	3.6	2.2	0.3	0.7	100.0		3.27	
Sementstøpere ant.	12	50	38	40	31	21	17	16	3	2	1	1	232	37		
pst.	5.2	21.7	16.4	17.2	13.4	9.1	7.3	6.7	1.3	0.9	0.4	0.4	100.0		3.41	
Jord-fjellarb., gravere ant.	487	421	379	334	301	297	330	423	186	96	36	21	3 311	656		
pst.	14.7	12.7	11.4	10.1	9.1	9.0	10.0	12.8	5.6	2.9	1.1	0.6	100.0		3.60	
Dykkere ant.	-	-	-	-	-	-	-	11	5	4	1	5	26	16		
pst.	-	-	-	-	-	-	-	42.3	19.2	15.4	3.9	19.2	100.0		5.59	
<i>Hjelpearbeidere</i>																
i rørleggerfaget ant.	172	43	20	10	2	5	1	3	3	-	-	-	259	16		
pst.	66.3	16.6	7.7	3.9	0.8	1.9	0.4	1.2	1.2	-	-	-	100.0		2.35	
Murarbeidere ant.	51	85	72	82	86	50	55	93	55	45	44	55	773	140		
pst.	6.6	11.0	9.3	10.6	11.1	6.5	7.1	12.1	7.1	5.8	5.7	7.1	100.0		4.21	
i elektr.faget ant.	84	38	28	20	13	1	6	2	2	-	1	-	195	33		
pst.	43.0	19.5	14.4	10.3	6.7	0.5	3.1	1.0	1.0	-	0.5	-	100.0		2.76	

Tabell 9. Bygningsfag (forts.).
Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper. Bedrifter i N.A.F.

	Gjennomsnittlig timefortjeneste i kroner												I alt	Ikke be-regnet	Gj.sn. timefortj. kr.
	Under 2.50	2.50—2.74	2.75—2.99	3.00—3.24	3.25—3.49	3.50—3.74	3.75—3.99	4.00—4.49	4.50—4.99	5.00—5.49	5.50—5.99	6.00 og mer			
Tømrere, snekkere ant.	114	197	154	135	98	111	81	152	97	40	21	16	1.216	411	3.71
pst.	9.4	16.1	12.7	11.1	8.1	9.1	6.7	12.5	8.0	3.3	1.7	1.3	100.0		
Blikkenslagere ant.	-	1	9	11	2	13	10	8	1	3	-	-	58	24	3.53
pst.	-	1.7	15.5	19.0	3.4	22.5	17.2	13.8	1.7	5.2	-	-	100.0		
Rørleggere ant.	31	119	135	134	89	64	50	50	24	16	10	10	732	140	3.41
pst.	4.2	16.3	18.4	18.3	12.2	8.7	6.8	6.8	3.3	2.2	1.4	1.4	100.0		
Malere ant.	15	102	67	112	107	87	95	154	54	32	13	11	849	65	3.68
pst.	1.8	12.0	7.9	13.2	12.6	10.2	11.2	18.1	6.4	3.8	1.5	1.3	100.0		
Glassmestersvenner ant.	1	6	5	5	1	2	2	4	2	-	-	-	28	1	3.25
pst.	3.6	21.4	17.9	17.9	3.6	7.1	7.1	14.3	7.1	-	-	-	100.0		
Murere ant.	3	33	27	41	44	24	21	54	34	24	36	68	409	95	4.74
pst.	0.7	8.1	6.6	10.0	10.8	5.9	5.1	13.2	8.3	5.9	8.8	16.6	100.0		
Elektromontører ant.	9	97	112	101	74	72	55	79	36	15	7	16	673	109	3.60
pst.	1.3	14.5	16.7	15.0	11.0	10.7	8.2	11.7	5.3	2.2	1.0	2.4	100.0		
Forskallere ant.	71	158	119	93	86	86	66	77	45	14	10	9	834	230	3.78
pst.	8.5	18.9	14.3	11.2	10.3	10.3	7.9	9.2	5.4	1.7	1.2	1.1	100.0		

Tabell 9. Bygningsfag (forts.).
Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper. Bedrifter i N.A.F.

	Gjennomsnittlig timefortjeneste i kroner												I alt	Ikke be-regnet	Gj.sn. time-fortj. kr.	
	Under 2.50	2.50—2.74	2.75—2.99	3.00—3.24	3.25—3.49	3.50—3.74	3.75—3.99	4.00—4.49	4.50—4.99	5.00—5.49	5.50—5.99	6.00 og mer				
Jernbindere	ant.	5	16	24	26	20	17	19	9	9	4	2	3	154	74	3.85
	pst.	3.2	10.4	15.7	17.0	13.0	11.0	12.3	5.8	5.8	2.6	1.3	1.9	100.0		
Sementpussere o. l.	ant.	7	12	15	14	16	9	11	27	18	8	4	3	144	42	3.90
	pst.	4.9	8.3	10.4	9.7	11.1	6.3	7.6	18.7	12.5	5.6	2.8	2.1	100.0		
Uspes. stein-jord-sement ..	ant.	36	118	77	45	29	15	11	15	20	11	-	1	378	93	3.30
	pst.	9.5	31.1	20.4	11.9	7.7	4.0	2.9	4.0	5.3	2.9	-	0.3	100.0		
Sementstøpere	ant.	6	22	29	26	14	13	10	11	2	-	-	1	134	31	3.45
	pst.	4.5	16.4	21.6	19.5	10.4	9.7	7.5	8.2	1.5	-	-	0.7	100.0		
Jord-fjellarb., gravere	ant.	273	291	225	189	172	161	153	236	119	48	24	10	1 901	620	3.62
	pst.	14.4	15.3	11.8	9.9	9.0	8.5	8.1	12.4	6.3	2.5	1.3	0.5	100.0		
Dykkere	ant.	-	-	-	-	-	-	-	11	5	4	1	5	26	16	5.64
	pst.	-	-	-	-	-	-	-	42.4	19.2	15.4	3.8	19.2	100.0		
Hjelpearb., rørleggere	ant.	113	27	16	10	1	4	1	2	2	-	-	-	176	15	2.38
	pst.	64.2	15.3	9.1	5.7	0.6	2.3	0.6	1.1	1.1	-	-	-	100.0		
Murarbeidere	ant.	18	38	35	32	41	21	25	40	31	34	27	22	364	74	4.45
	pst.	4.9	10.4	9.6	8.8	11.4	5.8	6.9	11.0	8.5	9.3	7.4	6.0	100.0		
Hjelpearb., elektrikere	ant.	46	27	23	9	8	-	5	2	1	-	1	-	122	25	2.81
	pst.	37.7	22.1	18.9	7.4	6.6	-	4.1	1.6	0.8	-	0.8	-	100.0		

Tabell 9. Bygningsfag (forts.).

Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper. Andre bedrifter med tariff.

	Gjennomsnittlig timefortjeneste i kroner											I alt	Ikke be- regnet	Gj.sn. time- fortj. kr.	
	Under 2.50	2.50— 2.74	2.75— 2.99	3.00— 3.24	3.25— 3.49	3.50— 3.74	3.75— 3.99	4.00— 4.49	4.50— 4.99	5.00— 5.49	5.50— 5.99				6.00 og mer
Tømrere, snekkere ant.	296	298	178	170	144	105	87	126	109	35	29	23	1 600	138	3.33
pst.	18.5	18.7	11.1	10.6	9.0	6.6	5.4	7.9	6.8	2.2	1.8	1.4	100.0		
Blikkenslagere ant.	3	4	9	8	7	-	2	6	1	-	1	3	44	100.0	3.50
pst.	6.8	9.1	20.5	18.2	15.9	-	4.5	13.6	2.3	-	2.3	6.8			
Rørleggere ant.	8	59	55	30	14	14	14	6	6	2	1	6	215	4	3.22
pst.	3.7	27.4	25.6	14.0	6.5	6.5	6.5	2.8	2.8	0.9	0.5	2.8	100.0		
Malere ant.	13	74	28	56	38	45	28	64	37	21	4	7	415	29	3.61
pst.	3.1	17.9	6.7	13.5	9.2	10.8	6.7	15.5	8.9	5.1	0.9	1.7	100.0		
Glassmestersvenner ant.	1	9	4	1	1	1	-	-	-	-	-	-	17	100.0	2.77
pst.	5.9	52.9	23.5	5.9	5.9	5.9	-	-	-	-	-	-			
Murere ant.	15	31	21	44	32	37	27	37	33	24	25	50	376	72	4.44
pst.	4.0	8.2	5.6	11.7	8.5	9.8	7.2	9.8	8.8	6.4	6.6	13.4	100.0		
Elektromontører ant.	14	98	59	34	23	21	19	27	8	3	1	1	308	19	3.17
pst.	4.5	31.9	19.2	11.0	7.5	6.8	6.2	8.8	2.6	0.9	0.3	0.3	100.0		
Forskallere ant.	24	29	30	28	21	34	20	34	25	27	7	7	286	16	3.88
pst.	8.4	10.1	10.5	9.8	7.3	12.0	7.0	12.0	8.7	9.4	2.4	2.4	100.0		

Tabell 9. Bygningsfag (forts.).

Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper. Andre bedrifter med tariff.

	Gjennomsnittlig timefortjeneste i kroner												I alt	Ikke be- regnet	Gj.sn. time- fortj. kr.	
	Under 2.50	2.50— 2.74	2.75— 2.99	3.00— 3.24	3.25— 3.49	3.50— 3.74	3.75— 3.99	4.00— 4.49	4.50— 4.99	5.00— 5.49	5.50— 5.99	6.00 og mer				
Jernbindere																
ant.	2	2	5	7	3	5	2	11	15	4	5	-	61	2		
pst.	3.3	3.3	8.2	11.5	4.9	8.2	3.3	18.0	24.5	6.6	8.2	-	100.0		4.05	
Sementpussere o. l.																
ant.	1	4	4	-	4	5	1	3	2	1	1	2	28	3		
pst.	3.6	14.3	14.3	-	14.3	17.8	3.6	10.7	7.1	3.6	3.6	7.1	100.0		4.04	
Uspes. stein-jord-sement ..																
ant.	24	89	49	50	46	36	25	28	9	5	3	5	369	26		
pst.	6.5	24.2	13.3	13.7	12.5	9.8	6.8	7.6	2.4	1.2	0.8	1.2	100.0		3.27	
Sementstøpere																
ant.	4	15	9	12	16	7	7	5	1	2	1	-	79	6		
pst.	5.1	18.9	11.4	15.2	20.2	8.9	8.9	6.3	1.3	2.5	1.3	-	100.0		3.45	
Jord-fjellarb., gravere																
ant.	112	96	122	117	96	110	106	164	66	45	12	10	1 056	33		
pst.	10.6	9.1	11.6	11.1	9.1	10.4	10.0	15.5	6.3	4.3	1.1	0.9	100.0		3.65	
Hjelpearb., rørleggere																
ant.	42	14	3	-	1	1	-	1	1	-	-	-	63	1		
pst.	66.6	22.2	4.8	-	1.6	1.6	-	1.6	1.6	-	-	-	100.0		2.33	
Murarbeidere																
ant.	27	30	34	43	39	28	21	42	24	10	16	31	345	66		
pst.	7.8	8.7	9.9	12.4	11.3	8.1	6.1	12.2	7.0	2.9	4.6	9.0	100.0		4.05	
Hjelpearb., elektrikere																
ant.	27	10	3	8	2	1	1	-	1	-	-	-	53	8		
pst.	50.7	19.0	5.7	15.1	3.8	1.9	1.9	-	1.9	-	-	-	100.0		2.69	

Tabell 10. Bygningsfag.

Fordeling etter stipulert timelønn.

	Gjennomsnittlig stipulert timelønn i kroner									I alt	Stipulert lønn uoppgitt	
	Under 2.30	2.30—2.39	2.40—2.49	2.50—2.59	2.60—2.69	2.70—2.79	2.80—2.89	2.90—2.99	3.00 og mer			
<i>Bedrifter i N.A.F.</i>												
Blikkenslagere	ant.	1	-	1	7	61	9	2	-	1	82	
	pst.	1.2	-	1.2	8.5	74.5	11.0	2.4	-	1.2	100.0	
Rørleggere	ant.	34	22	52	102	106	508	5	5	38	872	
	pst.	3.9	2.5	6.0	11.7	12.2	58.1	0.6	0.6	4.4	100.0	
Elektromontører	ant.	-	-	15	268	156	101	152	69	21	782	
	pst.	-	-	1.9	34.4	19.9	12.9	19.4	8.8	2.7	100.0	
<i>Andre bedrifter med tariff</i>												
Blikkenslagere	ant.	1	3	2	7	5	18	2	-	4	42	2
	pst.	2.4	7.1	4.8	16.7	11.9	42.8	4.8	-	9.5	100.0	
Rørleggere	ant.	3	2	11	66	36	75	16	2	8	219	
	pst.	1.4	0.9	5.1	30.1	16.4	34.2	7.3	0.9	3.7	100.0	
Elektromontører	ant.	-	-	17	132	72	36	53	9	2	321	6
	pst.	-	-	5.3	41.2	22.4	11.2	16.5	2.8	0.6	100.0	
<i>Bedrifter uten tariff</i>												
Blikkenslagere	ant.	-	-	-	4	4	-	-	-	2	10	1
	pst.	-	-	-	40.0	40.0	-	-	-	20.0	100.0	
Rørleggere	ant.	1	-	2	26	21	14	1	-	2	67	
	pst.	1.5	-	3.0	38.8	31.3	20.9	1.5	-	3.0	100.0	
Elektromontører	ant.	6	5	14	16	15	6	-	-	5	67	3
	pst.	9.0	7.5	20.9	23.8	22.3	9.0	-	-	7.5	100.0	

2. Trehusfabrikker og forskallingsplatefabrikker.

I. Trehusfabrikker.

Den fabrikkmessige framstilling av trehus (ferdighus) er ganske ny her i landet. De fleste av disse fabrikkene er startet etter krigen. For en del drives produksjonen ved fabrikker som har spesialisert seg på trehusproduksjon, men en vesentlig del drives av trevarefabrikker og i noen grad av trelastbruk i forbindelse med annen produksjon.

A. Omfanget.

Tellingen omfatter 12 bedrifter med trehus som eneste eller viktigste produkt og 3 bedrifter som produserer trehus ved siden av annen produksjon av større økonomisk betydning for bedriften. Bedriftene hadde 253 arbeidere og formenn i trehusproduksjonen. I alt ble det sendt ut skjema til 14 trehusfabrikker med ca. 310 arbeidere. Fra 2 av dem kom det ikke noe svar.

Produksjonsstatistikken 1948 har 20 bedrifter med trehus som eneste eller viktigste produkt. Disse bedriftene hadde tilsammen ca. 400 arbeidere i trehusproduksjonen. Flere av dem hadde imidlertid avvirket produksjonen av trehus før 2. kvartal 1949.

Svarprosenten er tilstrekkelig til at tellingen skulle gi et riktig bilde av lønnsforholdene i de bedriftene det ble sendt skjema til. Før en vet hvor mange trehusfabrikker som var i drift i 2. kvartal 1949 er det ikke mulig å si om materialet er stort nok til også å gi et riktig bilde av lønnsforholdene innen hele denne industrigruppen.

B. Organisasjons- og tariff-forhold.

Oversikten nedenfor viser hvordan bedriftene fordelte seg på organisasjonsgrupper. Tallene i parentes gjelder bedrifter i andre undergrupper som også har produksjon av trehus.

	Bedrifter	Arbeidere og formenn
Medlemmer av N. A. F.	6 (2)	144
Andre bedrifter med tariff	4 (1)	71
Bedrifter uten tariff ..	1	22
Kommunale (m. tariff)	1	16
I alt	12 (3)	253

Det er opprettet tariffavtale for trehusfabrikkene mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund. Flere uorganiserte bedrifter har også sluttet seg til denne avtalen. Ved trevarefabrikker, trelastbruk og andre som driver trehusproduksjon ved siden av annen produksjon, kan det være noe forskjellig hvilken tariff som blir fulgt. Ofte vil også arbeiderne i trehusproduksjonen være lønt etter tariffen for trevarefabrikker eller trelastbruk.

Trehustariffen er en normallønnsavtale. De viktigste timelønnsattsene er:

Maskinsnekkere	kr. 2.56
Andre fagarbeidere	« 2.45
Spesialarbeidere	« 2.13—2.45 (etter 2 år)
Sjauere o. l.	« 2.40

Som det framgår av tabell 2 stemmer ikke den gjennomsnittlige stipulerte timelønn ved bedrifter med tariff helt med disse sattsene. Det skyldes delvis personlige tillegg og at 10-ørestillegget kan være gitt som et fast tillegg. I noen tilfelle har den stipulerte timelønn ligget under tariffens sats.

C. Timefortjenesten.

Oversikten nedenfor viser timefortjenesten for noen av de viktigste stillingene.

	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortjeneste		Akkord-timer
		på akkord	i alt	
	kr.	kr.	kr.	pst.
Voksne arbeidere i alt	2.51	3.49	2.95	39.3
Tømrere	2.55	3.47	3.11	52.5
Bygningssnekkere	2.50	3.34	3.05	57.4
Maskinsnekkere	2.54	3.39	2.80	19.1
Spesialarbeidere	2.51	3.52	2.94	40.0

Tabell 1 gir mer spesifiserte opplysninger. Den høyeste fortjeneste har tømrerne. På grunn av at maskinsnekkerne har så lite akkordarbeid, ligger deres timefortjeneste forholdsvis lavt til tross for den høye stipulerte timelønn. Som tabellen viser er nemlig fortjenesten i de ulike stillinger i atskillig grad avhengig av akkordarbeidet.

Overtidsarbeidet spiller liten rolle for fortjenesten. For alle arbeidere under ett utgjør overtidstillegget bare 1 øre av timefortjenesten. Fast redusert arbeidsuke ble ikke brukt ved noen bedrifter.

I de ulike organisasjonsgrupper var fortjenesten for voksne arbeidere i alt:

	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortjeneste		Akkord-timer
		på akkord	i alt	
	kr.	kr.	kr.	pst.
Bedrifter i N. A. F.	2.51	3.37	3.02	49.7
Andre bedr. m. tariff	2.56	3.79	3.02	35.2
Bedrifter uten tariff	2.31	-	2.42	0.0
Kommunale bedrifter	2.61	-	2.60	0.0

Tabell 2 i bilaget gir oppgavene spesifisert for de ulike stillinger.

Fordelingen på tidlønnsarbeid og akkordarbeid er noe forskjellig i organiserte bedrifter og uorganiserte med tariff, men selve fortjenestenivået er omtrent det samme. Ved videre sammenlikninger mellom organisasjons-

gruppene, må en være oppmerksom på at gruppene «bedrifter uten tariff» og «kommunale bedrifter» bare omfatter en bedrift hver. Så få arbeidere som denne industrigruppen omfatter, kan en ikke trekke slutninger på grunnlag av sammenlikninger mellom grupper av arbeidere uten å vite hvordan hver gruppe er sammensatt.

D. Fortjenestepredningen.

De voksne arbeidernes fordeling på fortjenestegrupper var slik:

	Antall	Prosent
Kr. 2.00 — kr. 2.49 ..	23	10.1
« 2.50 — « 2.99 ..	105	46.1
« 3.00 — « 3.49 ..	75	32.9
« 3.50 — og mer ..	25	10.9
I alt	228	100.0

Medianfortjenesten ligger på kr. 2.90 og den typiske lønnsgruppe er gruppen kr. 2.50—2.74, mens gjennomsnittsfortjenesten er kr. 2.95. Dette viser at det er en del høyere fortjenester som drar gjennomsnittet opp. Det gjennomsnittlige avvik fra gjennomsnittsfortjenesten er kr. 0.38 eller 12.9 pst. av gjennomsnittsfortjenesten. Så liten som gruppen er, har det liten interesse å undersøke gjennomsnittsavviket for forskjellige grupper av arbeidere, f. eks. arbeidere innenfor de ulike organisasjonsgrupper. (Se ellers tabell 3).

II. Forskallingsplatefabrikker.

Av disse fins det bare 3 stykker i landet, og det er kommet inn oppgaver fra alle 3. Bedriftene hadde i 2. kvartal 23 arbeidere som var syssel-satt med forskallingsplatefabrikasjon. Alle bedriftene var tilsluttet Norsk Arbeidsgiverforening. Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund har tariff for disse arbeiderne med hver enkelt av bedriftene.

Den gjennomsnittlige timefortjenesten for disse arbeiderne var kr. 3.21. Når den ligger så høyt, skyldes det i vesentlig grad at akkordarbeidet utgjorde så mye som 84.3 pst. av alle arbeidstidene. Overtidsarbeidet var av meget liten betydning.

Nærmere opplysninger finner en i tabellene i bilaget.

Tabell 1. Trehus- og forskallingsplatefabrikker.*Alle bedrifter. Gjennomsnittlig timefortjeneste.*

Stilling	Antall arbeidere	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortj.			Akkord-timer	Over-timer
			På akkord	i alt			
				med overt.	uten overt.		
		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
<i>I. Trehusfabrikker.</i>							
Bedrifter:	12						
Arbeidere og formenn: 253							
Arbeidende formenn	19	3.05	3.68	3.25	3.24	21.7	0.5
Voksne arbeidere i alt	229	2.51	3.49	2.95	2.95	39.3	0.5
Driftsarbeidere i alt	45	2.48	4.05	2.83	2.83	19.1	0.5
Lagerarb., ekspeditører	4	2.63	-	2.63	2.63	0.0	0.0
Sjåførere	5	2.43	-	2.48	2.46	0.0	3.4
Andre transportarbeidere	32	2.48	4.05	2.98	2.98	28.4	0.2
Vaktfolk, rengjøringsarb.	2	2.00	-	2.00	2.00	0.0	0.0
Fyrbøtere	1	2.43	-	2.66	2.66	0.0	0.0
Reparatører	1	2.80	-	2.80	2.80	0.0	0.0
Produksjonsarbeidere i alt	184	2.52	3.42	2.98	2.98	44.5	0.5
Tømrere	51	2.55	3.47	3.11	3.10	52.5	0.9
Bygningsnekkere	57	2.50	3.34	3.05	3.05	57.4	0.0
Maskinsnekkere	18	2.54	3.39	2.80	2.80	19.1	0.2
Andre fagarbeidere	3	2.59	3.57	2.75	2.74	14.4	0.1
Spesialarbeidere	28	2.51	3.52	2.94	2.93	40.0	0.4
Sag- og høvelmestere	6	2.79	4.79	2.96	2.96	9.5	1.1
Andre sag- og høvleriarb.	21	2.35	3.28	2.67	2.66	32.7	0.5
Unge arbeidere	4	2.00	-	1.67	1.67	0.0	0.0
Læregutter	1	1.88	-	1.88	1.88	0.0	0.0
<i>II. Forskallingsplatefabrikker</i>							
Bedrifter: 3							
Forskallingsplatearb.	23	2.40	3.35	3.21	3.21	84.3	0.6

Tabell 2. Trehus- og forskallingsplatefabrikker.

Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper.

Stilling	Antall arbeidere	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortj.			Akkord-timer	Over-timer
			På akkord	i alt			
				med overt.	uten overt.		
<i>Bedrifter organisert i N.A.F.</i>		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
Bedrifter:	9						
Arbeidere og formenn: 167							
<i>I. Trehusfabrikker (6 stk.)</i>							
Arbeidende formenn	11	3.07	3.59	3.15	3.14	26.4	0.1
Voksne arbeidere i alt	131	2.51	3.37	3.02	3.02	49.7	0.1
Driftsarbeidere i alt ¹⁾	21	2.45	5.17	2.82	2.82	10.8	0.0
Produksjonsarbeidere i alt	110	2.52	3.31	3.05	3.05	57.4	0.1
Tømrere	29	2.55	3.21	2.98	2.98	53.3	0.2
Bygningssnekkere	46	2.48	3.33	3.12	3.12	67.7	0.0
Maskinsnekkere	10	2.51	3.39	3.01	3.01	33.3	0.0
Andre fagarbeidere	1	2.50	3.57	2.95	2.95	36.0	0.3
Spesialarbeidere	13	2.48	3.38	2.94	2.94	46.3	0.2
Sag- og høvelmestere	1	3.25	-	3.44	3.44	0.0	0.0
Andre sag- og høvleriarb.	10	2.60	3.28	3.28	3.28	100.0	0.0
<i>II. Forskallingsplatefabrikker (3 stk.)</i>							
Forskallingsplatearbeidere	23	2.40	3.35	3.21	3.21	84.3	0.6
<i>Andre bedrifter med tariff (trehusfabrikker).</i>							
Bedrifter:	4						
Arbeidere og formenn: 71							
Arbeidende formenn	3	3.08	3.94	3.85	3.85	32.2	0.0
Voksne arbeidere i alt	67	2.56	3.79	3.02	3.02	35.2	0.6
Driftsarbeidere i alt ²⁾	21	2.54	3.66	2.92	2.91	30.0	1.1
Produksjonsarbeidere i alt	46	2.57	3.85	3.07	3.07	37.7	0.4
Tømrere	17	2.57	3.91	3.52	3.52	66.4	0.0
Bygningssnekkere	3	2.45	3.55	3.01	3.01	42.0	0.1
Maskinsnekkere	8	2.58	-	2.52	2.52	0.0	0.6
Spesialarbeidere	15	2.53	3.70	2.94	2.93	34.1	0.6
Sag- og høvelmestere	2	3.00	4.79	3.34	3.33	27.4	0.5
Andre sag- og høvleriarbeidere ..	1	2.70	4.33	2.74	2.74	0.5	0.0
<i>Bedr. u. tariff (trehusfabrikker).</i>							
Bedrifter:	1						
Arbeidere og formenn: 22							
Voksne arbeidere i alt	20	2.31	-	2.42	2.38	0.0	3.1
Driftsarbeidere (sjåførere)	2	2.18	-	2.19	2.19	0.0	0.0
Voksne produksjonsarbeidere	18	2.33	-	2.45	2.40	0.0	3.5
Tømrere	5	2.50	-	2.68	2.55	0.0	9.3
Sag- og høvelmestere	3	2.50	-	2.48	2.47	0.0	2.0
Andre sag- og høvleriarb.	10	2.19	-	2.31	2.30	0.0	0.9

1) 1 lagerarbeider, 1 sjåfør, 17 sjauere, 1 fyrbøter, 1 reparatør.

2) 2 lagerarbeidere, 2 sjåførere, 15 sjauere, 1 vaktmann, 1 rengjøringsarbeider.

Tabell 2. Trehus- og forskallingsplatefabrikker (forts.).*Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper.*

Stilling	Antall arbeidere	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortj.			Akkord-timer	Over-timer
			på akkord	i alt			
				med overt.	uten overt.		
<i>Kommunale bedrifter (trehusfabrikker).</i>		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
Bedrifter: 1							
Arbeidere og formenn: 16							
Arbeidende formenn	5	3.00	-	3.04	3.04	0.0	0.0
Voksne arbeidere i alt	11	2.61	-	2.60	2.60	0.0	0.0
Driftsarbeidere (lagerarbeidere) .	1	2.53	-	2.57	2.57	0.0	0.0
Produksjonsarbeidere i alt	10	2.62	-	2.61	2.61	0.0	0.0
Bygningssnekkere	8	2.62	-	2.61	2.61	0.0	0.0
Andre fagarbeidere	2	2.63	-	2.61	2.61	0.0	0.0

Tabell 3. Trehus- og forskallingsplatefabrikker.

Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper.

Stilling	Gjennomsnittlig timefortjeneste i kroner											Total	Ikke be-regn.	Gj.sn.-fortj. kr.	
	2.00— 2.24	2.25— 2.49	2.50— 2.74	2.75— 2.99	3.00— 3.24	3.25— 3.49	3.50— 3.74	3.75— 3.99	4.00— 4.49	4.50— 4.99	5.00— 5.49				
<i>I. Trehusfabrikker.</i>															
Voksne arbeidere i alt	ant.	3	20	67	38	39	36	9	7	6	2	1	228	1	2.95
	pst.	1.3	8.8	29.4	16.7	17.1	15.8	3.9	3.1	2.6	0.9	0.4	100.0	-	
Driftsarbeidere	ant.	3	6	11	9	7	5	1	2	-	-	-	44	1	2.83
	pst.	6.8	13.6	25.0	20.5	15.9	11.4	2.3	4.5	-	-	-	100.0	-	
Produksjonsarbeidere i alt	ant.	-	14	56	29	32	31	8	5	6	2	1	184	-	2.98
	pst.	-	7.6	30.5	15.8	17.4	16.8	4.3	2.7	3.3	1.1	0.5	100.0	-	
Tømrere	ant.	-	3	15	6	12	4	3	1	4	2	1	51	-	3.11
	pst.	-	5.9	29.4	11.8	23.5	7.8	5.9	2.0	7.8	3.9	2.0	100.0	-	
Bygningsnekkere	ant.	-	-	13	13	13	12	2	3	1	-	-	57	-	3.05
	pst.	-	-	22.8	22.8	22.8	21.1	3.5	5.2	1.8	-	-	100.0	-	
Maskinsnekkere	ant.	-	-	10	2	2	3	1	-	-	-	-	18	-	2.80
	pst.	-	-	55.5	11.1	11.1	16.7	5.6	-	-	-	-	100.0	-	
Andre fagarbeidere	ant.	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	3	-	2.75
	pst.	-	-	66.7	33.3	-	-	-	-	-	-	-	100.0	-	
Spesialarbeidere	ant.	-	-	-	12	6	4	4	2	-	-	-	28	-	2.94
	pst.	-	-	-	42.9	21.4	14.3	14.3	7.1	-	-	-	100.0	-	
Sag- og høvelmestere	ant.	-	1	3	-	-	1	-	-	1	-	-	6	-	2.96
	pst.	-	16.7	49.9	-	-	16.7	-	-	16.7	-	-	100.0	-	
Andre sag- og høvleriarbeidere	ant.	-	10	1	1	1	7	-	1	-	-	-	21	-	2.67
	pst.	-	47.5	4.8	4.8	4.8	33.3	-	4.8	-	-	-	100.0	-	
<i>II. Forskallingsplatefabrikker.</i>															
Forskallingsplatearbeidere	ant.	-	-	5	1	7	-	-	7	3	-	-	23	-	3.21
	pst.	-	-	21.7	4.3	30.5	-	-	30.5	13.0	-	-	100.0	-	

3. Bygningsplatefabrikker.

Tallet på bedrifter er mindre i denne undergruppen enn i de andre gruppene som er med i lønnstillingen, men flere av bedriftene er ganske store. Oversikten over omfanget av tellingen viser at bedriftsstørrelsen er forskjellig i de ulike gruppene av bygningsplatefabrikker. De fleste arbeidere er knyttet til noen ganske få wallboard- og finérfabrikker, mens de fleste bedrifter er treull- og treullplatefabrikker. Disse bedriftene har bare ca. 25 pst. av arbeiderne etter produksjonsstatistikken for 1948. Også de andre platefabrikkene er for det meste små bedrifter.

De fleste bygningsplatefabrikkene ligger på Østlandet, men det er også noen i Trøndelag og i Agderfylkene.

A. Omfanget.

Nedenfor er gitt en oversikt over tallet på bygningsplatefabrikker som er med i lønnstillingen 2. kvartal 1949 sammen med tallet på slike bedrifter i produksjonsstatistikken for 1948. Oversikten viser også hvor mange arbeidere og formenn lønnstillingen omfatter. Tallene i parentes viser hvor mange bedrifter i andre undergrupper som også har produksjon av bygningsplater.

	Bedrifter		Arbeidere og formenn i lønnstillingen
	Lønns-tellingen	Produksjonsstatistikken	
Wallboardfabrikker	2 (1)	3	467
Treull- og treullplatefabrikker	10	17	130
Trepressfabrikker	(1)	1	4
Andre platefabrikker	2 (1)	2	275
I alt	14	23	876

For wallboardfabrikker gir statistikken et fullstendig bilde av lønnsforholdene. For treull- og treullplatefabrikkene kunne en ønsket et noe større materiale, de arbeidere som tellingen omfatter utgjør bare ca. 50 pst. av de arbeiderne disse fabrikkene sysselsetter etter produksjonsstatistikken. Trepressfabrikkene er så nye at en ikke på grunnlag av produksjonsstatistikken for 1948 kan si noe om hvor mange som var i drift da lønnstillingen fant sted. I alle fall er materialet i lønnstillingen så lite at en ikke av det kan trekke slutninger om lønnsforholdene i slike bedrifter. Produksjonsstatistikkenes bedriftsgruppering er slik at det er meget vanskelig å finne hvor mange andre platefabrikker den omfatter. De bedriftene som er ført opp i oversikten er de samme som de som er med i tellingen. Av de bedriftene det ble sendt skjemaer til var det bare en som en ikke fikk svar fra.

B. Organisasjons- og tariff-forhold.

Alle bygningsplatefabrikkene som er med i tellingen har tariff, enten som medlemmer av Norsk Arbeidsgiverforening eller ved særskilt avtale. Følgende oversikt viser hvordan bedriftene og arbeiderne fordeler seg på disse to organisasjonsgruppene.

	Bedrifter		Arbeidere	
	i N. A. F.	andre	ved bedrifter i N. A. F.	ved andre bedrifter
Wallboardfabrikker	2 (1)		467	
Treull- og treullplatefabr. ..	4	6	41	89
Trepresfabrikker	(1)		4	
Andre platefabrikker	2 (1)		275	
I alt	8	6	787	89

En av wallboardfabrikkene har avtale med Norsk Treindustriarbeiderforbund, ellers har alle bedriftene avtale med Bygningsindustriarbeiderforbundet.

Ved alle wallboardfabrikkene bruktes disse timelønssatsene:

Maskin-, kvern- og pressførere kr. 2.33

Andre arbeidere « 2.28

Skiftarbeidere hadde et tillegg på 20 øre pr. time.

Før treull- og treullplatefabrikkene er det opprettet avtale mellom N.A.F. og Bygningsindustriarbeiderforbundet. De uorganiserte bedriftene har sluttet seg til den samme avtalen. Timelønssatsene var kr. 2.40 både for treull- og treullplatearbeidere.

De andre platefabrikkene har særskilte avtaler med Bygningsindustriarbeiderforbundet.

C. Timefortjenesten.

Oversikten nedenfor viser fortjenesten for ulike grupper av arbeidere.

	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortjeneste		Akkord- timer
		på akkord	i alt	
	kr.	kr.	kr.	pst.
Voksne mannl. arb. i alt	2.38	3.24	3.09	49.7
Driftsarb., i alt	2.42	3.40	3.12	39.9
Produksjonsarb., i alt	2.36	3.14	3.06	57.5
Arb. v. wallboardfabrikker ..	2.38	3.22	3.16	41.5
Arb. v. prod. av treull	2.24	3.05	2.94	80.6
Arb. v. prod. av treullplater	2.76	3.43	3.24	59.7
Arb. v. andre platefabrikker	2.21	2.99	2.88	75.4

Sett i forhold til andre grupper av bygningsvareindustrien ligger gjennomsnittsfortjenesten ved bygningsplatefabrikkene jamt over høyt, men dette skyldes det store omfang overtidsarbeidet har. Overtidstillegget utgjør for voksne mannlige arbeidere i alt 16 øre av timefortjenesten. Den gjennomsnittlige timefortjenesten uten overtidstillegg ligger på omtrent samme høyde som for bygningsvareindustrien forøvrig.

Det er særlig ved wallboardfabrikkene at overtidsarbeidet har så stor betydning. Her utgjør overtidstillegget 25 øre av den gjennomsnittlige timefortjeneste. Den største delen av driftsarbeiderne var også sysselsatt ved

disse bedriftene. Deres timefortjeneste må derfor helst ses i forhold til fortjenesten for produksjonsarbeidere ved wallboardfabrikker. Også for driftsarbeiderne var overtidsarbeidet av vesentlig betydning.

Det ble ikke anvendt redusert arbeidstid ved noen av bygningsplatefabrikkene.

Tabell 1 gir mer spesifiserte og fullstendige opplysninger om timefortjenesten. Den viser bl. a. at maskin- og kvernførere ved wallboardfabrikker hadde lavere stipulert timelønn enn andre arbeidere, til tross for at de etter tariffens satser skulle ha høyere lønn enn de andre. Forholdet skyldes at en bedrift som betaler over tariffens satser sysselsetter forholdsvis få av den første gruppen og mange av den andre.

Bare av treull- og treullplatefabrikker fantes det både organiserte og uorganiserte bedrifter. Det er derfor bare her en kan sammenlikne fortjenesten i de to organisasjonsgruppene. Materialet er imidlertid meget lite. De gjennomsnittstall som gjelder færre enn 10 arbeidere er i oversikten nedenfor satt i parentes.

	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortjeneste		Akkord-timer
		på akkord	i alt	
	kr.	kr.	kr.	pst.
<i>Ved organiserte bedrifter:</i>				
Arb. v. prod. av treull	-	(3.19)	(3.19)	(98.0)
Arb. v. prod. av treullplater	2.64	3.29	3.16	81.6
<i>Ved uorganiserte bedrifter:</i>				
Arb. v. prod. av treull	(2.24)	(2.73)	(2.60)	(57.1)
Arb. v. prod. av treullplater	2.84	3.55	3.29	48.8

Treullarbeidernes fortjeneste ligger høyest ved de organiserte bedriftene, platearbeidernes ved de uorganiserte. Det dreier seg her om så få arbeidere og bedrifter at fortjenesten ved en enkelt bedrift lett kan gjøre utslaget.

Fortjenesten viser betydelig variasjon med arbeidernes alder.

Aldersgrupper	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortjeneste	Akkord-timer	Over-timer
	kr.	kr.	pst.	pst.
19—20 år	2.16	2.69	51.6	4.0
21—24 «	2.26	2.85	55.5	4.1
25—29 «	2.36	2.95	47.7	4.8
30—39 «	2.40	3.16	53.8	7.2
40—49 «	2.42	3.18	53.4	7.7
50—59 «	2.43	3.12	35.8	9.4
60—69 «	2.45	3.06	41.3	6.3
70 år og over	2.37	2.57	0.0	3.4

Både den gjennomsnittlige timefortjeneste og den gjennomsnittlige stipulerte timelønn viser først stigning med alderen og deretter fall. Men mens den gjennomsnittlige timefortjeneste begynner å synke i aldersgruppen 50—59 år, kulminerer den stipulerte timelønn først ved ca. 60 år. En

av årsakene til bevegelsen i timefortjenesten er det forskjellige omfang av overtidsarbeidet i de ulike aldersgrupper. Omfanget av overtidsarbeidet stiger til og med aldersgruppen 50—59 år. Derimot synes det ikke å være noen sammenheng mellom akkordarbeidets omfang og alderen.

Bevegelsen i den gjennomsnittlige stipulerte timelønn viser at personlige tillegg blir brukt. En nærmere undersøkelse viser at bevegelsen er særlig utpreget ved treullplatefabrikkene og andre platefabrikker.

Tabell 3 gir mer spesifiserte opplysninger om timefortjenesten i de ulike aldersgrupper.

D. Fortjenestespredningen.

Den prosentvise fordeling av voksne menn på de ulike fortjenestegrupper var slik:

	Gjennomsnittlig timefortjeneste i kroner				
	Under 2.50	2.50—2.99	3.00—3.49	3.50 og mer	I alt
Voksne menn, i alt	8.9	40.6	32.5	18.0	100.0
Driftsarbeidere	7.4	38.6	33.4	20.6	100.0
Arb. v. wallboardfabr.	1.6	47.0	29.0	22.4	100.0
Arb. v. prod. av treull	18.2	36.3	45.5	0.0	100.0
Arb. v. prod. av treullplater ..	1.1	20.0	46.7	32.2	100.0
Arb. v. andre platefabrikker ..	22.5	50.5	24.7	2.3	100.0

I tabell 4 er fortjeneste- og stillingsgruppene sterkere spesifisert.

Oversikten nedenfor viser medianfortjenesten og det gjennomsnittlige avvik fra gjennomsnittsfortjenesten for voksne menn i ulike grupper av bygningsplateindustrien. Da en må vente et større gjennomsnittlig avvik målt i kroner når gjennomsnittsfortjenesten stiger, er også det gjennomsnittlige avvik beregnet i prosent av gjennomsnittsfortjenesten.

	Gj.snittlig timefortjeneste	Medianfortjeneste	Gjennomsnittsavvik	
			Absolutt	Relativt
	kr.	kr.	kr.	pst.
Voksne arbeidere i alt	3.09	3.00	0.38	12.7
Maskin- og kvernførere v. wallboardfabrikkene	3.37	3.27	0.47	13.9
Andre prod. arb. v. wallboardfabrikkene	3.02	2.94	0.31	10.4
Arb. v. treullprod.	2.94	2.87	0.32	11.0
Arb. v. treullpl. prod.	3.24	3.23	0.29	9.0
Arb. v. andre platefabr.	2.88	2.81	0.29	10.2

Medianfortjenesten ligger for alle gruppene under gjennomsnittsfortjenesten, for noen grupper er forskjellen meget liten. Lønnspredningen er sterkest for maskin- og kvernførere.

En undersøkelse av spredningen særskilt for hver av organisasjonsgruppene har mindre interesse i denne undergruppen hvor organisasjonsforholdene er så vidt like for hele gruppen.

Tabell 1. Bygningsplatefabrikker.*Alle bedrifter. Gjennomsnittlig timefortjeneste.*

	Antall arbeidere	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortj.			Akkord-timer	Over-timer
			På akkord	i alt			
				med overt.	uten overt.		
		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
<i>Bedrifter: 14</i>							
<i>Arbeidere og formenn 876</i>							
Arb. formenn	21	2.99	3.43	3.31	3.15	4.6	5.8
Voksne mann. arb. i alt	809	2.38	3.24	3.09	2.93	49.7	6.9
Driftsarbeidere i alt	336	2.42	3.40	3.12	2.91	39.9	8.9
Lagerarbeidere	65	2.31	2.99	2.88	2.75	45.2	6.0
Sjåførere	10	2.57	4.53	2.99	2.83	8.8	9.9
Andre transportarbeidere	81	2.40	3.35	2.91	2.74	22.8	7.2
Vaktmenn, fyrbøtere o. l.	28	2.40	3.08	2.98	2.71	22.4	10.8
Jern- og metallarbeidere	23	2.45	3.56	3.48	3.21	64.5	11.0
Div. bygningsreparatører	61	2.48	3.62	3.33	3.18	58.5	6.5
Andre reparatører, uspes.	44	2.46	3.39	3.30	2.90	35.7	15.7
Hjelpe-, spes.- og grovarbeidere .	24	2.40	3.64	3.39	3.19	58.2	9.1
Produksjonsarbeidere i alt	473	2.36	3.14	3.06	2.94	57.5	5.3
Arb. ved wallboardfabr. i alt	183	2.38	3.22	3.16	2.91	41.5	10.4
maskin- og kvernførere	72	2.35	3.38	3.37	3.13	59.1	10.1
andre arbeidere	111	2.39	3.01	3.02	2.76	30.1	10.7
Arb. ved prod. av treull	11	2.24	3.05	2.94	2.93	80.6	0.4
Arb. ved prod. av treullplater ..	90	2.76	3.43	3.24	3.24	59.7	0.4
Arb. ved trepressfabrikker	4	2.37	2.73	2.48	2.47	31.6	0.8
Arb. ved andre platefabrikker ..	185	2.21	2.99	2.88	2.85	75.4	1.9
Unge arbeidere i alt	45	1.70	2.24	2.14	2.12	73.3	1.5
Ved wallboardfabrikker	12	1.89	2.74	2.34	2.29	49.7	2.5
Ved treull -og treullplatefabr. ..	1	1.47	2.44	2.32	2.32	84.3	0.0
Ved andre platefabrikker	32	1.63	2.08	2.03	2.02	84.9	1.0
Delvis arbeidsføre	1	1.83	-	1.89	1.86	0.0	1.6

Tabell 2. Bygningsplatefabrikker.*Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper.*

	Antall arbeidere	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortj.			Akkord-timer	Over-timer
			på akkord	i alt			
				med overt.	uten overt.		
		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
<i>Bedrifter i N. A. F.</i>							
Bedrifter: 8							
Arbeidere og formenn: 787							
Voksne mann. arbeidere i alt ...	727	2.35	3.21	3.07	2.90	50.2	7.5
Driftsarbeidere i alt	324	2.40	3.38	3.11	2.89	40.5	9.1
Av dette: Lagerarbeidere	65	2.31	2.99	2.88	2.75	45.2	6.0
Sjåførere	7	2.46	-	2.79	2.57	0.0	12.0
Produksjonsarbeidere i alt	403	2.31	3.10	3.03	2.90	58.7	6.1
Arb. ved wallboardfabr. i alt ...	183	2.38	3.22	3.16	2.91	41.5	10.4
maskin- og kvernførere	72	2.35	3.38	3.37	3.13	59.1	10.1
andre arbeidere	111	2.39	3.01	3.02	2.76	30.1	10.7
Arb. ved prod. av treull	5	-	3.19	3.19	3.18	98.0	0.7
« « prod. av treullplater ..	26	2.64	3.29	3.16	3.15	81.6	1.1
« « trepressfabrikker	4	2.37	2.73	2.48	2.47	31.6	0.8
« « andre platefabrikker ...	185	2.21	2.99	2.88	2.85	75.4	1.9
<i>Uorganiserte bedrifter</i>							
Bedrifter: 6							
Arbeidere og formenn: 89							
Voksne mann. arbeidere i alt ..	82	2.77	3.58	3.25	3.25	44.5	0.4
Driftsarbeidere i alt	12	2.79	4.45	3.29	3.27	22.8	2.0
Av dette: Sjåførere	3	2.84	4.53	3.53	3.51	32.6	4.4
Produksjonsarbeidere i alt	70	2.76	3.49	3.25	3.25	49.3	0.0
Arb. ved prod. av treull	6	2.24	2.73	2.60	2.60	57.1	0.0
Arb. ved prod. av treullplater ..	64	2.84	3.55	3.29	3.29	48.8	0.0

Tabell 3. Bygningsplatefabrikker.
Timefortjenesten (i kroner) i ulike aldersgrupper.

	Arbeidernes alder									I alt
	19— 20 år	21— 24 år	25— 29 år	30— 39 år	40— 49 år	50— 59 år	60— 69 år	70 år og mer	Fødselsår uoppg.	
Voksne mann. arbeidere i alt ant. t.fortj.	25 2.69	68 2.85	122 2.95	239 3.16	219 3.18	98 3.12	26 3.06	8 2.57	4 3.77	809 3.09
Driftsarbeidere i alt ant. t.fortj.	5 2.88	22 2.99	40 2.98	87 3.14	101 3.22	51 3.16	19 2.94	7 2.52	4 3.77	336 3.12
Prod.arbeidere i alt ant. t.fortj.	20 2.62	46 2.77	82 2.93	152 3.17	118 3.14	47 3.07	7 3.37	1 2.99	- -	473 3.06
Av dette:										
Maskin og kvernførere v. wall- ant. boardfabrikker t.fortj.	1 2.80	1 3.38	11 2.99	29 3.50	21 3.35	7 3.33	1 4.26	1 2.99	- -	72 3.37
Andre arb. ved wallboardfabr. ant. t.fortj.	- -	8 2.90	13 2.92	37 3.02	36 3.07	15 3.03	2 3.10	- -	- -	111 3.02
Arb. v. prod. av treullplater .. ant. t.fortj.	1 2.82	4 3.06	14 3.13	35 3.26	24 3.28	10 3.33	2 3.45	- -	- -	90 3.24
Arb. v. andre platefabr. ant. t.fortj.	16 2.62	32 2.64	38 2.85	47 3.02	37 2.98	14 2.82	1 3.18	- -	- -	185 2.88

Tabell 4. Bygningsplatefabrikker.
Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper.

	Gjennomsnittlig timefortjeneste i kroner												Total	Gj.sn.- fortj. kr.
	Under 2.00	2.00— 2.24	2.25— 2.49	2.50— 2.74	2.75— 2.99	3.00— 3.24	3.25— 3.49	3.50— 3.74	3.75— 3.99	4.00— 4.49	4.50— 4.99	5.00 og mer		
Voksne mannlige arbeidere i alt .. ant. pst.	2 0.2	10 1.2	61 7.5	147 18.2	181 22.4	152 18.8	111 13.7	89 11.0	19 2.4	32 4.0	4 0.5	1 0.1	809 100.0	3.09
Driftsarbeidere i alt ant. pst.	- -	1 0.3	24 7.1	66 19.6	64 19.0	62 18.5	50 14.9	37 11.0	9 2.7	19 5.7	3 0.9	1 0.3	336 100.0	3.12
Produksjonsarbeidere i alt ant. pst.	2 0.4	9 1.9	37 7.8	81 17.1	117 24.8	90 19.0	61 12.9	52 11.0	10 2.1	13 2.8	1 0.2	- -	473 100.0	3.06
Maskin- og kvernførere ved wallboardfabrikker ant. pst.	- -	- -	1 1.4	5 6.9	21 29.2	8 11.1	10 13.9	10 13.9	4 5.5	12 16.7	1 1.4	- -	72 100.0	3.37
Andre arbeidere ved wallboardfabrikker ant. pst.	- -	1 0.9	1 0.9	29 26.1	31 28.0	16 14.4	19 17.1	12 10.8	2 1.8	- -	- -	- -	111 100.0	3.02
Arb. ved prod. av treull ant. pst.	- -	- -	2 18.2	3 27.3	1 9.0	3 27.3	2 18.2	- -	- -	- -	- -	- -	11 100.0	2.94
Arb. ved prod. av treullplater .. ant. pst.	- -	- -	1 1.1	4 4.4	14 15.6	27 30.0	15 16.7	24 26.7	4 4.4	1 1.1	- -	- -	90 100.0	3.24
Arb. ved trepressfabrikker ant. pst.	- -	- -	3 75.0	1 25.0	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	4 100.0	2.48
Arb. ved andre platefabrikker .. ant. pst.	2 1.0	8 4.3	29 15.7	39 21.1	50 27.0	36 19.5	15 8.1	6 3.3	- -	- -	- -	- -	185 100.0	2.88

4. Trevarefabrikker.

Trevarefabrikkene er for det meste ganske små bedrifter. Blant de bedrifter som er med i tellingen er det gjennomsnittlige arbeidertall ca. 12. De bedriftene som omfattes av produksjonsstatistikken for 1948 har omtrent den samme gjennomsnittsstørrelsen.

I produksjonsstatistikken finner en trevarefabrikkene i gruppen «VII e. Andre snekkerier og trevarefabrikker». Lønnstillingen omfatter den delen av gruppen som har bygningssnekkerarbeider som den økonomisk viktigste del av sin produksjon og derfor faller inn under Norsk Bygningsindustriarbeiderforbunds tariffområde.

A. Omfanget.

Produksjonsstatistikken 1948 omfatter 203 bedrifter som har sin største bruttoinntekt av bygningssnekkerarbeider (unntatt ferdighusproduksjon). En stor del av disse har også produksjon av møbler og andre trevarer. En kan regne med at de i 1948 hadde ca. 2 500 arbeidere som falt inn under Bygningsindustriarbeiderforbundets tariffområde.

Til bruk for lønnstillingen ble det sendt ut skjemaer til 258 bedrifter. Fra 41 bedrifter fikk en melding om at de var opphørt eller ikke drev med bygningssnekkerarbeider. Det samme gjelder sikkert flere av de 51 bedriftene som Byrået ikke fikk svar fra. 8 oppgaver kunne ikke brukes. Resten, 158 oppgaver er blitt bearbeidd. Dessuten hadde 8 bedrifter i andre undergrupper også produksjon av trevarer. De av deres arbeidere som var knyttet til trevareproduksjonen er tatt med her. Tilsammen omfatter oppgavene 2 041 arbeidere og formenn. Fra Bergen kom det ikke inn noen oppgaver. Sammenholdt med produksjonsstatistikken ca. 2 500 arbeidere og formenn, kan en si at representasjonen skulle være fullt tilstrekkelig til å gi et bilde av lønnsforholdene i trevarefabrikkene.

B. Organisasjons- og tariff-forhold.

Fordelingen på organisasjonsgrupper var slik:

	Bedrifter	Arbeidere og formenn
Medlemmer av N.A.F.	12	393
Medl. av Norske Trevarefabrikkers Landsforbund ..	78	962
Andre bedrifter med tariffavtale	43	447
Bedrifter uten tariffavtale	24	229
Kommunale bedrifter	1	10
I alt	158	2 041

Av de 8 bedriftene som hadde trevarefabrikk ved siden av annen virksomhet var 5 medlemmer av N.A.F. og 3 var uorganisert med tariffavtale.

Oversikten viser at bare et fåtall trevarefabrikker er tilsluttet N.A.F.¹⁾ De fleste organiserte bedrifter er tilsluttet Norske Trevarefabrikkers Landsforbund som er en frittstående arbeidsgiversammenslutning. Landsforbundet

¹⁾ Blant de bedrifter som er med i statistikken som medlemmer av N. A. F. er enkelte trevareavdelinger ved bedrifter som er innmeldt i andre medlemsorganisasjoner.

har medlemmer bare i Oslo, på Østlandet, i Trøndelag og i Nord-Norge, men i flere av de andre landsdelene har trevarefabrikkene lokale sammenslutninger.

Det er opprettet tariff mellom Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund og Norske Trevarefabrikkers Landsforbund. Denne tariffen følges også av lokalsammenslutningene i Oppland, Agder, Rogaland og Møre og Romsdal. Bedrifter i disse sammenslutningene utgjør en vesentlig del av de uorganiserte bedriftene med tariffavtale. Det er i det alt vesentlige den samme tariffen som gjelder mellom N.A.F. og Bygningsindustriarbeiderforbundet. I Bergen og Stavanger følger en tariffen for tømrere.

Trevarefabrikkenes tariff skiller mellom bedrifter i Oslo, Østre Bærum og Vestre Bærum inntil Slependen på den ene siden og bedrifter i den øvrige del av landet på den annen.

For de førstnevnte er tariffen dels en minstelønnsavtale, dels en normallønnsavtale. Hvor det gjelder minstelønnsavtale, har tariffen fastsatt et minimum for gjennomsnittslønnen ved hver bedrift. Satsene pr. time er følgende:

	Minstelønn	Minimum for gj.snittslønnen
	kr.	kr.
Maskinsnekkere	2.65	2.73
Andre fagarbeidere . . .	2.49	2.57

For hjelpearbeidere, fyrbøtere og sjauere gjelder en normallønnsats på kr. 2.40 pr. time for voksne arbeidere.

For den øvrige del av landet er hele tariffen bygd opp etter normal-lønnsystemet. Satsene er følgende:

Maskinsnekkere	kr. 2.56
Andre fagarbeidere	« 2.45
Hjelpearb., fyrbøtere, sjauere . .	« 2.33

Sag- og høvleriarbeidere ved trevarefabrikker lønnes etter trevarefabrikkenes tariff hvis det bare blir produsert for fabrikkens eget behov, ellers blir de lønt etter trelasttariffen. Det er bare de første en har tatt med i statistikken for trevarefabrikkene.

Trevarefabrikker som også har møbelproduksjon faller inn under Norsk Treindustriarbeiderforbunds tariffområde hvis møbelfabrikasjonen verdimeessig er av størst betydning.

Fordelingen på tariffgrupper er slik:

	Bedrifter	Arbeidere og formenn
Avtale m. Bygn.ind.arb.forb., Oslo-Bærum avtalen . .	20	266
Avtale m. Bygn.ind.arb.forb., landet forøvrig	105	1 466
Avtale med Treindustriarbeiderforbundet	8	83
Ingen avtale	25	226
I alt	158	2 041

C. Timefortjenesten.

Timefortjenesten ved samtlige bedrifter. For de viktigste grupper av voksne mannlige arbeidere var fortjenesten slik:

	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gjennomsnittlig timefortjeneste		Akkord-timer
		på akkord	i alt	
	kr.	kr.	kr.	pst.
Voksne arb. i alt	2.47	3.26	2.91	47.6
Bygningssnekkere	2.49	3.33	2.98	48.9
Maskinsnekkere	2.56	3.31	2.96	47.2
Hjelparbeidere	2.26	2.87	2.60	49.3

Tabell 1 i bilaget gir disse oppgavene sterkere spesifisert. Bortsett fra risserne som var ganske få, hadde bygningssnekkerne den høyeste timefortjeneste. Maskinsnekkerne lå litt lavere til tross for at deres stipulerte timelønn lå høyere og akkordfortjenesten og akkordprosenten var omtrent den samme. Fortjenesten på tidlønnsarbeid var da også omtrent den samme for de to gruppene, kr. 2.61 for bygningssnekkerne og kr. 2.60 for maskinsnekkerne.

Omfanget av akkordarbeidet er av vesentlig betydning for timefortjenesten. Overtidstilleggets innvirkning på timefortjenesten er derimot av liten betydning, for alle arbeidere under ett mindre enn 1 øre. For enkelte stillinger, særlig blant driftsarbeiderne, har det likevel mer å si.

Ved noen ganske få bedrifter hadde arbeiderne redusert arbeidsuke. For disse er det foretatt omregning til full uke, men det har ikke i noe fall gitt så sterkt utslag i timefortjenesten som 1 øre. Korrigerte timefortjenester er derfor ikke ført opp i tabellene.

Timefortjenesten i de ulike organisasjons- og tariffgrupper. Oversikten nedenfor viser den gjennomsnittlige timefortjenesten i de ulike organisasjonsgruppene. De tallene som det er satt parentes om bygger på færre enn 10 oppgaver.

	Bedrifter i N.A.F.	Bedrifter i Norske Trev.fabr. Landsforbund	Andre bedrifter med tariff	Bedrifter uten tariff	Kommunale bedrifter
	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
Voksne arb. i alt	2.98	2.97	2.91	2.55	(2.48)
Bygningssnekkere	3.02	3.08	2.92	2.59	(2.40)
Maskinsnekkere	3.05	2.98	3.05	2.57	(2.77)
Hjelparbeidere	2.79	2.51	2.67	2.12	(2.16)

Lønnsnivået lå betydelig høyere i bedrifter med tariff enn i bedrifter uten. Blant bedrifter med tariff lå det noe høyere ved de organiserte bedriftene enn ved de uorganiserte. Dette skyldtes dels akkordarbeidet, dels at akkordavsavn ble brukt forholdsvis mye ved de organiserte bedriftene.

Den kommunale bedriften har ikke tariff.

Tabell 2 viser at heller ikke for bedrifter med tariff stemmer den stipulerte timelønn alltid overens med tariffen. Dette kan delvis komme av at begrepet «stipulert lønn» ikke er helt presist og at 10-ørestillegget i enkelte tilfelle er gitt som et fast tillegg til timelønningen.

Oversikten nedenfor viser fortjenesten i de to geografisk bestemte tariffgruppene for de arbeidere som lønnes etter Bygningsindustriarbeiderforbundets tariff.

	Oslo-Bærum-tariffen				Tariffen for landet for øvrig			
	Gj.sn. stip. time-lønn	Gj.snittlig timefortj.		Akk.-timer	Gj.sn. stip. time-lønn	Gj.snittlig timefortj.		Akk.-timer
		på akkord	i alt			på akkord	i alt	
	kr.	kr.	kr.	pst.	kr.	kr.	kr.	pst.
Voksne arbeidere i alt	2.64	3.64	3.49	73.9	2.45	3.17	2.86	48.0
Bygningssekkere	2.59	3.66	3.54	76.6	2.47	3.23	2.90	47.2
Maskinsnekkere	2.85	3.72	3.65	78.2	2.53	3.24	2.91	46.9
Hjelparbeidere	2.50	3.31	2.97	53.4	2.24	2.79	2.59	56.4

Når arbeidere som lønnes etter Oslo-Bærum-tariffen har betydelig høyere fortjeneste enn de øvrige, er det ikke så mye fordi den stipulerte timelønn ligger høyere som på grunn av den høyere akkordfortjeneste og akkordtimeprosent. Se tabell 3 i bilaget.

De arbeidere som hadde minstelønnsavtale, fordelte seg slik etter stipulert timelønn.

	Stipulert timelønn i kroner							
	Under 2.50	2.50—2.59	2.60—2.69	2.70—2.79	2.80—2.89	2.90—2.99	3.00 og over	I alt
Maskinsnekkere	-	2	-	11	33	2	7	55
Bygningssekkere	21	94	24	13	1	-	2	155

Fortjenesten i de ulike landsdeler. Dette spørsmålet blir belyst av oversikten nedenfor:

	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortjeneste	Akkord-timer
	kr.	kr.	pst.
Hele landet	2.47	2.91	47.6
Oslo	2.65	3.50	73.7
Østlandet ellers	2.45	2.91	54.5
Sørlandet	2.50	2.77	42.8
Vestlandet	2.38	2.60	29.1
Trøndelag	2.46	2.57	61.9
Nord-Norge	2.46	3.10	49.0

Fortjenesten ligger høyest i Oslo, deretter kommer Nord-Norge. Lavest ligger den i Trøndelag og på Vestlandet.

En vesentlig årsak til disse ulikhetene i fortjeneste er at bedriftene ikke

er like sterkt organisert i de ulike landsdeler. Nedenfor er vist hvor mange bedrifter som faller inn under de ulike organisasjonsgrupper i disse landsdelene.

	Organiserte	Andre med tariff	Uten tariff
Oslo	10	8	0
Østlandet ellers	61	13	4
Sørlandet	1	6	1
Vestlandet	4	10	15
Trøndelag	8	6	3
Nord-Norge	6	-	2
I alt	90	43	25

De fleste bedriftene uten avtale ligger på Vestlandet, mens den overveiende del av bedriftene på Østlandet og i Nord-Norge er organiserte.

Tabell 4 inneholder mer spesifiserte oppgaver.

D. Fortjenesten i de ulike aldersgrupper.

Både gjennomsnittlig stipulert timelønn og gjennomsnittsfortjenesten viser en tydelig variasjon med alderen.

Alder	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortjeneste	Akkordtimer
	kr.	kr.	pst.
19—20 år	2.17	2.40	46.5
21—24 «	2.35	2.75	44.5
25—29 «	2.45	2.84	45.0
30—39 «	2.48	2.93	49.2
40—49 «	2.51	3.05	53.9
50—59 «	2.51	3.00	47.7
60—69 «	2.50	2.93	42.8
70 år og over	2.44	2.66	43.6
I alt	2.47	2.91	47.6

Bevegelsen i den stipulerte timelønn finner en ikke bare i stillinger hvor en del av arbeiderne har minstelønnsavtale, men også i rene normallønnsstillinger. Tallene gir altså uttrykk for at personlige tillegg blir brukt også her.

Også akkordtimeprosenten viser samvariasjon med alderen. Bevegelsen er i store trekk den samme som for timefortjenesten.

Tabell 5 gir oppgavene over fortjenesten spesifisert på de enkelte stillinger.

E. Fortjenestepredningen.

I de viktigste stillingene fordelte de voksne arbeiderne seg prosentvis slik på fortjenestegruppene:

	Gjennomsnittlig timefortjeneste i kroner				I alt
	Under 2.50	2.50—2.99	3.00—3.49	3.50 og mer	
Voksne arbeidere i alt	20.3	43.5	23.4	12.8	100.0
Bygningsnekkere	15.8	45.0	24.5	14.7	100.0
Maskinsnekkere	12.5	45.5	26.4	15.6	100.0
Hjelpere	43.3	39.1	15.2	2.4	100.0

Nedenfor er gitt en sammenlikning mellom gjennomsnittsførtjeneste, medianförtjeneste og typisk fortjenestegruppe for arbeidere ved bedrifter i ulike organisasjonsgrupper. En har også for hver av organisasjonsgruppene beregnet det gjennomsnittlige avvik fra gjennomsnittsförtjenesten, absolutt og i prosent av gjennomsnittsförtjenesten.

	Gj.snitts- förtjeneste	Median- förtjeneste	Typisk förtjeneste- gruppe	Gjennomsnittsavvik	
				absolutt	relativt
	kr.	kr.	kr.	kr.	pst.
Alle bedrifter	2.91	2.79	2.50-2.74	0.43	14.8
Bedrifter i N.A.F.	2.98	2.91	2.75-2.99	0.31	10.4
Bedrifter i Norske Trev.fabr. Landsforbund	2.97	2.84	2.50-2.74	0.48	16.2
Andre bedrifter med tariff ..	2.91	2.77	2.50-2.74	0.43	14.8
Bedrifter uten tariff	2.55	2.46	2.25-2.49	0.26	10.2

For alle grupper er medianförtjenesten lavere enn gjennomsnittsförtjenesten, dvs. at gjennomsnittet er påvirket av enkelte høyere fortjenester. Oppstillingen viser også at den sterkeste konsentrasjon i fortjenesten finnes i bedrifter uten tariffavtale.

Tabell 1. Trevarefabrikker.

Alle bedrifter. Gjennomsnittlig timefortjeneste.

	Antall arbeidere	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortj.			Akkord-timer	Over-timer
			på akkord	i alt			
				med overt.	uten overt.		
Bedrifter: 158 Arb. og formenn: 2041		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
Arbeidende formenn	86	2.99	3.30	3.24	3.22	13.0	0.8
Voksne arbeidere i alt	1 779	2.47	3.26	2.91	2.91	47.6	0.4
Driftsarbeidere i alt	85	2.36	2.87	2.55	2.53	22.0	1.4
Lagerarbeidere	12	2.26	-	2.29	2.29	0.0	0.0
Sjåførere	21	2.43	2.99	2.64	2.61	5.4	2.8
Sjauere	27	2.32	2.65	2.46	2.45	24.7	0.5
Vaktfolk	1	1.98	-	2.02	2.02	0.0	0.0
Fyrbøtere	13	2.34	3.14	2.54	2.53	16.7	0.9
Maskinister	4	2.46	2.93	2.92	2.86	73.3	6.8
Div. reparatører	7	2.44	2.93	2.93	2.92	91.6	1.3
Produksjonsarbeidere i alt	1 694	2.48	3.27	2.93	2.93	48.9	0.4
Bygningssnekkere	976	2.49	3.33	2.98	2.97	48.9	0.4
Maskinsnekkere	441	2.56	3.31	2.96	2.95	47.2	0.4
Rissere	4	3.00	3.50	4.02	4.02	50.4	0.0
Andre fagarbeidere	49	2.40	3.07	2.83	2.83	61.2	0.2
Hjelparbeidere	175	2.26	2.87	2.60	2.59	49.3	0.4
Sag- og høvelmestere	15	2.48	3.64	2.97	2.97	37.8	0.0
Andre sag- og høvleriarbeidere ..	34	2.34	3.24	2.85	2.85	52.2	0.1
Unge arbeidere	61	1.60	2.00	1.75	1.75	39.8	0.0
Læregutter	111	1.66	2.18	1.86	1.86	33.4	0.0
Delvis arbeidsføre	4	2.08	2.79	2.54	2.54	53.9	0.0

Tabell 2. Trevarefabrikker.*Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper.*

	Antall arbeidere	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortj.			Akkord-timer	Over-timer
			på akkord	i alt			
				med overt.	uten overt.		
<i>Bedrifter i N.A.F.</i>		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
Bedrifter: 12							
Arb. og formenn: 393							
Arbeidende formenn	10	2.85	-	3.05	3.05	0.0	0.9
Voksne arbeidere i alt	351	2.42	3.15	2.98	2.98	67.3	0.5
Driftsarbeidere i alt	21	2.35	2.93	2.66	2.62	44.6	3.9
Av dette:							
Sjåfører	4	2.48	-	2.65	2.58	0.0	7.6
Sjauere	1	2.33	-	2.40	2.33	0.0	4.2
Fyrbøtere	2	2.33	-	2.50	2.42	0.0	4.6
Maskinister	4	2.46	2.93	2.92	2.86	73.3	6.8
Produksjonsarbeidere i alt	330	2.42	3.16	3.00	3.00	68.8	0.2
Bygningssnekkere	172	2.46	3.20	3.02	3.02	63.0	0.3
Maskinsnekkere	71	2.49	3.24	3.05	3.04	71.7	0.3
Rissere	1	2.59	3.86	3.91	3.91	99.8	0.2
Andre fagarbeidere	4	2.41	3.91	3.12	3.11	45.2	1.4
Hjelpearbeidere	53	2.27	2.83	2.79	2.78	81.2	0.0
Sag- og høvelmestere	5	2.44	3.49	3.47	3.47	94.7	0.0
Andre sag- og høvleriarbeidere ...	24	2.34	3.20	3.04	3.04	73.4	0.1
<i>Bedrifter tilsluttet N.T.L.F.</i>							
Bedrifter: 78							
Arb. og formenn: 962							
Arbeidende formenn	48	3.08	3.21	3.40	3.38	16.5	1.0
Voksne arbeidere i alt	832	2.49	3.33	2.97	2.97	48.6	0.5
Driftsarbeidere i alt	32	2.36	2.75	2.59	2.58	22.5	0.8
Av dette:							
Sjåfører	9	2.43	2.72	2.76	2.73	13.1	2.2
Sjauere	13	2.31	2.61	2.52	2.51	29.5	0.3
Fyrbøtere	10	2.35	3.01	2.54	2.54	21.5	0.3
Produksjonsarbeidere i alt	800	2.49	3.34	2.99	2.98	49.7	0.4
Bygningssnekkere	458	2.50	3.41	3.08	3.07	52.4	0.5
Maskinsnekkere	220	2.58	3.33	2.98	2.97	45.7	0.3
Rissere	1	2.54	-	2.54	2.54	0.0	0.0
Andre fagarbeidere	34	2.38	3.02	2.92	2.91	83.8	0.1
Hjelpearbeidere	75	2.23	2.88	2.51	2.51	36.7	0.4
Sag- og høvelmestere	6	2.32	3.60	2.62	2.62	25.0	0.0
Andre sag- og høvleriarbeidere ...	6	2.49	4.44	2.77	2.77	12.5	0.0
<i>Andre bedrifter med tariff.</i>							
Bedrifter: 43							
Arb. og formenn: 447							
Arbeidende formenn	16	2.92	3.54	3.11	3.11	18.6	0.1

Tabell 2. Trevarefabrikker (forts.).*Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper.*

	Antall arbeidere	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortj.			Akkord-timer	Over-timer
			på akkord	i alt			
				med overt.	uten overt.		
		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
Voksne arbeidere i alt	397	2.52	3.27	2.91	2.91	48.2	0.5
Driftsarbeidere i alt	9	2.45	2.98	2.59	2.59	26.6	0.0
Av dette:							
Sjåførere	2	2.46	-	2.60	2.60	0.0	0.0
Sjauere	5	2.46	2.65	2.61	2.61	62.2	0.0
Fyrbøtere	1	2.34	-	2.63	2.63	0.0	0.0
Produksjonsarbeidere i alt	388	2.53	3.27	2.92	2.91	48.7	0.6
Bygningssnekkere	242	2.51	3.28	2.92	2.91	48.7	0.3
Maskinsnekkere	100	2.63	3.39	3.05	3.03	51.4	1.0
Rissere	1	2.57	3.12	4.60	4.60	100.0	0.0
Andre fagarbeidere	6	2.54	2.93	2.64	2.64	23.0	0.0
Hjelparbeidere	33	2.36	2.95	2.67	2.65	53.9	0.9
Sag- og høvelmestere	2	2.56	-	2.59	2.59	0.0	0.0
Andre sag- og høvleriarbeidere ...	4	2.41	-	2.35	2.35	0.0	0.0
<i>Bedrifter uten tariff.</i>							
Bedrifter: 24							
Arb. og formenn: 229							
Arbeidende formenn	11	2.89	3.33	2.99	2.97	3.7	1.0
Voksne arbeidere i alt	191	2.40	3.16	2.55	2.54	9.5	0.2
Driftsarbeidere i alt	23	2.32	3.15	2.37	2.37	1.4	0.5
Av dette:							
Sjåførere	6	2.41	-	2.47	2.46	0.0	1.2
Sjauere	8	2.25	3.15	2.31	2.31	4.4	0.6
Produksjonsarbeidere i alt	168	2.41	3.16	2.57	2.57	10.7	0.1
Bygningssnekkere	103	2.41	3.16	2.59	2.59	12.8	0.1
Maskinsnekkere	47	2.42	3.12	2.57	2.57	9.7	0.1
Rissere	1	4.29	-	5.19	5.19	0.0	0.0
Andre fagarbeidere	5	2.35	-	2.38	2.38	0.0	0.0
Hjelparbeidere	10	2.14	-	2.12	2.12	0.0	0.2
Sag- og høvelmestere	2	2.52	4.05	2.75	2.74	11.1	0.3
<i>Kommunale bedrifter.</i>							
Bedrifter: 1							
Arbeidere og formenn: 10							
Arbeidende formenn	1	2.50	-	2.50	2.50	0.0	0.0
Voksne arbeidere i alt	8	2.25	3.54	2.48	2.48	12.1	0.0
Produksjonsarbeidere i alt	8	2.25	3.54	2.48	2.48	12.1	0.0
Bygningssnekkere	1	2.40	-	2.40	2.40	0.0	0.0
Maskinsnekkere	3	2.51	3.54	2.77	2.77	26.3	0.0
Hjelparbeidere	4	2.03	-	2.16	2.16	0.0	0.0

Tabell 3. Trevarefabrikker.

Fortjenesten for arbeidere som lønnes etter Bygningsindustriarbeiderforbundets tariff.

	Antall arbeidere	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortj.			Akkord-timer	Over-timer
			på akkord	i alt			
				med overt.	uten overt.		
<i>Arbeidere som følger tariffen for Oslo og Bærum.</i>		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
Bedrifter: 20 Arb. og formenn: 266 Voksne arbeidere i alt	240	2.64	3.64	3.49	3.48	73.9	0.9
Driftsarbeidere i alt	7	2.49	2.65	2.65	2.63	31.8	1.4
Sjåførere	1	2.60	-	3.02	2.92	0.0	4.9
Sjauere	6	2.47	2.65	2.58	2.57	38.1	0.8
Produksjonsarbeidere i alt	233	2.65	3.65	3.52	3.50	75.0	0.9
Bygningsnekkere	155	2.59	3.66	3.54	3.53	76.6	0.6
Maskinsnekkere	55	2.85	3.72	3.65	3.62	78.2	1.6
Rissere	1	2.57	3.12	4.60	4.60	100.0	0.0
Andre fagarbeidere	1	2.88	3.22	3.25	3.22	100.0	1.7
Hjelpearbeidere	21	2.50	3.31	2.97	2.95	53.4	1.5
<i>Arbeidere som følger tariffen for landet for øvrig.</i>							
Bedrifter: 105 Arbeidere og formenn: 1466 Voksne arbeidere i alt	1 287	2.45	3.17	2.86	2.86	48.0	0.4
Driftsarbeidere i alt	55	2.35	2.89	2.60	2.59	30.5	1.8
Sjåførere	14	2.44	3.01	2.69	2.65	8.0	3.3
Sjauere	13	2.30	2.61	2.47	2.47	32.3	0.3
Fyrbøtere	13	2.34	3.17	2.54	2.53	16.7	0.9
Maskinister	4	2.46	2.93	2.92	2.86	73.3	6.8
Produksjonsarbeidere i alt	1 232	2.46	3.18	2.87	2.87	48.8	0.3
Bygningsnekkere	681	2.47	3.23	2.90	2.90	47.2	0.4
Maskinsnekkere	322	2.53	3.24	2.91	2.91	46.9	0.2
Rissere	2	2.57	3.86	3.22	3.22	49.9	0.1
Andre fagarbeidere	43	2.39	3.07	2.89	2.88	69.7	0.2
Hjelpearbeidere	137	2.24	2.79	2.59	2.59	56.4	0.2
Sag- og høvelmestere	13	2.48	3.63	3.00	3.00	41.4	0.0
Andre sag- og høvleriarbeidere ..	34	2.34	3.24	2.85	2.85	52.2	0.1

Tabell 4. Trevarefabrikker.
Timelønn og fortjeneste i de ulike landsdeler. Voksne arbeidere.

	Hele landet	Oslo	Drammen	Østfold—Vestfold	Østlandet ellers	Sørlandet	Stavanger	Vestlandet ellers (ikke Bergen)	Trondheim	Trøndelag ellers	Nord-Norge
<i>Samtlige voksne arbeidere.</i>											
Antall	1 779	218	11	217	733	77	37	206	34	147	98
Gj.sn. stip. timelønn	2.47	2.65	2.47	2.46	2.45	2.50	2.45	2.37	2.44	2.47	2.46
Gj.snittl. timefortj.	2.91	3.50	3.11	2.90	2.92	2.77	3.08	2.52	2.67	2.54	3.10
Akkordtimer, pst.	47.6	73.7	42.1	57.4	53.7	42.8	75.5	20.8	13.8	4.1	49.0
<i>Av disse:</i>											
<i>Bygningsnekkere</i>											
Antall	976	143	5	119	358	41	26	112	28	91	53
Gj.sn. stip. timelønn	2.49	2.60	2.45	2.48	2.46	2.50	2.52	2.42	2.49	2.47	2.53
Gj.snittl. timefortj.	2.98	3.55	3.38	2.94	2.95	2.71	3.27	2.62	2.73	2.54	3.31
Akkordtimer, pst.	48.9	75.8	96.3	55.0	54.2	38.0	80.8	30.2	16.2	3.1	46.8
<i>Maskinsnekkere</i>											
Antall	441	48	4	45	187	30	7	50	4	50	16
Gj.sn. stip. timelønn	2.56	2.88	2.56	2.56	2.55	2.54	2.51	2.38	2.53	2.49	2.54
Gj.snittl. timefortj.	2.96	3.64	2.99	3.01	3.02	2.93	3.09	2.48	2.71	2.55	3.02
Akkordtimer, pst.	47.2	77.2	0.0	65.7	58.9	45.8	87.6	14.3	0.5	5.8	19.8
<i>Hjelpearbeidere</i>											
Antall	175	20	1	24	79	6	2	17	2	2	22
Gj.sn. stip. timelønn	2.26	2.51	2.33	2.22	2.28	2.25	1.86	2.06	1.50	2.01	2.26
Gj.snittl. timefortj.	2.60	2.98	2.09	2.53	2.60	2.41	2.07	2.15	1.54	2.04	2.86
Akkordtimer, pst.	49.3	56.0	0.0	52.1	47.5	63.1	50.5	17.2	0.0	0.0	85.5

Tabell 5. Trevarefabrikker.

Timefortjenesten (i kroner) i de ulike aldersgrupper.

	19—20 år	21—24 år	25—29 år	30—39 år	40—49 år	50—59 år	60—69 år	70 år og over	Fødselsår uoppgitt	I alt
Voksne menn, i alt ant.	22	169	320	544	322	231	110	36	25	1 779
fortj.	2.40	2.75	2.84	2.93	3.05	3.00	2.93	2.66	2.48	2.91
Driftsarbeidere, i alt ant.	1	5	15	22	20	14	6	1	1	85
fortj.	2.13	2.41	2.40	2.62	2.62	2.69	2.36	2.02	2.50	2.55
Produksjonsarbeidere, i alt . . ant.	21	164	305	522	302	217	104	35	24	1 694
fortj.	2.41	2.76	2.86	2.95	3.09	3.02	2.96	2.68	2.47	2.93
Av dette:										
Bygningssekkere ant.	10	77	173	302	163	149	63	24	15	976
fortj.	2.61	2.89	2.89	2.96	3.19	3.03	2.97	2.72	2.45	2.98
Maskinsnekkere ant.		29	84	157	89	50	25	5	2	441
fortj.		2.90	2.88	2.94	3.04	3.01	3.05	2.71	2.56	2.99
Hjelpesarbeidere ant.	11	47	39	32	26	7	7	2	4	175
fortj.	2.21	2.49	2.63	2.73	2.80	2.88	2.23	2.29	2.39	2.60

Tabell 6. Trevarefabrikker.
Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper.

	Gjennomsnittlig timefortjeneste i kroner												Total	Ikke beregnet	Gj.sn. timefortj.
	Under 2.00	2.00—2.24	2.25—2.49	2.50—2.74	2.75—2.99	3.00—3.24	3.25—3.49	3.50—3.74	3.75—3.99	4.00—4.49	4.50—4.99	5.00 og mer			
I alt	ant. 18	55	278	456	293	238	165	87	44	55	22	13	1 724	55	kr. 2.91
	pst. 1.0	3.2	16.1	26.5	17.0	13.8	9.6	5.0	2.6	3.2	1.3	0.7	100.0		
Driftsarbeidere	ant. 2	6	33	20	15	6	2	-	-	-	-	-	84	1	2.55
	pst. 2.4	7.1	39.3	23.8	17.9	7.1	2.4	-	-	-	-	-	100.0		
Produksjonsarbeidere	ant. 16	49	245	436	278	232	163	87	44	55	22	13	1 640	54	2.93
	pst. 1.0	3.0	14.9	26.6	17.0	14.1	9.9	5.3	2.7	3.4	1.3	0.8	100.0		
Bygningssnekkere	ant. 2	7	142	268	157	133	99	53	24	36	17	9	947	29	2.98
	pst. 0.2	0.7	14.9	28.4	16.6	14.0	10.5	5.6	2.5	3.8	1.8	1.0	100.0		
Maskinsnekkere	ant. -	10	43	114	79	73	39	27	16	16	4	3	424	17	2.96
	pst. -	2.4	10.1	26.9	18.6	17.2	9.2	6.4	3.8	3.8	0.9	0.7	100.0		
Rissere	ant. -	-	-	1	-	-	-	-	1	-	1	1	4	-	4.02
	pst. -	-	-	25.0	-	-	-	-	25.0	-	25.0	25.0	100.0		
Andre fagarbeidere	ant. -	4	13	4	8	9	4	2	-	2	-	-	46	3	2.83
	pst. -	8.7	28.3	8.7	17.4	19.6	8.7	4.3	-	4.3	-	-	100.0		
Hjelpere	ant. 14	25	35	37	30	16	10	2	1	1	-	-	171	4	2.60
	pst. 8.2	14.6	20.5	21.6	17.5	9.4	5.8	1.2	0.6	0.6	-	-	100.0		
Sag- og høvelmestere	ant. -	-	2	5	2	1	1	1	2	-	-	-	14	1	2.97
	pst. -	-	14.3	35.8	14.3	7.1	7.1	7.1	14.3	-	-	-	100.0		
Andre sag- og høvleriarb.	ant. -	3	10	7	2	-	10	2	-	-	-	-	34	-	2.85
	pst. -	8.8	29.4	20.6	5.9	-	29.4	5.9	-	-	-	-	100.0		
Bedrifter i N.A.F.	ant. 3	4	17	77	112	67	33	19	12	6	-	-	350	1	2.98
	pst. 0.9	1.1	4.9	22.0	32.0	19.2	9.4	5.4	3.4	1.7	-	-	100.0		
Bedr. i Norske trev.fabr. Landsforbund	ant. 8	19	120	194	115	115	80	45	24	33	15	10	778	54	2.97
	pst. 1.0	2.5	15.4	24.9	14.8	14.8	10.3	5.8	3.1	4.2	1.9	1.3	100.0		
Andre bedrifter med tariffavtale	ant. 3	8	58	129	50	48	49	21	8	15	7	1	397	-	2.91
	pst. 0.8	2.0	14.6	32.5	12.5	12.1	12.3	5.3	2.0	3.8	1.8	0.3	100.0		
Bedrifter uten tariffavtale	ant. 3	21	82	54	16	8	3	1	-	1	-	2	191	-	2.55
	pst. 1.6	11.0	42.9	28.3	8.4	4.2	1.6	0.5	-	0.5	-	1.0	100.0		
Kommunale bedrifter	ant. 1	3	1	2	-	-	-	1	-	-	-	-	8	-	2.48
	pst. 12.5	37.5	12.5	25.0	-	-	-	12.5	-	-	-	-	100.0		

5. Sementvarefabrikker.

A. Omfanget.

Gruppen omfatter bedrifter som produserer rør, blokker, takstein o. a. bygningsartikler av sement. Når en ser bort fra noen spesialbedrifter som egentlig faller utenfor tellingens område, eller som i denne tellingen er plasert i andre grupper, representerer den tilsvarende gruppe i produksjonsstatistikken for 1948 i alt 795 arbeidere ved 107 bedrifter (regnet ved utgangen av juni måned). — Tellingene omfatter 600 arbeidere ved 70 bedrifter.

Enkelte av sementvarefabrikkene er kombinert med annen virksomhet, oftest entreprenør- eller murmesterarbeid. Som regel har en imidlertid da kunnet plasere arbeiderne i de grupper hvor de hørte til, men bedriften er telt med i bare en av gruppene.

B. Organisasjons- og tariff-forhold.

Bedriftene fordeler seg slik:

	Bedrifter	Arbeidere og formenn
Organisert i N.A.F.	11	260
Andre priv.bedr. m. tariff ..	29	210
Bedrifter uten tariff	30	130
I alt	70	600

For de bedriftene som er tilsluttet N.A.F., gjelder landsavtalen med Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund for stein-, jord- og sementarbeidere. Denne avtalen, som er tiltrådt også av de fleste uorganiserte bedriftene, har disse normallønnsatsene:

Sementpussere, forskallere, terrassoarb. o. a. (spesialarb.) kr. 2.45
 Støpere o. a. sementarbeidere (grovarb.) « 2.40

For noen få spesialbedrifter gjelder tariffavtaler med litt høyere time-satser.

Også for denne gruppen viser tellingen at 10-øres tillegget fra 1948 i en del tilfelle er blitt gitt som en fast øking av timelønnen.

Et relativt stort antall av sementvarefabrikkene har ikke opprettet lønnsoverenskomst.

C. Timefortjenesten.

For de viktigste gruppene av voksne arbeidere var fortjenesten slik når en ser alle bedriftene under ett:

	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.sn. timefortj.		Akkord-timer
		Akkord	I alt	
Voksne arbeidere i alt	kr. 2.44	kr. 3.58	kr. 3.15	pst. 57.4
<i>Av dette:</i>				
Pussere, forskallere o. l.	2.43	3.66	3.40	73.6
Sementstøpere o. l.	2.43	3.55	3.16	62.2

Akkordoverskottet var ca. 72 pst. for sementpussere og forskallere og ca. 66 pst. for støpere o. l. — Overtidsarbeidet har i gjennomsnitt for alle bedrifter lite omfang og representerer bare 1 øres øking av timefortjenesten. (Se den mer spesifiserte oppstilling i tabell 1.)

I de forskjellige organisasjonsgruppene var fortjenesten slik (voksne arbeidere i alt):

	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.sn. timefortj.		Akkord-timer
		Akkord	I alt	
	kr.	kr.	kr.	pst.
Bedrifter i N.A.F.	2.44	3.80	3.30	60.6
Andre bedrifter med tariff	2.44	3.45	3.13	56.9
Bedrifter uten tariff	2.47	3.14	2.84	50.2
I alt	2.44	3.58	3.15	57.4

Den ganske betydelige lønnsforskjell mellom gruppene skyldes særlig den ulike fortjeneste på akkord. Akkordoverskottet er 80 pst. i gjennomsnitt ved bedriftene i N.A.F. mot 49 pst. ved bedrifter uten tariffavtaler. (Se ellers tabell 2).

D. Fortjenestespredningen.

Oppstillingen nedenfor viser de voksne arbeidere fordelt prosentvis etter timefortjeneste. En viser ellers til tabell 3.

	Gjennomsnittlig timefortjeneste i kroner				I alt
	Under 2.50	2.50—2.99	3.00—3.49	3.50 og mer	
	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.
Voksne arbeidere i alt	13.0	32.2	20.0	34.8	100.0
Arbeidere ved:					
Bedrifter i N.A.F.	10.4	21.8	20.0	47.8	100.0
Andre bedrifter med tariff ..	7.4	39.7	21.3	31.6	100.0
Bedrifter uten tariff	33.2	41.0	10.3	15.5	100.0

For de samme grupper var medianfortjenesten og gjennomsnittsavviket slik (begrepene er forklart i innledningen, s. 13).

	Gj.snittlig timefortj.	Medianfortjeneste	Gjennomsnittsavvik	
			absolutt	relativt
	kr.	kr.	kr.	pst.
Voksne arbeidere i alt	3.15	3.09	0.53	16.9
Arbeidere ved:				
Bedrifter i N.A.F.	3.30	3.41	0.51	15.5
Andre bedrifter med tariff	3.13	3.03	0.49	15.8
Bedrifter uten tariff	2.84	2.69	0.47	16.4

Skjevheten i fordelingen var ubetydelig. Ved bedrifter i N.A.F. var medianfortjenesten høyere enn gjennomsnittsfortjenesten, dvs. at gjennomsnittsfortjenesten var påvirket av en del svært lave fortjenester, mens de fleste arbeiderne tjente mer enn gjennomsnittet for hele denne gruppen. Spredningen var sterk i alle organisasjonsgruppene.

Tabell 1. Sementvarefabrikker.

Alle bedrifter. — Gjennomsnittlig timefortjeneste.

	Antall arbeidere	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortj.			Akkord-timer	Over-timer
			på akkord	i alt			
				med overt.	uten overt.		
Bedrifter: 70 Arbeidere og formenn: 600		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
Arbeidende formenn	19	2.87	3.74	3.31	3.30	34.2	0.9
Voksne arbeidere i alt	568	2.44	3.58	3.15	3.14	57.4	1.5
Driftsarbeidere i alt	58	2.51	3.79	2.88	2.85	18.4	2.6
Lagerarbeidere	3	2.42	-	2.43	2.40	0.0	1.8
Sjåfører	22	2.50	4.01	2.74	2.69	5.7	4.4
Andre transportarbeidere	20	2.43	3.63	3.02	3.01	41.7	0.3
Fyrbøtere	2	2.50	-	2.85	2.83	0.0	0.9
Reparatører o. l.	11	2.71	3.97	3.14	3.13	27.1	1.8
Produksjonsarbeidere i alt	510	2.44	3.57	3.19	3.17	62.1	1.3
Sementpussere, forskall. o. l.	49	2.43	3.66	3.40	3.39	73.6	0.6
Støpere o. a. sementarbeidere ..	425	2.43	3.55	3.16	3.15	62.2	1.5
Forskj. bygningsfagarbeidere	16	2.67	3.97	3.33	3.32	45.0	1.5
Forskj. arb. ved spes. bedr.	20	2.50	3.37	2.89	2.89	37.7	0.0
Arbeidere under 19 år	13	1.86	3.24	2.02	2.01	5.0	1.2

Tabell 2. Sementvarefabrikker.

Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper.

	Anfall arbeidere	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortj.			Akkord- timer	Overt- timer
			på akkord	i alt			
				med overt.	uten overt.		
		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
<i>Bedrifter i N.A.F.</i>							
Bedrifter: 11							
Arb. og formenn: 260							
Arbeidende formenn	6	2.70	3.86	3.41	3.41	51.0	0.0
Voksne arbeidere i alt	251	2.44	3.80	3.30	3.27	60.6	2.3
Driftsarbeidere i alt	25	2.60	3.83	3.02	2.98	24.9	2.6
Lagerarbeidere	3	2.42	-	2.43	2.40	0.0	1.8
Sjåførere	7	2.57	4.88	2.73	2.65	1.3	5.3
Andre transportarbeidere	9	2.52	3.70	3.24	3.23	53.5	0.5
Fyrbøtere	1	2.40	-	2.55	2.50	0.0	2.0
Reparatører o. l.	5	2.94	4.01	3.57	3.55	39.8	1.6
Produksjonsarbeidere i alt	226	2.42	3.80	3.33	3.30	64.6	2.3
Sementpussere, forskallere o. l. ..	23	2.45	4.06	3.67	3.66	74.7	0.6
Støpere o. l.	198	2.41	3.75	3.29	3.26	64.8	2.5
Forskj. bygningsfagarbeidere	5	2.76	3.88	3.09	3.05	20.5	3.5
<i>Andre bedrifter med tariff</i>							
Bedrifter: 29							
Arb. og formenn: 210							
Arbeidende formenn	6	3.12	4.14	3.52	3.52	22.4	1.0
Voksne arbeidere i alt	202	2.44	3.45	3.13	3.12	56.9	1.0
Driftsarbeidere i alt	19	2.42	3.98	2.83	2.80	12.6	4.4
Lagerarbeidere	10	2.47	6.17	3.76	2.71	2.4	6.1
Andre transportarbeidere	5	2.20	3.53	2.83	2.83	40.1	0.0
Fyrbøtere	1	2.60	-	3.09	3.09	0.0	0.0
Reparatører o. l.	3	2.53	3.89	2.99	2.96	32.3	4.0
Produksjonsarbeidere i alt	183	2.44	3.44	3.17	3.16	62.3	0.6
Sementpussere, forskallere o. l. ..	24	2.45	3.35	3.19	3.19	69.4	0.3
Støpere o. l.	130	2.42	3.42	3.16	3.15	62.8	0.7
Forskj. bygningsfagarbeidere	9	2.64	4.00	3.77	3.77	81.9	0.0
Forskj. arb. ved spes. bedr.	20	2.50	3.37	2.89	2.89	37.7	0.0
<i>Bedrifter uten tariff</i>							
Bedrifter: 30							
Arb. og formenn: 130							
Arbeidende formenn	7	2.78	3.32	3.05	3.03	31.0	1.6
Voksne arbeidere i alt	115	2.47	3.14	2.84	2.84	50.2	0.1
Driftsarbeidere i alt	14	2.48	3.37	2.66	2.66	13.7	0.0
Sjåførere	5	2.46	3.39	2.70	2.70	18.5	0.0
Andre transportarbeidere	6	2.49	3.33	2.70	2.70	17.8	0.0
Reparatører o. l.	3	2.50	-	2.52	2.52	0.0	0.0
Produksjonsarbeidere i alt	101	2.47	3.13	2.86	2.86	55.3	0.1
Sementpussere, forskallere o. l. ..	2	2.25	2.36	2.40	2.36	100.0	3.7
Støpere o. l.	97	2.47	3.18	2.88	2.88	55.3	0.0
Forskj. bygningsfagarbeidere	2	2.60	-	2.64	2.64	0.0	0.0

Tabell 3. Sementvarefabrikker.
Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper.

	Gjennomsnittlig timefortjeneste i kroner										I alt	Gj.sn. time- fortj.
	Under 2.00	2.00— 2.24	2.25— 2.49	2.50— 2.74	2.75— 2.99	3.00— 3.24	3.25— 3.49	3.50— 3.74	3.75— 3.99	4.00 og mer		
<i>Alle bedrifter.</i>												kr.
Voksne arb. i alt ant.	3	8	63	122	62	65	48	90	64	43	568	3.15
pst.	0.5	1.4	11.1	21.4	10.8	11.5	8.5	15.9	11.3	7.6	100.0	
Driftsarbeidere i alt ant.	1	-	10	19	7	10	6	1	3	1	58	2.88
pst.	1.7	-	17.2	32.8	12.2	17.2	10.3	1.7	5.2	1.7	100.0	
Lagerarbeidere ant.	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	3	2.43
pst.	-	-	100.0	-	-	-	-	-	-	-	100.0	
Sjåførere ant.	-	-	4	10	1	5	1	-	1	-	22	2.74
pst.	-	-	18.3	45.5	4.5	22.7	4.5	-	4.5	-	100.0	
Andre transportarb. ant.	1	-	3	3	5	3	5	-	-	-	20	3.02
pst.	5.0	-	15.0	15.0	25.0	15.0	25.0	-	-	-	100.0	
Fyrbøtere ant.	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	2	2.85
pst.	-	-	-	50.0	-	50.0	-	-	-	-	100.0	
Reparatører o .l. ant.	-	-	-	5	1	1	-	1	2	1	11	3.14
pst.	-	-	-	45.4	9.1	9.1	-	9.1	10.2	9.1	100.0	
Prod.arb. i alt ant.	2	8	53	103	55	55	42	89	61	42	510	3.19
pst.	0.4	1.6	10.4	20.2	10.8	10.8	8.2	17.4	12.0	8.2	100.0	
Sementpussere, forskallere o. l. ant.	-	1	2	8	9	-	-	7	10	12	49	3.40
pst.	-	2.0	4.1	16.3	18.4	-	-	14.3	20.4	24.5	100.0	
Støpere o. a. sementarb. ant.	2	7	51	82	38	51	38	79	49	28	425	3.16
pst.	0.5	1.6	12.0	19.4	8.9	12.0	8.9	18.6	11.5	6.6	100.0	
Forskj. bygn.fagarb. ant.	-	-	-	4	2	2	2	2	2	2	16	3.33
pst.	-	-	-	25.0	12.5	12.5	12.5	12.5	12.5	12.5	100.0	
Forskj. arb. ved spes. bedr. . . . ant.	-	-	-	9	6	2	2	1	-	-	20	2.89
pst.	-	-	-	45.0	30.0	10.0	10.0	5.0	-	-	100.0	

<i>Bedrifter i N.A.F.</i>													
Voksne arbeidere i alt	ant.	1	-	24	38	17	27	27	55	44	18	251	3.30
	pst.	0.4	-	9.5	15.1	6.8	10.8	10.8	21.9	17.5	7.2	100.0	
o Av dette:													
Produksjonsarbeidere i alt	ant.	1	-	22	29	13	25	24	54	41	17	226	3.33
	pst.	0.4	-	9.7	12.8	5.8	11.1	10.6	24.0	18.1	7.5	100.0	
<i>Andre bedrifter med tariff.</i>													
Voksne arbeidere i alt	ant.	1	2	11	56	26	30	14	28	18	16	202	3.13
	pst.	0.5	1.0	5.4	27.7	12.9	14.9	6.9	13.9	8.9	7.9	100.0	
Av dette:													
Produksjonsarbeidere i alt	ant.	-	2	8	48	26	24	13	28	18	16	183	3.17
	pst.	-	1.1	4.4	26.2	14.2	13.1	7.1	15.3	9.8	8.8	100.0	
<i>Bedrifter uten tariff.</i>													
Voksne arbeidere i alt	ant.	1	6	28	28	19	8	7	7	2	9	115	2.84
	pst.	0.9	5.2	24.3	24.3	16.5	7.0	6.1	6.1	1.8	7.8	100.0	
Av dette:													
Produksjonsarbeidere i alt	ant.	1	6	23	26	16	6	5	7	2	9	101	2.86
	pst.	1.0	5.9	22.9	25.7	15.8	5.9	5.0	6.9	2.0	8.9	100.0	

6. Teglverk.

Produksjonen ved de norske teglverkene er sterkt sesongpreget. Ikke bare varierer sysselsettingen ved bedriftene, men også produksjonens art skifter med årstidene. Det forberedende arbeid — råproduksjonen — begynner som regel om våren og varer til ut på høsten. Ovnsarbeidet — innkjøring i ovnene av råstein og utkjøring av ferdigbrent stein — tar til noe senere på våren og varer ved enkelte verk omtrent til neste vår, men oftest til sent på høsten. Brenningen begynner regelmessig sent på våren eller først på sommeren og slutter litt tidligere enn ovnsarbeidet. — Arbeidsstokken når vanligvis sitt maksimum i 3. kvartal i året, og sitt minimum i 1. kvartal. Det gjennomsnittlige tall pr. kvartal av sysselsatte arbeidere ved de 25 teglverk som er tilsluttet N.A.F., varierte i 1948 slik: 1. kv. — 658, 2 kv. — 1065, 3. kv. — 1262 og 4. kv. — 855.

Ved en lønnsstilling for teglverkene som bygger på oppgaver for 2. kvartal, vil på grunn av disse produksjonsforhold, ovnsarbeidet og særlig brenningen, bli underrepresentert i forhold til råproduksjonen. Arbeidere som ellers tilhører de to sistnevnte produksjonsledd, vil en del av dette kvartal — ved enkelte verk hele kvartalet — være ført over til råproduksjonen.

Disse forhold har virket inn også på denne lønnsstilling. Arbeiderne er her gruppert etter den stilling de har arbeidd i *størstedelen* av kvartalet. Stillingsgruppene «brennere» og «ovnsarbeidere» er derfor ikke bare for fåtallige i forhold til de andre, men gjennomsnittsfortjenesten for disse grupper gir heller ikke et *rent* uttrykk for fortjenesten ved brenning og ovnsarbeid. Statistikken sier hva en slik arbeider med skiftende arbeidsområde tjente i gjennomsnitt, men den er lite brukbar som grunnlag for f. eks. forhandling om akkordsatser for et bestemt arbeidsområde.

A. Omfanget.

Produksjonsstatistikken for 1948 omfatter 39 teglverk med tilsammen 1490 arbeidere (regnet ved utgangen av juni). Tellingen har med oppgaver for 34 bedrifter med et arbeidertall på 1202 ved utgangen av 2. kv. 1949. De resterende 5 bedrifter har en ikke fått oppgaver fra. Av 25 medlemsbedrifter i Norsk Arbeidsgiverforening har 21 sendt inn oppgave.

B. Organisasjons- og tariff-forhold.

Bedriftene fordeler seg slik:

	Bedrifter	Arbeidere
Organiserte i N.A.F.	21	889
Andre bedrifter med tariff ..	12	270
Kommunale bedrifter	1	43
I alt	34	1 202

For medlemsbedriftene i Norsk Arbeidsgiverforening er det opprettet lønnsavtale med Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund. Avtalen har normallønnsatser. I 2. kvartal 1949 gjaldt følgende satser for produksjonsarbeidere over 19 år:

Bedrifter i Oslo-dalen	kr. 2.33
Østl. ellers, Trøndelag, Sandnes, Stavanger	« 2.23
Vestlandet ellers	« 2.18

Brennerne har 15 pst. tillegg hvis de passer to ovner. Ellers gis tillegg for skiftarbeid, som særlig har virkning for brennerne. Ved et fåtall bedrifter praktiseres individuelle tillegg til disse satsene for enkelte eldre arbeidere og for arbeidere som sjelden har akkord.

De uorganiserte teglverkene har overenskomst med Bygningsindustriarbeiderforbundet, unntatt 2 mindre bedrifter som har avtale med Skog- og Landarbeiderforbundet. Disse avtalene faller stort sett sammen med landsavtalen med N.A.F., men noen få bedrifter har litt høyere timesatser. — For Hovind teglverk, Oslo kommune, gjelder en tariff-festet sykelønn på 50 øre pr. time.

Ved omtrent halvparten av teglverkene har brennerne skiftordning basert på gjennomsnittlig 42 timer pr. uke. Også ovnsarbeiderne ved enkelte teglverk har 42-timers uke. Fortjenestetallene i parentes i de følgende tabeller viser timefortjenesten for disse grupper når arbeidstida er regnet om til normal 48-timers uke.

C. Timefortjenesten.

For de viktigste gruppene av voksne arbeidere var fortjenesten slik:

	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortj.		Akkord-timer
		på akkord	i alt	
	kr.	kr.	kr.	pst.
Voksne arbeidere i alt	2.28	3.21	2.88 (2.86)	52.9
Av dette:				
Arbeidere i råproduksjon	2.26	3.23	2.89	60.4
Ovnsarbeidere	2.23	3.16	2.90 (2.88)	66.7
Portmurere o. l.	2.36	3.30	2.78	35.9
Brennere	2.29	3.02	2.97 (2.86)	23.9

Brenningen betales alltid som tidlønt arbeid. Brennernes akkordtimer skyldes at mange av dem har stått i annet arbeid en del av kvartalet (se foran). Det er skifttilleggene som bringer brennernes fortjeneste opp på høyde med de andre gruppene. Portmurerne har også som oftest tidlønt arbeid, og en del av dem har individuelle tillegg som delvis kompensere dette.

I gjennomsnitt for alle voksne arbeidere ved teglverkene var akkordoverskottet 60 pst., og omtrent likt ved råproduksjon og ovnsarbeid.

Overtidsarbeid har i gjennomsnitt for alle teglverkene liten betydning, snaut 1 pst. av arbeidstimene, og betyr et tillegg i fortjenesten på 1 øre pr. time.

Oppstillingen øverst s. 84 viser timefortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper, for voksne arbeidere i alt.

	Stipulert lønn	Timefortjeneste		Akkord-timer
		Akkord	I alt	
	kr.	kr.	kr.	pst.
Bedrifter i N.A.F. i alt	2.28	3.18	2.88 (2.86)	53.5
Av dette: Bedrifter i Oslo-dalen	2.35	3.56	3.11 (3.09)	53.9
Andre priv. bedr. med tariff	2.27	3.17	2.79 (2.78)	50.5
Kommunal bedrift	2.35	3.77	3.23 (3.21)	52.1

Lønnsnivået ved Oslo kommunes teglverk lå vesentlig høyere enn gjennomsnittet for de private teglverkene. Men også N.A.F.'s bedrifter i Oslo-dalen (landsdelsgruppe I i overenskomsten) ligger atskillig over landsgjennomsnittet for bedriftene i N.A.F.

Akkordoverskottet for voksne arbeidere i alt var omtrent likt ved de private bedriftene i og utenfor N.A.F. — ca. 58 pst. Ved N.A.F.'s bedrifter i Oslo-dalen lå akkordoverskottet på ca. 75 pst. og ved Oslo Kommunes teglverk på ca. 88 pst.

Se ellers tabell 1 og 2.

D. Fortjenestepredningen.

Teglverksarbeidere over 19 år fordelt seg prosentvis slik på de forskjellige fortjenesteklasser:

	Gjennomsnittlig timefortjeneste i kroner				I alt
	Under 2.50	2.50—2.99	3.00—3.49	3.50 og mer	
	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.
Voksne arbeidere i alt	17.0	47.8	28.5	6.7	100.0
Arbeidere ved:					
Bedrifter i N.A.F.	14.6	50.6	28.1	6.7	100.0
Andre bedrifter med tariff	26.8	43.4	25.9	3.9	100.0
Kommunale bedrifter	9.3	18.6	48.8	23.3	100.0

Den mer detaljerte gruppering etter fortjeneste vil en finne i tabell 3.

Oversikten nedenfor viser medianfortjeneste og gjennomsnittsavvik for voksne arbeidere i alt og i de ulike organisasjonsgrupper. En forklaring av disse begrepene er gitt i innledningen, s. 13.

	Gj.snittsfortjeneste	Medianfortjeneste	Gjennomsnittsavvik	
			absolutt	relativt
	kr.	kr.	kr.	pst.
Voksne arbeidere i alt	2.88	2.77	0.30	10.5
Arbeidere ved:				
Bedrifter i N.A.F.	2.88	2.87	0.28	9.8
Andre bedrifter med tariff	2.79	2.73	0.33	11.9
Kommunale bedrifter	3.23	3.19	0.40	12.5

Medianfortjenesten ligger noe lavere enn gjennomsnittsfortjenesten, men forskjellen er meget liten. Fordelingen på fortjenestegrupper er, når en ser bort fra noen ganske få arbeidere med særlig høye fortjenester, meget symmetrisk. Fortjenestespredningen i materialet er heller ikke særlig stor og noenlunde den samme i alle organisasjonsgrupper.

Tabell 1. Teglverk.

Alle bedrifter. — Gjennomsnittlig timefortjeneste.

	Antall arb. ¹⁾	Gj.sn. stip. time- lønn	Gj.snittlig timefortjeneste			Akk.- timer	Over- timer
			på akkord	i alt ²⁾			
				med overtid	uten overtid		
Bedrifter: 34 Arb. og form.: 1202		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
Arbeidende formenn	18	2.81	-	2.99	2.96	0.0	3.6
Voksne arbeidere i alt ..	1 097 (57)	2.28	3.21	2.88 (2.86)	2.87 (2.86)	52.9	0.9
Driftsarbeidere i alt	108	2.41	3.41	2.72	2.70	18.2	1.7
Lagerarbeidere	2	2.61	-	2.74	2.72	0.0	2.6
Sjåførere	20	2.53	3.45	2.70	2.69	9.7	1.9
Andre transportarbeidere	50	2.26	3.13	2.60	2.59	26.5	0.6
Reparatører o. l.	36	2.54	3.89	2.86	2.83	15.5	2.6
Produksjonsarbeidere i alt	989 (57)	2.27	3.20	2.90 (2.88)	2.89 (2.88)	57.4	0.8
Arbeidere i råproduksjon	644	2.26	3.23	2.89	2.88	60.4	1.0
Ovnarbeidere	232 (15)	2.23	3.16	2.90 (2.88)	2.89 (2.87)	66.7	0.6
Portmurere o. l.	12	2.36	3.30	2.78	2.78	35.9	0.4
Brennere	101 (42)	2.29	3.02	2.97 (2.86)	2.96 (2.86)	23.9	0.2
Arbeidere under 19 år ..	87	1.94	2.78	2.29	2.28	45.0	0.5

¹⁾ Tallene i parentes viser antall arbeidere i vedkommende gruppe som har kortere fastsatt arbeidstid enn 48 timer pr. uke.

²⁾ Tallene i parentes viser timefortjenesten i vedkommende gruppe når en regner om timetallet for arbeidere med kortere fastsatt arbeidstid enn 48 timer pr. uke til normal arbeidsuke.

Tabell 2. Teglverk.*Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper.*

	Antall arb. ¹⁾	Gj.sn. stip. time- lønn	Gj.snittlig timefortjeneste			Akk.- timer	Over- timer
			på akkord	i alt ²⁾			
				med overtid	uten overtid		
<i>Bedrifter i N.A.F.</i>		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
Bedrifter: 21 Arb. og form.: 889							
Arbeidende formenn ...	9	3.01	-	3.13	3.09	0.0	4.4
Voksne arbeidere i alt ..	823 (51)	2.28	3.18	2.88 (2.86)	2.87 (2.85)	53.5	1.0
Av dette:							
Arbeidere i råproduksjon	463	2.26	3.22	2.91	2.90	63.2	1.1
Ovnsarbeidere	181 (15)	2.27	3.08	2.85 (2.82)	2.84 (2.81)	66.2	0.6
Portmurere	7	2.36	2.85	2.65	2.65	38.3	0.3
Brennere	81 (36)	2.29	2.94	2.96 (2.85)	2.95 (2.85)	22.8	0.3
<i>Andre bedrifter m. tariff</i>							
Bedrifter: 12 Arb. og form.: 270							
Arbeidende formenn	9	2.62	-	2.87	2.83	0.0	2.8
Voksne arbeidere i alt ..	231 (4)	2.27	3.17	2.79 (2.78)	2.78 (2.78)	50.5	0.5
Av dette:							
Arbeidere i råproduksjon	158	2.24	3.15	2.78	2.77	53.8	0.6
Ovnsarbeidere	38	2.31	3.21	2.87	2.87	61.7	0.3
Portmurere	3	2.23	3.29	2.47	2.45	12.5	1.2
Brennere	17 (4)	2.30	3.17	2.81 (2.75)	2.81 (2.75)	33.1	0.0
<i>Kommunale bedrifter</i>							
Bedrifter: 1 Arb. og form.: 43							
Voksne arbeidere i alt ..	43 (2)	2.35	3.77	3.23 (3.21)	3.22 (3.19)	52.1	1.0
Av dette:							
Arbeidere i råproduksjon	23	2.33	3.83	3.07	3.06	46.5	0.7
Ovnsarbeidere	13	2.33	3.65	3.44	3.43	82.9	0.4
Portmurere	2	2.54	4.45	3.39	3.39	45.2	0.2
Brennere	3 (2)	2.33	3.83	3.44 (3.26)	3.44 (3.25)	15.8	0.2

1) Tallene i parentes viser antall arbeidere i vedkommende gruppe som har kortere fastsatt arbeidstid enn 48 timer pr. uke.

2) Tallene i parentes viser timefortjenesten i vedkommende gruppe når en regner om timetallet for arbeidere med kortere fastsatt arbeidstid enn 48 timer pr. uke til normal arbeidsuke.

Tabell 3. Tegilverk.
Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper.

		Gjennomsnittlig timefortjeneste i kroner									I alt	Gj.sn. time- fortj.	
		Under 2.00	2.00— 2.24	2.25— 2.49	2.50— 2.74	2.75— 2.99	3.00— 3.24	3.25— 3.49	3.50— 3.74	3.75— 3.99			4.00 og mer
<i>Alle bedrifter.</i>													
Voksne arbeidere i alt	ant.	-	34	152	222	303	240	72	44	12	18	1097	2.88
	pst.	-	3.1	13.9	20.2	27.6	21.9	6.6	4.0	1.1	1.6	100.0	
<i>Av dette:</i>													
Produksjonsarbeidere i alt	ant.	-	32	116	193	280	232	66	42	12	16	989	2.90
	pst.	-	3.2	11.7	19.5	28.3	23.5	6.7	4.3	1.2	1.6	100.0	
Råproduksjonsarbeidere	ant.	-	27	85	114	182	151	38	27	7	13	644	2.89
	pst.	-	4.2	13.2	17.7	28.3	23.4	5.9	4.2	1.1	2.0	100.0	
Ovnsarbeidere	ant.	-	5	18	56	68	57	16	6	4	2	232	2.90
	pst.	-	2.2	7.8	24.1	29.3	24.5	6.9	2.6	1.7	0.9	100.0	
Portmurere	ant.	-	-	4	2	4	1	-	-	-	1	12	2.78
	pst.	-	-	33.3	16.8	33.3	8.3	-	-	-	8.3	100.0	
Brennere	ant.	-	-	9	21	26	23	12	9	1	-	101	2.97
	pst.	-	-	8.9	20.8	25.7	22.8	11.9	8.9	1.0	-	100.0	
<i>Bedrifter i N.A.F.</i>													
Voksne arbeidere i alt	ant.	-	15	105	165	252	175	56	33	7	10	823	2.88
	pst.	-	1.8	12.8	20.0	30.6	21.3	6.8	4.6	0.9	1.2	100.0	
<i>Andre private bedrifter.</i>													
Voksne arbeidere i alt	ant.	-	19	43	55	45	53	7	2	3	4	231	2.79
	pst.	-	8.2	18.6	23.9	19.5	22.9	3.0	0.9	1.3	1.7	100.0	
<i>Kommunale bedrifter.</i>													
Voksne arbeidere i alt	ant.	-	-	4	2	6	12	9	4	2	4	43	3.23
	pst.	-	-	9.3	4.7	13.9	27.9	20.9	9.3	4.7	9.3	100.0	

7. Kalkbrott og kalkverk.

A. Omfanget.

Gruppen omfatter arbeidere ved kalkbrott, kalkverk, kalkmøller o. l. I den tilsvarende gruppe i produksjonsstatistikken for 1948 er det med i alt 50 bedrifter. En stor del av disse leverer sin produksjon til kjemisk industri og papirindustrien — enkelte drives direkte av bedrifter innen elektrokjemisk storindustri. En annen del produserer vesentlig for bygningsindustrien. Det er bare den siste gruppen som er med i denne tellingen. Også organisasjons- og tariffmessig er det et skille mellom disse to gruppene. For arbeiderne i den første er det regelmessig lønnsavtaler ved Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, for det siste ved Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund.

Det ble sendt ut skjemaer til 18 bedrifter. Det er bearbeidd oppgaver for 15 bedrifter med 172 arbeidere. Oppgaver fra 3 bedrifter med ca. 20 arbeidere kom ikke inn eller ble kassert. Norsk Arbeidsgiverforening har tre kalkverk som har avtale med Bygningsindustriarbeiderforbundet. Alle disse er med i tellingen.

Mørtelverk, som dels er egne bedrifter, dels kombinert med kalkverk, sementvarefabrikker o. l., skulle også vært med under denne gruppen. Her fikk en imidlertid inn oppgaver for et så lite antall arbeidere at de ikke er bearbeidd.

B. Organisasjons- og tariff-forhold.

Gruppert etter organisasjons- og tariff-forhold fordeler bedriftene seg slik:

	Bedrifter	Arbeidere
Org. i N.A.F.	3	58
Andre bedr. med tariff	10	107
Bedr. uten tariff	2	7
I alt	15	172

Overenskomsten mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund gjelder også for de uorganiserte bedriftene. De viktigste satsene i avtalen er:

Alm. arbeidere	pr. time	kr. 2.23
Brennere	—«—	« 2.33

Ved de fleste av de uorganiserte bedriftene har brennerne gjennomsnittlig 42 timers arbeidsuke.

De to bedriftene uten tariffavtale har bare arbeidere i kalkbrott.

C. Timefortjenesten.

Gjennomsnittsfortjenesten for de viktigste gruppene var:

	Stipulert timelønn	Gj.sn. timefortjeneste		Akkord- timer
		på akkord	i alt	
	kr.	kr.	kr.	pst.
Voksne arbeidere i alt	2.31	3.04	2.84 (2.82)	46.2
Av dette:				
Brytere	2.25	2.96	2.73	56.4
Brennere	2.33	3.05	3.00 (2.86)	27.8
Ovnarbeidere o. l.	2.27	3.03	2.78	50.6

Tar en hensyn til at en del av brennerne har 42 timers arbeidsuke og regner om fortjenesten etter dette (tallene i parentes), blir det liten forskjell i timefortjenesten for de tre gruppene av produksjonsarbeidere. Brennerne, som har langt mindre akkordarbeid enn de andre produksjonsarbeiderne, får dette mer enn kompensert ved høyere timelønn og tillegg for skiftarbeidet.

Akkordoverskottet for alle produksjonsarbeidere sett under ett var 61 prosent.

I de ulike organisasjonsgruppene var fortjenesten slik:

	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.sn. timefortjeneste		Akkord- timer
		på akkord	i alt	
	kr.	kr.	kr.	pst.
Bedrifter i N.A.F.	2.30	3.06	2.95	68.8
Andre bedrifter med tariff	2.32	3.01	2.80 (2.76)	36.1
Bedrifter uten tariff	2.18	-	2.33	0.0

Den store forskjell i timefortjenesten for disse tre gruppene skyldes først og fremst den ulike bruk av akkordlønnt arbeid. (Se ellers tabell 1 og 2.)

D. Fortjenestespredningen.

Fordeler en de voksne arbeiderne ved kalkbrott og kalkverk etter timefortjenesten, får en følgende tall:

Timefortjeneste	Arbeidere over 19 år	
	Antall	Prosent
Under kr. 2.50	46	28.2
kr. 2.50—2.99	68	41.8
« 3.00—3.49	43	26.4
« 3.50 og mer	6	3.6
I alt	163	100.0

Gjennomsnittsavviket (se s. 13) er kr. 0.30 eller 10.5 pst. av gjennomsnittsfortjenesten. Spredningen i fortjenesten er altså ikke påfallende sterk. En viser ellers til tabell 3.

Tabell 1. Kalkbrott og kalkverk.*Alle bedrifter. — Gjennomsnittlig timefortjeneste.*

	Antall arb. ¹⁾	Gj.sn. stip. time- lønn	Gj.snittlig timefortjeneste			Akk.- timer	Over- timer
			på akkord	i alt ²⁾			
				med overtid	uten overtid		
		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
Bedrifter: 15 Arb. og formenn: 172							
Arbeidende formenn	6	2.91	2.95	3.06	3.03	31.4	1.3
Voksne arbeidere i alt ..	163 (13)	2.31	3.04	2.84 (2.82)	2.83 (2.81)	46.2	0.8
Driftsarbeidere i alt	33	2.46	3.16	2.96	2.94	43.1	1.4
Sjåførere	21	2.56	3.30	3.04	3.01	37.5	1.9
Andre transp.arbeidere ..	12	2.30	2.95	2.76	2.76	56.7	0.0
Produksjonsarbeidere i alt	130 (13)	2.27	3.01	2.81 (2.78)	2.80 (2.77)	47.0	0.7
Brytere	41	2.25	2.96	2.73	2.72	56.4	0.5
Brennere	28 (13)	2.33	3.05	3.00 (2.86)	2.98 (2.84)	27.8	0.7
Ovns-, møllearb. o. l. ..	61	2.27	3.03	2.78	2.76	50.6	0.8
Arbeidere under 19 år ..	3	2.18	2.92	2.42	2.42	31.9	0.0

1) Tallene i parentes viser antall arbeidere i vedkommende gruppe som har kortere fastsatt arbeidstid enn 48 timer pr. uke.

2) Tallene i parentes viser timefortjenesten i vedkommende gruppe når en regner om timetallet for arbeidere med kortere fastsatt arbeidstid enn 48 timer pr. uke til normal arbeidsuke.

Tabell 2. Kalkbrott og kalkverk.*Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper.*

	Antall arb. ¹⁾	Gj.sn. stip. time- lønn	Gj.snittlig timefortjeneste			Akk.- timer	Over- timer
			på akkord	i alt ²⁾			
				med overtid	uten overtid		
		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
<i>Bedrifter i N.A.F.</i>							
Bedrifter 3 Arb. og formenn: 58							
Arbeidende formenn	2	2.65	2.98	2.94	2.86	33.2	3.2
Voksne arbeidere i alt ..	54	2.30	3.06	2.95	2.92	68.8	1.3
Av dette:							
Brytere	9	2.23	2.96	2.96	2.96	95.6	0.0
Brennere	8	2.33	3.08	3.00	2.95	59.4	2.0
Ovnsarbeidere o. l.	31	2.29	2.97	2.85	2.81	61.3	1.5

Tabell 2. Kalkbrott og kalkverk (forts.).*Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper.*

	Antall arb. ¹⁾	Gj.sn. stip. time- lønn	Gj.snittlig timefortjeneste			Akk.- timer	Over- timer
			på akkord	i alt ²⁾			
				med overtid	uten overtid		
		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
<i>Andre bedr. med tariff.</i> Bedrifter: 10 Arb. og formenn: 107							
Arbeidende formenn	3	3.20	2.94	3.21	3.21	34.1	0.0
Voksne arbeidere i alt ..	103 (13)	2.32	3.01	2.80 (2.76)	2.80 (2.76)	36.1	0.4
Av dette:							
Brytere	26	2.26	2.96	2.69	2.69	47.9	0.0
Brennere	20 (13)	2.33	3.00	3.00 (2.79)	3.00 (2.79)	11.9	0.0
Ovnsarbeidere o. l.	30	2.25	3.10	2.71	2.71	41.7	0.2
<i>Bedrifter uten tariff.</i> Bedrifter: 2 Arb. og formenn: 7							
Arbeidende formenn	1	2.60	-	2.61	2.60	0.0	0.9
Voksne arbeidere i alt ..	6	2.18	-	2.33	2.27	0.0	5.6
Brytere	6	2.18	-	2.33	2.27	0.0	5.6

¹⁾ Tallene i parentes viser antall arbeidere i vedkommende gruppe som har kortere fastsatt arbeidstid enn 48 timer pr. uke.

²⁾ Tallene i parentes viser timefortjenesten i vedkommende gruppe når en regner om timetallet for arbeidere med kortere fastsatt arbeidstid enn 48 timer pr. uke til normal arbeidsuke.

Tabell 3. Kalkbrott og kalkverk.*Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper.*

	Gjennomsnittlig timefortjeneste i kroner								I alt	Gj.snittlig timefortj. i alt
	2.00— 2.24	2.25— 2.49	2.50— 2.74	2.75— 2.99	3.00— 3.24	3.25— 3.49	3.50— 3.74	3.75— 3.99		
	ant.	pst.	ant.	pst.	ant.	pst.	ant.	pst.		
Voksne arb. i alt ..	3	43	17	51	30	13	3	3	163	kr. 2.84
Prod.arb. i alt	3	38	13	41	23	11		1	130	2.81
Brytere	3	15	2	14	6	1			41	2.73
Brennere	4	1	5	12	6				28	3.00
Ovnsarb. o. l.	19	10	22	5	4			1	61	2.78
	1.8	26.4	10.4	31.4	18.4	8.0	1.8	1.8	100.0	
	7.3	29.2	10.0	31.5	17.7	8.5		0.8	100.0	
	2.3	36.0	4.9	34.1	14.6	2.4			100.0	
	14.3	3.6	17.9	42.8	21.4				100.0	
	31.1	16.4	36.1	8.2	6.6			1.6	100.0	

8. Steinindustri.

Denne gruppen omfatter arbeidere i stor- og finsteinbrott (byggningsstein, gravmonumenter o. l.), gate-kantsteinbrott, klebersteinbrott og -møller og i skiferbrott.

Storparten av bedriftene innenfor denne industrigren er meget små. I produksjonsstatistikken for 1946 er det med 160 bedrifter (med over 6000 timeverk) i gruppen «Steinbrott, steinhoggerier». I gjennomsnitt hadde disse bedriftene 9 arbeidere. Industristatistikken for samme år har ytterligere 131 småbedrifter i samme gruppe, med et samlet timeverkstall som svarer til ca. 1 helårsarbeider pr. bedrift. — Skiferbrott er ikke med i produksjonsstatistikken. Etter industristatistikken for 1946 var det 68 slike brott, med et timeverkstall som motsvarer vel 2 helårsarbeidere i gjennomsnitt pr. bedrift.

Produksjonsforholdene er gjennomgående mer primitive i de små enn i de større steinbrottene. I særlig grad gjelder dette for gatestein- og kantsteinindustrien: I småbrott er det her den samme arbeider som bryter ut steinen og hogger den til, mens det i storbrott er gjennomført arbeidsdeling med særskilte fjellarbeidere og hoggere, og som oftest bedre tekniske hjelpemidler. Tariffmessig er dette skille fastlagt for gate- og kantsteinindustrien ved egne akkordpriser for hogging i småbrott og storbrott. — I avgjørende grad virker disse sterkt varierende produksjonsforhold innen steinindustrien inn på arbeidernes fortjeneste. Antallet av brukbare lønnsoppgaver til denne telling er imidlertid ikke tilstrekkelig stort til å gi et fullstendig og sikkert bilde av disse forhold.

A. Omfanget.

Det ble sendt ut skjemaer til 193 bedrifter. Fra et betydelig antall fikk en opplyst at de var opphørt for godt eller ikke hadde noen produksjon i 2. kvartal 1949. Oppgaver fra 21 bedrifter måtte kasseres da timetall ikke var gitt opp. Særlig gjaldt dette gate- og kantsteinbrott, hvor mange opplyste at alt arbeid ble betalt som akkord og uten noen tidskontroll. Fra 42 bedrifter kom det hverken lønnsoppgaver eller annen opplysning.

Det er bearbeidd oppgaver fra 91 bedrifter med tilsammen 1137 arbeidere. Oppstillingen nedenfor viser tallet av arbeidere i hver hovedgruppe av bedrifter satt i forhold til arbeidertallet i de tilsvarende gruppene av produksjonsstatistikken oppgaver for 1948, regnet ut særskilt for juni måned. For skiferbrottene har en sammenliknet med arbeidertallet i tilsvarende gruppe ved Arbeidsdirektoratets telling av syketrygdede pr. 31. mars 1949.

	Arbeidere		
	Produksjonsstatistikken (juni 1948)	Tellingen	Tellingen i prosent av produksjonsstatistikken
Stor- og finsteinbrott	813	642	79
Gate- og kantsteinbrott	348	91	26
Skiferbrott	(321)	256	(80)
Klebersteinsbrott	255	148	58

Gate- og kantsteingruppen er åpenbart så dårlig representert at lønns-tallene i denne telling må vurderes med forsiktighet. For de andre gruppene skulle representasjonen være noenlunde tilfredsstillende.

B. Organisasjons- og tariff-forhold.

Gruppert etter organisasjonsforhold fordeler bedriftene seg slik:

	Bedrifter			
	Org. i N. A. F.	Andre m. tariff	Bedrifter u. tariff	I alt
Stor- og finstein	13	37	8	58
Gate- og kantstein	-	6	-	6
Skifer	5	6	11	22
Kleberstein	2	3	-	5
I alt	20	52	19	91

Alle gate- og kantsteinbedriftene som er med i tellingen, er tilsluttet en frittstående arbeidsgiversammenslutning, Granitexportørenes Forening.

Norsk Steinindustriarbeiderforbund har lønnsavtale med Norsk Arbeidsgiverforening for stor- og finsteinbrott, for skiferbrott og for klebersteinbrott. Disse avtalene er tiltrådt også av en del uorganiserte bedrifter. For gatestein- og kantsteinbrott har samme forbund avtale med Granitexportørenes Forening. — Bygningsindustriarbeiderforbundet har avtale med Norsk Arbeidsgiverforening for en del skiferbrott. Norsk Arbeidsmannsforbund har avtale for et klebersteinbrott.

De viktigste timelønnsatser som gjaldt i 2. kvartal 1949 i disse tariff-avtalene, var:

Stor- og finstein	kr. 2.34 (Oslo-området kr. 2.45).
Gate- og kantstein	« 2.23
Skifer (Steinind.forb.)	« 2.03—2.23 etter 2. år.
Skifer (Bygn.arb.forb.)	« 2.13 til 2.23 (forskj. satser).
Kleberstein	« 2.18

Fjellarbeidere, som forekommer både i stor- og finsteinbrott og gate-kantsteinbrott, blir lønt etter forskjellige avtaler, med satser mellom kr. 1.83 og 2.23.

Tariffsatsene er normallønn, men tellingen viser at individuelle tillegg forekommer, og at «10-øres tillegget» fra 1948 er gitt som en fast øking av timelønnsen ved enkelte bedrifter. Av disse grunner vil den gjennomsnittlige stipulerte timelønn i tabellene for bedrifter med tariffavtale avvike noe fra satsene i tariffene.

C. Timefortjenesten.

Den gjennomsnittlige timefortjenesten var for de viktigste gruppene av arbeidere over 19 år:

	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.sn. timefortjeneste		Akkord-timer	Akkord-overskott
		på akkord	i alt		
	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
Voksne arb. i alt	2.33	3.38	3.05 (3.04)	58.4	65.5
Av dette:					
Smeder, alle brott	2.52	3.02	2.85	26.8	27.9
Fjellarbeidere	2.29	3.04	2.57	21.2	40.0
Stor- og finstein	2.47	3.58	3.32 (3.30)	69.6	63.7
Gate- og kantstein	2.23	2.79	2.79	99.2	37.3
Skiferarbeidere	2.19	3.60	3.16 (3.12)	63.6	96.5
Kleberstein	2.19	3.13	2.99	81.6	64.3

Den påfallende store skilnad i fortjenesten for de ulike grupper henger ikke først og fremst sammen med vesentlig variasjon i den faste timelønnen, men skyldes meget store forskjeller i akkordfortjenesten og i akkordarbeidets omfang. Kolonnen lengst til høyre i oppstillingen ovenfor viser således at akkordoverskottet varierer fra ca. 97 pst. for skiferarbeiderne til ca. 37 pst. for gate- og kantsteinarbeiderne.

Tabell 1 viser fortjenesten for de spesifiserte stillingsgrupper. Skrifthoggere, som er høyt kvalifiserte håndverkere, har den langt høyeste timefortjeneste — kr. 4.09. For gate- og kantsteingruppen er representasjonen som nevnt svak, men tallene gir likevel sikkert et riktig bilde av den store lønnsforskjell for arbeidere i småbrott og storbrott (for gatestein: kr. 2.46 i småbrott mot kr. 3.00 i storbrott). Fjellarbeiderne ligger også langt under det gjennomsnittlige lønnsnivå i steinindustrien.

Fast nedsatt arbeidstid praktiseres ved 2 stor- og finsteinbedrifter og ved 2 skiferbedrifter, dels generelt, dels i sammenheng med skiftordning. Omregning etter normal 48-timers uke gir en reduksjon i gjennomsnittsfortjenesten på 2 øre for hele stor- og finsteingruppen og 4 øre for skifergruppen (lønnstallene i parentes).

Overtidsarbeid har i gjennomsnitt for hele steinindustrien bare liten betydning, og gir en forskjell i timefortjenesten på 2 øre. Størst omfang har overtidsarbeidet for stor- og finsteinmontører og for sjåførere. Det gir her et tillegg til timefortjenesten på 4 øre.

Tabell 2 i bilaget viser fortjenesten ved bedrifter tilsluttet Norsk Arbeidsgiverforening, andre bedrifter med tariffavtale og bedrifter uten tariff.

Hovedtallene for timefortjenesten i de viktigste grupper som er sammenliknbare er slik:

	Bedrifter i N. A. F.	Andre bedrifter med tariff	Bedrifter uten tariff
	kr.	kr.	kr.
Fjellarbeidere	2.59	2.57	2.27
Stor- og finstein	3.25	3.43	2.40
Skiferarbeidere	3.11	2.38	3.52
Kleberstein	3 14	2.39	-

Også her må lønnstallene vurderes med forsiktighet da antallet av arbeidere i enkelte grupper blir lite ved denne oppdeling. For gruppen skiferarbeidere ved bedrifter uten tariff er det således en enkelt stor bedrift med høyt lønnsnivå som slår sterkt ut.

D. Den effektive arbeidstid i steinindustrien.

Sysselsettingen innen steinindustrien er meget ustabil. Mange arbeidere, særlig ved de mindre brott, har annen virksomhet ved siden av (småbrukere o. l.), med stadig fravær fra arbeidet i brottet.

Tabellen nedenfor gir et bilde av dette forhold. En har der regnet ut det gjennomsnittlige tall av arbeidstimer pr. uke i 2. kv. 1949: Det totale timetall er dividert med antall arbeidere ved utgangen av kvartalet, og det er tatt hensyn til de ekstra helligdagene i 2. kvartal. Beregningen blir ikke helt korrekt. De gjennomsnittlige timetall en har funnet, ligger antakelig noe for lavt, da en må gå ut fra at tallet av arbeidere ved utgangen av juni ligger *over* gjennomsnittet for 2. kvartal fordi sysselsettingen i steinindustrien øker utover våren.

	Gj.snittlig timetall pr. full uke
Produksjonsarbeidere i alt	38.9
Fjellarbeidere	39.5
Stor- og finstein	43.2
Gate- og kantstein	35.1
Skiferarbeidere	33.9
Klebersteinarbeidere	36.3

Særlig for skiferarbeidere og for gate- og kantsteinarbeidere ligger det gjennomsnittlige timetall pr. uke meget lavt, og selv for gruppen stor- og finstein representerer den gjennomsnittlige fraværstid 10 pst. av en normal 48-timers uke.

E. Alderssammensetningen.

Gjennomsnittsalderen i steinindustrien er meget høy. Oversikten nedenfor viser den prosentvise aldersfordeling og gjennomsnittsalderen for ulike grupper av voksne arbeidere.

	Under 30 år	30—39 år	40—49 år	50—59 år	60—69 år	70 år og over	Gj.sn. alder
	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.	år
Fjellarbeidere	14.3	19.7	27.9	24.5	10.9	2.7	45.6
Stor- og finsteinarbeidere	15.2	21.8	25.1	23.6	10.6	3.7	45.4
Gate- og kantsteinhoggere	1.4	8.4	28.2	46.5	12.7	2.8	51.9
Av dette: i småbrott	-	4.2	25.0	50.0	20.8	-	53.8
i storbrott	2.7	8.1	27.0	46.0	10.8	5.4	51.7
Skiferarbeidere	27.7	29.5	20.5	15.5	6.3	0.5	39.5
Klebersteinarbeidere	21.6	34.0	21.6	19.7	2.1	1.0	40.1

De høyere aldersklasser er sterkest representert blant gate- og kantsteinhoggerne. Særlig viser gatesteinhoggere i småbrott en høy gjennomsnittsalder, til tross for at flere av de eldste arbeidere ikke er tatt med på grunn av urimelig lav fortjeneste, uførhet o. l. Både blant skifer- og klebersteinarbeiderne derimot er over halvparten under 40 år.

F. Fortjenestepredningen.

Oppstillingen nedenfor viser de voksne arbeiderne fordelt på fire fortjenestegrupper når en ser steinindustrien under ett:

Timefortjeneste	Voksne arbeidere i alt	
	Antall	Prosent
Under kr. 2.50	291	25.6
Kr. 2.50—2.99	329	28.9
« 3.00—3.49	295	26.0
« 3.50 og mer	222	19.5
I alt	1 137	100.0

Som en kunne vente etter det ulike lønnsnivå for de forskjellige grupper innen steinindustrien, finner en her en meget sterk spredning.

Tabell 3 i bilaget viser lønnsspredningen for de ulike grupper og arbeidsstillinger: Mens omtrent halvparten av alle arbeiderne i stor- og finsteinbedrifter tjente over 3 kroner pr. time, var det ca. 45 pst. av skiferarbeiderne, ca. 37 pst. av klebersteinarbeiderne og bare snaut 20 pst. av gate- og kantsteinarbeiderne som tjente så mye. Hele 45 pst. av gate- og kantsteinarbeiderne tjente *mindre* enn kr. 2.50 pr. time.

Oversikten nedenfor viser medianfortjenesten og gjennomsnittsavviket for de ulike grupper av voksne arbeidere. Disse begrepene er det gjort rede for i innledningen på s. 13.

	Gj.snittsfortjeneste	Medianfortjeneste	Gjennomsnittsavvik	
			absolutt	relativt
	kr.	kr.	kr.	pst.
Voksne arbeidere i alt	3.05	2.83	0.56	18.5
Av dette:				
Stor- og finsteinarbeidere	3.32	3.14	0.59	17.8
Gate- og kantsteinarbeidere	2.79	2.55	0.50	17.7
Skiferarbeidere	3.16	2.89	0.69	21.9
Klebersteinarbeidere	2.99	2.90	0.36	12.0

For de fleste gruppene ligger medianfortjenesten betydelig lavere enn gjennomsnittsfortjenesten. Dette er et uttrykk for den betydelige skjevheten i fordelingen. For alle gruppene, unntatt klebersteinarbeiderne er spredningen meget sterk.

Tabell 1. Steinindustri.

Alle bedrifter. Gjennomsnittlig timefortjeneste.

	Antall arb. ¹⁾	Gj.sn. stip. time- lønn	Gj.snittlig timefortjeneste			Akk.- timer	Over- timer
			på akkord	i alt ²⁾			
				med overtid	uten overtid		
		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
Bedrifter: 91 Arb. og formenn: 1137							
Arbeidende formenn	61 (2)	2.63	2.87	3.00	2.99	17.4	0.4
Voksne arbeidere i alt ..	1 037 (95)	2.33	3.38	3.05 (3.04)	3.03 (3.02)	58.4	0.8
Driftsarbeidere i alt	113 (13)	2.41	3.17	2.83	2.81	25.6	1.5
Lagerarbeidere	2	2.34	-	2.95	2.95	0.0	0.0
Sjåførere	19 (5)	2.34	3.28	2.77 (2.75)	2.74 (2.71)	29.7	2.6
Andre transportarbeidere	43 (4)	2.29	3.24	2.80	2.78	27.7	1.5
Smeder	32 (1)	2.52	3.02	2.85	2.83	26.8	1.8
Reparatører	17 (3)	2.59	3.11	2.92	2.92	17.7	0.4
Fjellarbeidere, alle brott	155 (1)	2.29	3.04	2.57	2.57	21.2	0.0
Stor-, finstein i alt	3.59 (22)	2.47	3.58	3.32 (3.30)	3.30 (3.28)	69.6	0.9
Hoggere	177 (3)	2.44	3.50	3.36	3.36	82.8	0.4
Skrifthoggere	39	2.60	4.24	4.09	4.08	87.4	0.7
Sagere, slipere	114 (19)	2.43	3.33	2.99 (2.95)	2.97 (2.93)	47.6	1.1
Montører	29	2.66	3.72	3.28	3.24	54.6	3.3
Gate- og kantstein i alt	71	2.23	2.79	2.79	2.79	99.2	0.0
Gatesteinhoggere, sambrott	24	2.23	2.46	2.46	2.46	100.0	0.0
—«— storbrott	37	2.23	3.00	3.00	3.00	99.2	0.0
Kantsteinhoggere	10	2.23	2.56	2.58	2.58	97.0	0.0
Skiferarbeidere	223 (57)	2.19	3.60	3.16 (3.12)	3.16 (3.12)	63.6	0.0
Kleberstein i alt	101 (2)	2.19	3.13	2.99	2.99	81.6	0.0
Gruvearbeidere	33	2.19	3.23	2.95	2.95	72.0	0.0
Møllarbeidere	35	2.19	3.33	3.16	3.16	80.7	0.0
Sagverkarbeidere	33 (2)	2.19	2.86	2.85	2.85	92.2	0.0
Hjelparbeidere uøvde ..	15	2.39	2.73	2.47	2.47	13.0	0.0
Arbeidere under 19 år ..	21 (2)	2.13	2.89	2.32	2.32	42.5	0.0
Læregutter	8	1.79	2.3	2.00	2.00	48.5	0.0
Delvis arbeidsføre	10	-	1.61	1.61	1.61	86.9	0.0

¹⁾ Tallene i parentes viser antall arbeidere i vedkommende gruppe som har kortere fastsatt arbeidstid enn 48 timer pr. uke.

²⁾ Tallene i parentes viser timefortjenesten i vedkommende gruppe når en regner om timetallet for arbeidere med kortere fastsatt arbeidstid enn 48 timer pr. uke til normal arbeidsuke.

Tabell 2. Steinindustri.*Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper.*

	Antall arb. ¹⁾	Gj.sn. stip. time- lønn	Gj.snittlig timefortjeneste			Akk.- timer	Over- timer
			på akkord	i alt ²⁾			
				med overtid	uten overtid		
		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
<i>Bedrifter i N.A.F.</i>							
Bedrifter: 20 Arb. og formenn: 585							
Arbeidende formenn	41 (2)	2.58	2.80	3.05 (3.04)	3.04 (3.03)	21.9	0.2
Voksne arbeidere i alt ..	536 (89)	2.30	3.39	3.01 (2.99)	3.00 (2.98)	50.7	0.8
Driftsarbeidere i alt	82 (13)	2.40	3.23	2.86 (2.85)	2.84 (2.82)	22.7	2.0
Smeder	14 (1)	2.61	3.27	2.95 (2.94)	2.89	16.7	3.4
Fjellarbeidere	100 (1)	2.28	2.99	2.59	2.59	23.8	0.0
Stor- og finstein i alt ..	150 (18)	2.48	3.64	3.25 (3.22)	3.22 (3.19)	53.5	1.4
Hoggere	48	2.51	3.53	3.33	3.31	70.7	1.2
Skrifthoggere	11	2.56	4.57	4.42	4.40	89.9	1.3
Sagere, slipere	69 (18)	2.39	3.37	3.02 (2.96)	2.98 (2.93)	38.9	1.8
Montører	22	2.61	3.87	3.24	3.23	46.3	0.9
Skiferarbeidere	120 (57)	2.11	3.48	3.11 (3.04)	3.11 (3.04)	68.6	0.0
Klebersteinarbeidere i alt	76	2.18	3.18	3.14	3.14	91.7	0.0
Gruvearbeidere	20	2.18	3.29	3.23	3.23	91.5	0.0
Møllarbeidere	25	2.18	3.44	3.39	3.39	91.7	0.0
Sagverkarbeidere	31	2.18	2.87	2.86	2.86	91.8	0.0
Hjelparbeidere uøvde ..	8	2.31	2.99	2.44	2.44	14.5	0.0
<i>Andre bedrifter m. tariff.</i>							
Bedrifter: 52 Arb. og formenn: 446							
Arb. formenn	17	2.77	3.19	2.93	2.93	11.1	0.0
Voksne arbeidere i alt ..	406 (6)	2.36	3.31	3.04 (3.04)	3.04 (3.03)	68.7	0.2
Driftsarbeidere i alt	29	2.40	3.03	2.74	2.73	36.6	0.1
Smeder	16	2.41	2.90	2.75	2.75	40.1	0.0
Fjellarbeidere	48	2.32	3.18	2.57	2.57	18.8	0.0
Stor- og finstein i alt ..	196 (4)	2.47	3.57	3.43 (3.42)	3.43 (3.42)	85.1	0.4

¹⁾ Tallene i parentes viser antall arbeidere i vedkommende gruppe som har kortere fastsatt arbeidstid enn 48 timer pr. uke.

²⁾ Tallene i parentes viser timefortjenesten i vedkommende gruppe når en regner om timetallet for arbeidere med kortere fastsatt arbeidstid enn 48 timer pr. uke til normal arbeidsuke.

Tabell 2. Steinindustri (forts.).

Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper.

	Antall arb. ¹⁾	Gj.sn. stip. time- lønn	Gj.snittlig timefortjeneste			Akk.- timer	Over- timer
			på akkord	i alt ²⁾			
				med overtid	uten overtid		
		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
<i>Andre bedrifter m. tariff. (forts.)</i>							
Hoggere	123 (3)	2.41	3.51	3.42 (3.41)	3.42 (3.41)	89.8	0.0
Skrifthoggere	26	2.61	4.18	4.08	4.08	90.6	0.0
Sagere, slipere	40 (1)	2.51	3.28	3.02 (3.01)	3.02 (3.01)	68.3	0.1
Montører	7	2.68	3.46	3.41	3.29	81.7	11.2
Gate- og kantstein i alt	71	2.23	2.79	2.79	2.79	99.2	0.0
Gatestein, småbrott	24	2.23	2.46	2.46	2.46	100.0	0.0
Gatestein, storbrott	37	2.23	3.01	3.00	3.00	99.3	0.0
Kantsteinhoggere	10	2.23	2.56	2.58	2.58	97.0	0.0
Skiferarbeidere	30	2.10	2.75	2.38	2.38	33.0	0.0
Klebersteinarbeidere i alt	25 (2)	2.19	2.68	2.39 (2.38)	2.39 (2.38)	41.1	0.0
Gruvearbeidere	13	2.19	2.67	2.28	2.28	24.8	0.0
Møllearbeidere	10	2.20	2.69	2.46	2.46	47.1	0.0
Sagverkarbeidere	2 (2)	2.18	2.67	2.67 (2.50)	2.67 (2.50)	100.0	0.0
Hjelparbeidere uøvde ..	7	2.47	2.36	2.51	2.51	11.4	0.0
<i>Bedrifter uten tariff.</i>							
Bedrifter: 19							
Arb. og formenn: 106							
Arb. formenn	3	2.53	-	2.85	2.79	0.0	4.6
Voksne arbeidere i alt ..	95	2.36	3.85	3.27	3.27	56.8	0.3
Smeder	2	2.75	-	2.92	2.90	0.0	1.8
Fjellarbeidere	7	2.21	-	2.27	2.27	0.0	0.0
Stor- og finstein i alt ..	13	2.34	2.41	2.40	2.38	22.7	1.9
Hoggere	6	2.33	2.33	2.40	2.39	37.4	0.6
Skrifthoggere	2	2.55	2.60	2.65	2.56	34.7	6.6
Slipere, sagere	5	2.31	-	2.29	2.27	0.0	0.9
Skiferarbeidere	73	2.37	3.94	3.52	3.52	69.2	0.0

¹⁾ Tallene i parentes viser antall arbeidere i vedkommende gruppe som har kortere fastsatt arbeidstid enn 48 timer pr. uke.

²⁾ Tallene i parentes viser timefortjenesten i vedkommende gruppe når en regner om timetallet for arbeidere med kortere fastsatt arbeidstid enn 48 timer pr. uke til normal arbeidsuke.

Tabell 3. Steinindustri.
Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper.

	Gjennomsnittlig timefortjeneste i kroner										I alt	Gj.sn. time- fortj.	
	Under 2.00	2.00— 2.24	2.25— 2.49	2.50— 2.74	2.75— 2.99	3.00— 3.24	3.25— 3.49	3.50— 3.74	3.75— 3.99	4.00 og mer			
Voksne arbeidere i alt	ant.	12	64	215	169	160	103	92	78	42	102	1 037	kr.
	pst.	1.2	6.2	20.7	16.3	15.4	9.9	8.9	7.5	4.1	9.8	100.0	3.05
Av dette:													
Smeder	ant.	1	-	4	11	5	5	4	1	-	1	32	2.85
	pst.	3.1	-	12.5	34.5	15.6	15.6	12.5	3.1	-	3.1	100.0	
Fjellarbeidere	ant.	1	6	86	19	23	13	-	3	-	4	155	2.57
	pst.	0.6	3.9	55.5	12.3	14.8	8.4	-	1.9	-	2.6	100.0	
Stor- og finstein i alt	ant.	1	7	32	64	45	51	29	44	33	53	359	3.32
	pst.	0.3	1.9	8.9	17.8	12.5	14.2	8.1	12.3	9.2	14.8	100.0	
Hoggere	ant.	-	6	12	25	16	30	11	25	17	35	177	3.36
	pst.	-	3.4	6.8	14.1	9.0	16.9	6.2	14.1	9.6	19.9	100.0	
Skrifthoggere	ant.	1	-	1	6	6	1	1	6	6	11	39	4.09
	pst.	2.6	-	2.6	15.4	15.4	2.6	2.6	15.4	15.4	28.0	100.0	
Sagere, slipere	ant.	-	1	17	28	18	18	14	9	5	4	114	2.99
	pst.	-	0.9	14.9	24.6	15.8	15.8	12.3	7.9	4.4	3.4	100.0	
Montører	ant.	-	-	2	5	5	2	3	4	5	3	29	3.28
	pst.	-	-	6.9	17.2	17.2	6.9	10.4	13.8	17.2	10.4	100.0	
Gate- og kantstein i alt	ant.	7	8	17	15	10	5	2	2	1	4	71	2.79
	pst.	9.8	11.3	24.0	21.1	14.1	7.1	2.8	2.8	1.4	5.6	100.0	

Gatestein, småbrott	ant.	6	2	5	6	4	1	-	-	-	-	24	2.46
	pst.	25.0	8.3	20.8	25.0	16.7	4.2	-	-	-	-	100.0	
Gatestein, storbrott	ant.	1	5	9	4	6	4	2	2	-	4	37	3.00
	pst.	2.7	13.5	24.4	10.8	16.2	10.8	5.4	5.4	-	10.8	100.0	
Kantstein i alt	ant.	-	1	3	5	-	-	-	-	1	-	10	2.58
	pst.	-	10.0	30.0	50.0	-	-	-	-	10.0	-	100.0	
Skiferarbeidere i alt	ant.	-	37	36	21	30	18	20	16	8	37	223	3.16
	pst.	-	16.6	16.1	9.4	13.4	8.1	9.0	7.2	3.6	16.6	100.0	
Kleberstein i alt	ant.	1	2	14	12	34	1	27	9	-	1	101	2.99
	pst.	1.0	2.0	13.9	11.9	33.6	1.0	26.7	8.9	-	1.0	100.0	
Gruvearbeidere	ant.	1	2	8	1	7	-	13	1	-	-	33	2.95
	pst.	3.0	6.1	24.3	3.0	21.2	-	39.4	3.0	-	-	100.0	
Møllearbeidere	ant.	-	-	6	6	-	1	14	7	-	1	35	3.16
	pst.	-	-	17.1	17.1	-	2.9	40.0	20.0	-	2.9	100.0	
Sagverkarbeidere	ant.	-	-	-	5	27	-	-	1	-	-	33	2.85
	pst.	-	-	-	15.2	81.8	-	-	3.0	-	-	100.0	

9. Trelastbruk.

Produksjonsstatistikken omfatter trelastbruk med over 6000 timeverk i året, og det er fra disse bedriftene en har hentet materiale til lønnsstillingen. De fleste bygdesagene og alle gårdssagene faller på den måten utenfor tellingen.

Driften ved sagbrukene er sterkt sesongbetont. Tallet på sysselsatte ved utgangen av hvert kvartal i 1949 var følgende¹⁾:

1. kvartal		11 896
2. —«—		11 687
3. —«—		10 396
4. —«—		9 539

Ved de mindre bedriftene drives produksjonen ofte bare en kortere tid om året, og da helst i perioden februar—mai.

Det gjennomsnittlige arbeidertall for de bedriftene som er med i lønnsstillingen er ca. 24. Av produksjonsstatistikken for 1948 finner vi en gjennomsnittsstørrelse på ca. 17 arbeidere. Lønnstillingen omfatter altså forholdsvis flere av de større bedriftene enn av de mindre. Da fortjenesten bl. a. avhenger av bedriftens størrelse (se avsnitt C), må en ta hensyn til dette i vurderingen av tallene.

Artikkelen «Sagbruksdriften 1946/47» i «Statistiske Meddelelser» nr. 6—9, 1949 gir en nærmere redegjørelse for de driftsmessige forhold.

A. Omfanget.

Byrået sendte ut oppgaver til 421 trelastbruk. Det viste seg at 42 av disse hadde hatt ingen eller ubetydelig produksjon i 2. kvartal 1949, og 8 oppgaver var så dårlig utfylt at de ikke kunne brukes. Fra 82 bedrifter fikk en hverken oppgaver eller annen beskjed. Det er således 289 oppgaver som er bearbeidd. Til dette kommer oppgaver fra 7 bedrifter som har produksjon av trelast ved siden av annen virksomhet. Oppgavene omfatter 7129 arbeidere og formenn sysselsatt ved utgangen av kvartalet. Arbeidsdirektoratets statistikk viser 11 687 sysselsatte ved utgangen av juni måned. Av disse er imidlertid mange ved mindre bedrifter. Produksjonsstatistikken 1948 har oppgaver fra 505 sagbruk og høvlerier. En skulle anta at lønnsstillingens materiale er tilstrekkelig til å gi et riktig bilde av lønnsforholdene for hele gruppen, men påliteligheten avtar jo sterkere en spalter opp materialet.

Byråets summariske kvartalsstatistikk som bygger på oppgaver fra Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter, omfatter 88 sagbruk og høvlerier (30.4 pst. av tellingen) med 3 669 arbeidere (51.5 pst.). Den løpende statistikkens bransjegruppering stemmer imidlertid ikke helt overens med lønnsstillingens.

B. Organisasjons- og tariff-forhold.

De største organisasjonene på arbeidsgiversiden er Norsk Arbeidsgiverforening (N.A.F.) og Skogbrukets Arbeidsgiverforening (S.A.). Noen få sagbruk i forbindelse med tresliperier og cellulosefabrikker er organisert i Papirindustriens Arbeidsgiverforening.

Det er opprettet tariffavtale mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund. Denne avtalen gjelder i det ve-

¹⁾ «Arbeidsmarkedet» nr. 3, 6, 9 og 12, 1949.

sentlige ved bedrifter som er i drift hele året. Bedrifter som bare er i drift en del av året omfattes i alminnelighet av avtalen mellom Skogbrukets Arbeidsgiverforening og Norsk Skog- og Landarbeiderforbund. Skillet mellom bedrifter med og uten kontinuerlig produksjon er imidlertid vanskelig å gjennomføre fullt ut. Av de tre uorganiserte bedriftene med tariff med andre forbund, hadde to avtale med Norsk Treindustriarbeiderforbund og en med Norsk Arbeidsmannsforbund.

Fordelingen på organisasjonsgrupper var slik:

	Bedrifter	Arbeidere og formenn	Gj.snittlig arbeidertall pr. bedrift
Bedrifter i N.A.F.	87	3 623	42
Bedrifter i Skogbrukets Arb.giv.forening	28	487	17
Bedr. i Papirind. Arb.giv.forening	3	89	30
Uorg. bedrifter med avtale med Bygningsind.arb.forb.	74	1 614	22
« Skog- og Landarb.forb.	28	456	16
« andre forbund	3	105	35
Bedrifter uten avtale	61	583	10
Kommunale bedrifter	3	58	19
Statsbedrifter	2	114	57
I alt	289	7 129	24

Av de 7 bedriftene som hadde trelastbruk ved siden av annen produksjon, var 5 medlemmer av N.A.F., 1 var uorganisert med tariffavtale med Bygningsindustriarbeiderforbundet og 1 var kommunal.

Bygningsindustriarbeiderforbundets landstariff med N.A.F. har følgende satser:

Tomtearbeidere	kr. 2.34
Sag- og høvelmestere	« 2.28
Dagarbeidere	« 2.18

Den stipulerte timelønn ved bedrifter som følger denne avtalen lå likevel ofte noe over disse satsene.

Enkelte bedrifter i Oslo har særtariff med forbundet.

En meget vesentlig del av arbeidet foregår på fellesakkord. For fordeling av akkordfortjenesten har tariffen delt arbeiderne i «prosentgrupper». Hele akkordoverskottet blir delt på det antall arbeidere som har vært med, og hver arbeider får en viss prosent av dette, bestemt av hvilken «prosentgruppe» han er i.

Ved en stor del av de bedriftene hvor det arbeides etter Norsk Skog- og Landarbeiderforbunds tariff, arbeides det utelukkende på akkord. Arbeiderne er garantert betaling for et visst minstekvantum, og det brukes ikke noen stipulert timelønn ved bedriften.

Ellers er satsene når det arbeides på timebetaling i et noe lengre tidsrom følgende:

Sag- og høvelmestere	kr. 2.52
Sorterere og sjauere	« 2.42
Andre arbeidere	« 2.30

Tariffen har andre og lavere satser for tilfeldig arbeid ved saga, men vanligvis vil det være de nevnte satser som blir brukt.

Også Skog- og Landarbeiderforbundet har prosentgruppering for arbeid-

derne. Denne skiller seg fra Bygningsindustriarbeiderforbundets. En har ikke undersøkt fortjenesten i de ulike prosentgrupper for medlemmer av Skog- og Landarbeiderforbundet.

Bygningsindustriarbeiderforbundet har særskilte satser for unge arbeidere (under 19 år). Det hender imidlertid ofte at unge arbeidere blir lønt og deltar i akkordene på like fot med voksne. De unge arbeidere er derfor delt i unge arbeidere på voksen manns lønn og unge arbeidere på tariffens skala.

Fordelingen på de ulike tariffer er slik:

	Bedrifter	Arbeidere og formenn
Landsavtale med Bygn.ind.arb.forbundet	157	5 228
Særavtale med Bygn.ind.arb.forbundet	4	144
Avtale med Skog -og Landarb.forbundet	61	983
Avtale med andre forbund	6	190
Ingen avtale	61	584
I alt	289	7 129

C. Timefortjenesten.

Timefortjenesten ved samtlige bedrifter.

Nedenfor er vist fortjenesten for voksne arbeidere for noen av de viktigste stillingsgrupper:

	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.sn. timefortj.		Akkord-timer	Akkord-overskott
		på akkord	i alt		
	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
Voksne arbeidere i alt	2.42	3.12	2.85	48.7	41.4
Driftsarbeidere	2.50	3.10	2.78	22.0	33.9
Slipere og filere	2.47	3.15	2.98	52.5	39.9
Sagbruksarbeidere	2.40	3.02	2.84	56.2	37.1
Sagmestere	2.49	3.26	2.98	52.8	43.8
Bakgutter	2.37	3.03	2.84	64.7	40.2
Høvleriarbeidere	2.44	3.03	2.83	46.6	34.5
Høvelmestere	2.51	3.13	2.89	39.3	34.8
Klyvsag-gutter	2.34	2.93	2.73	53.3	36.6
Tomtearbeidere	2.40	3.27	2.94	55.1	52.1

Tabellen viser at tomtearbeiderne har den høyeste timefortjeneste. Høvleri- og sagbruksarbeiderne har omtrent samme timefortjeneste, men akkordarbeidet spiller noe større rolle for de siste. Driftsarbeiderne har den laveste timefortjeneste, men gjennomsnittet dekker over store ulikheter innenfor gruppen.

En viser ellers til tabell 1 hvor en nærmere spesifisering i stillinger er gitt. En så nøyaktig stillingsspesifisering som er brukt der kan bare benyttes ved de større bedriftene. I enkelte av stillingsgruppene vil

det derfor falle en forholdsvis større del arbeidere ved småbedrifter enn i de andre gruppene. (Sammenlikn f. eks. høvelmestere og bordstablere i tabell 6). Som det vil bli vist senere (side 107), vil dette forholdet ha betydning for fortjenesten i de ulike stillingene.

I oppgavene til Byrådet er det brukt ca. 150 vesentlig forskjellige stillingsbetegnelser. Under sammenfatningen i de betegnelser som er brukt i tabell 1 har det vært lagt vekt på å få gruppene homogene, både med hensyn til stilling i produksjonen og med hensyn til lønns- og tariffmessige vilkår. Dette gjelder i mindre grad gruppene «Hjelpere arbeidere o. l. og arbeidere uspesifisert.»

Ved 11 bedrifter hadde en større eller mindre del av arbeiderne redusert arbeidsuke, for det meste på grunn av skiftarbeid. Tallene i parentes viser antallet av slike arbeidere og timefortjenesten når deres timetall blir regnet om til full uke. Den korrigererte timefortjenesten er bare ført opp når den skiller seg fra den egentlige. For voksne arbeidere i alt betyr en slik korreksjon en minsking av timefortjenesten på 1 øre.

Overtidstillegget utgjør bare 1 øre av timefortjenesten for arbeiderne i alt. For enkelte stillinger blant driftsarbeiderne har det likevel ikke liten betydning.

Fortjenesten i de ulike organisasjons- og tariffgrupper. Nedenfor er gitt en oversikt over den gjennomsnittlige timefortjeneste i de ulike organisasjonsgrupper:

	Voksne arbeidere i alt	Sagbruksarbeidere	Høvleriarbeidere	Tomtearbeidere
	kr.	kr.	kr.	kr.
Bedrifter i N.A.F.	2.90	2.89	2.90	2.97
Bedr. i Skogbrukets Arb.giv.forening ..	3.11	3.12	2.81	3.25
Bedr. i Papirind.Arb.giv.forening	3.04	3.07	2.75	3.16
Uorg. bedr. med avtale med Bygn.industriarbeiderforbundet	2.74	2.71	2.70	2.86
Uorg. bedr. med avtale med andre forb. ¹⁾	2.80	2.86	2.65	2.75
Bedrifter uten avtale	2.63	2.61	2.65	2.68
Kommunale bedrifter	2.71	2.73	-	2.66
Statsbedrifter	3.18	3.21	3.46	3.16

¹⁾ I det alt vesentlige Norsk Skog- og Landarbeiderforbund.

Lønnsnivået ligger betydelig høyere i de organiserte bedriftene enn i de uorganiserte. Særlig i bedriftene uten avtale ligger det lavt. Dette gjelder så vel alle arbeidere under ett som de ulike undergrupper. Tabell 2 i bilaget, som gir langt mer spesifiserte opplysninger, viser at det forskjellige lønnsnivå særlig har sammenheng med akkordarbeidets omfang og akkordfortjenesten. Således utgjør akkordarbeidet 84.4 pst. av timetallet for arbeidere ved medlemsbedrifter i Skogbrukets Arbeidsgiverforening.

Følgende oversikt viser fortjenesten for *unge arbeidere* ved bedrifter som har tariff med Bygningsindustriarbeiderforbundet:

	Gj.snittlig stipulert lønn	Gj.sn. timefortj.		Akkord-timer	Akkord-overskott
		akkord	i alt		
	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
<i>Bedrifter i N.A.F.</i>					
På voksen manns lønn	2.32	2.73	2.64	54.7	25.8
På tariffens skala	1.66	2.27	1.95	33.7	55.4
<i>Uorg. bedr. med avtale med Bygningsindustriarbeiderforb.</i>					
På voksen manns lønn	2.40	2.56	2.44	48.0	9.6
På tariffens skala	1.68	2.41	1.86	18.5	65.2

Unge arbeidere på voksen manns lønn tjener betydelig mindre enn de voksne arbeiderne. En viktig årsak til dette er deres lave fortjeneste på akkordarbeid. Av stor betydning er også at de unge arbeiderne er i de stillinger som er dårligst betalt, men en sammenlikning mellom voksne og unge arbeidere i samme stilling viser også at de unge arbeiderne tjener mindre. Likevel tjener de betydelig mer enn unge arbeidere på tariffens skala. Skog- og Landarbeiderforbundet har ikke særskilte bestemmelser for unge arbeidere i sin tariff. Unge arbeidere i andre organisasjonsgrupper enn de to i tabellen ovenfor er derfor behandlet under ett i tabell 3.

For den største delen av arbeiderne er det ikke gitt opp «prosentgruppe». Dette gjelder i første rekke arbeidere på rent tidlønnarbeid og driftsarbeidere. Bedrifter i Norsk Arbeidsgiverforening har gitt prosentgrupper for 49.7 pst. av sine arbeidere, og andre bedrifter med tariff med Bygningsindustriarbeiderforbundet for 36.7 pst.

Oversikten nedenfor viser fortjenesten i de forskjellige prosentgrupper:

	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.sn. timefortj.		Akkord-timer	Akkord-overskott
		på akkord	i alt		
	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
105 pst.-gruppen	2.43	3.20	3.08	80.2	45.3
100 « «	2.42	3.09	3.03	74.4	39.6
97 « «	2.32	2.99	2.83	60.4	42.1
95 « «	2.33	2.94	2.89	79.5	38.1
92 « «	2.33	2.92	2.82	69.4	36.9

Som en kunne vente, synker både akkordfortjenesten, og med ett unntak også akkordoverskottet med lavere prosentgrupper. Tabell 4 gir mer fullstendige og spesifiserte oppgaver.

Fortjenesten i de ulike landsdeler. Følgende oppstilling viser fortjenesten i de ulike landsdeler:

	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortj.	Akkordtimer
	kr.	kr.	pst.
Hele landet	2.42	2.85	48.7
Østfold og Vestfold	2.42	2.97	53.2
Østlandet ellers (med Oslo og Drammen)	2.41	2.90	56.4
Sørlandet	2.35	2.71	27.5
Vestlandet	2.41	2.49	0.0
Trøndelag	2.44	2.62	33.3
Nord-Norge	2.69	2.76	48.4

Fortjenesten ligger høyest i Østfold og Vestfold. Lavest ligger den på Vestlandet. Her arbeides det ikke på akkord. En viser ellers til tabell 5.

Fortjenesten i de ulike størrelsesgrupper. Den gjennomsnittlige timefortjenesten ligger betydelig høyere ved større bedrifter enn ved små. Oversikten nedenfor gjelder voksne trelastarbeidere i alt.

Bedriftsstørrelse	Gj.snittlig stipulert timelønn	Gj.snittlig timefortj.	Akkordtimer
	kr.	kr.	pst.
Under 10 arbeidere	2.47	2.59	12.0
10— 19 arbeidere	2.43	2.71	37.2
20— 49 —«—	2.43	2.83	46.5
50— 99 —«—	2.42	2.89	53.7
100—199 —«—	2.43	2.97	56.6
200 arbeidere og flere	2.35	3.07	74.4
I alt	2.42	2.85	48.7

Gjennomsnittsfortjenesten viser en ganske jamn stigning med bedriftsstørrelsen. Stigningen skyldes i første rekke akkordomfanget og i noen grad også akkordfortjenesten¹⁾, som stort sett ligger høyere i de større bedriftene. Den gjennomsnittlige stipulerte timelønn derimot er lavere i de større bedriftene enn i de små. En viser ellers til tabell 6, som gir mer spesifiserte tall.

De isolerte virkninger på timefortjenesten av bedriftsstørrelse og organisasjonsforhold. I oversikten over bedrifter og arbeidere fordelt på organisasjonsgrupper på side 103 er også bedriftenes gjennomsnittsstørrelse i de ulike organisasjonsgruppene beregnet. Så forskjellig som denne er, kan en ikke uten videre si om de ulikheter i fortjenesten som er drøftet tidligere i dette avsnitt, skyldes bedriftens organisasjonsforhold eller størrelse. For å belyse dette spørsmålet har en spaltet materialet både etter organisasjonsgruppe og størrelsesgruppe. Timefortjenestene for voksne arbeidere i alt er gitt i den følgende oversikt.

¹⁾ Da en ikke har beregnet akkordfortjenesten nøyaktig, har en ikke ført den opp i tabellen.

Bedriftsstørrelse	Bedrifter i N. A. F.	Uorg. med tariff med Bygn.ind. arb.forb.	Bedrifter i S. A.	Uorg. bedrifter med tariff med andre forbund ¹⁾	Bedrifter uten tariff
	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
Mindre enn 10 arbeidere	2.65	2.53	2.94	2.48	2.60
10—19 arbeidere	2.65	2.74	3.01	2.60	2.59
20—49 «.....	2.81	2.73	3.21	2.57	2.96
50—99 «.....	2.78	2.79	3.03	3.34	-
100—199 «.....	3.03	2.76	-	-	-
200 arbeidere og flere	3.07	-	-	-	-

¹⁾ I det alt vesentlige Norsk Skog- og Landarbeiderforbund.

Selv om oppspaltingen av materialet minsker regelmessighetene i tallenes bevegelse, er det likevel tydelig at både organisasjonsforhold og størrelsesgruppe har en selvstendig virkning på fortjenesten.

En viser ellers til tabell 7.

D. Fortjenesten i ulike aldersgrupper og alderssammensetningen.

Oversikten nedenfor viser fortjenesten for voksne arbeidere i alt i ulike aldersgrupper.

Alder	Gj.snittlig stip. timelønn	Gj.snittlig timefortj.	Akkordtimer
	kr.	kr.	pst.
Under 19 år	2.27	2.48	44.4
19—20 år	2.33	2.75	50.4
21—24 «	2.40	2.75	45.1
25—29 «	2.38	2.82	49.5
30—39 «	2.43	2.88	49.0
40—49 «	2.45	3.00	52.7
50—59 «	2.43	2.89	51.8
60—69 «	2.42	2.81	44.9
70 år og over	2.40	2.72	31.1
I alt	2.42	2.85	48.7

Både stipulert lønn og timefortjeneste viser først stigning til og med aldersgruppen 40—49 år og deretter fall med stigende alder. I noen grad skyldes stigningen i stipulert lønn og timefortjenesten en tendens til overflytting til bedre lønte stillinger når arbeiderne blir eldre. Således er sagmestrenes gjennomsnittsalder 44.7 år, mens den for vedkapperne er 39.4 år og for bakguttene 38.6 år. For å se om fallet delvis skyldes at eldre arbeidere vesentlig er sysselsatt i bedriftsgrupper hvor lønnsnivået ligger forholdsvis lavt, har en undersøkt gjennomsnittsalderen i ulike organisasjons- og størrelsesgrupper.

Organisasjonsgrupper:

Bedrifter i N.A.F.	43.3 år.
Bedrifter i Skogbr. Arbeidsgiverforening	40.5 «
Uorganiserte bedrifter med tariff med Bygn.ind.arb.forb.	42.7 «
Uorganiserte bedrifter med tariff med andre forbund ..	37.3 «
Bedrifter uten tariff	39.6 «

Størrelsesgrupper:

Under 10 arbeidere	41.1 år.
10—19 —«—	41.2 «
20—49 —«—	44.6 «
50—99 —«—	42.4 «
100—199 —«—	47.0 «
200 arbeidere og flere	41.0 «

Gjennomsnittsalderen er ikke høyere i de bedriftsgruppene som har et forholdsvis lavt lønnsnivå. Det er i det hele vanskelig å påvise noen bestemt sammenheng mellom gjennomsnittsalder og bedriftsgruppe.

Akkordprosenten viser en liknende variasjon med alderen som timelønn og fortjeneste, men på langt nær så jamn og tydelig.

I tabell 8 er tallene spesifisert for enkelte viktige grupper og stillinger.

Materialet gir også høve til å studere *alderssammensetningen* for trelastarbeiderne. I oversikten nedenfor er den prosentvise fordeling av arbeiderne på de ulike aldersgrupper stilt opp. Ved hjelp av tilsvarende tall for folketellingen 1930 kan en også vise forskyvningen siden den gangen.¹⁾

De forskyvninger som sammenlikningen viser, er for en del virkninger av forskyvninger i hele befolkningens sammensetning. For å eliminere disse virkningene har en regnet om aldersfordelingen for trelastarbeiderne i 1949 ved hjelp av alderssammensetningen for hele befolkningen i 1930. For en nærmere redegjørelse for og forklaring av framgangsmåten ved beregningen viser en til det tilsvarende avsnitt under bygningsfagene, s. 26.

	Arbeidere ved trelastbruk		
	Lønnstillingen 1949		Folketellingen 1930
	Faktiske tall	Omregn. tall	
	pst. ²⁾	pst.	pst.
Under 19 år } (15—20 år)	3.9	6.5	12.9
19—20 år }	2.2	3.2	
21—24 « (21—25 år)	7.1	8.8	14.1
25—29 « (26—30 «)	11.2	11.6	14.1
30—39 « (31—40 «)	24.5	24.1	21.6
40—49 « (41—50 «)	22.6	19.7	14.8
50—59 « (51—60 «)	17.0	15.0	12.8
60—69 « (61—70 «)	9.4	9.0	7.8
70 år og over (71 år og over)	2.1	2.1	1.9

De lavere aldersgrupper er mye svakere representert blant trelastarbeiderne i dag enn i 1930, og denne forskyvningen er sterkere blant sagbruksarbeiderne enn i befolkningen som helhet.

En av årsakene til dette er sannsynligvis at en vesentlig del av sag- og høvleriarbeiderne i 1930 var unge folk. Siden da synes ikke tallet på sag- og høvleriarbeidere å være økt. Folketellingen 1930 har 9882 arbeidere, mens Arbeidsdirektoratets statistikk pr. ^{30/11} 1949 har 9959 arbeidere. Trelastbrukene har derfor trukket til seg forholdsvis mindre av den unge arbeidskraften som er kommet på markedet enn andre bransjer.

1) Folketellingen brukte en noe annen aldersgruppering enn den som er brukt i lønnsstillingen. Folketellingens gruppering er satt i parentes.

2) Tallet på arbeidere under 19 år er hentet fra tabell 3.

E. Fortjenestepredningen.

De ulike arbeidergruppers prosentvise fordeling på fortjenestegrupper var slik:

	Gjennomsnittlig timefortjeneste i kroner				I alt
	Under 2.50	2.50—2.99	3.00—3.49	3.50 og mer	
	pst.	pst.	pst.	pst.	pst.
Voksne arbeidere i alt	21.8	46.6	24.7	6.9	100.0
Sagbruksarbeidere	22.0	46.6	24.3	7.1	100.0
Høvleriarbeidere	17.7	55.0	22.8	4.5	100.0
Tomtearbeidere	24.3	36.0	29.7	10.0	100.0

For en nærmere spesifikasjon på fortjenestegrupper og stillinger viser en til tabell 9.

For å få et klarere bilde av fordelingen har en beregnet median og gjennomsnittlig avvik fra gjennomsnittsfortjenesten for de samme gruppene.¹⁾ Gjennomsnittsavviket er beregnet også i prosent av gjennomsnittsfortjenesten.

	Gj.snittsfortjeneste	Medianfortjeneste	Typisk fortjenestegruppe	Gj.snittsavvik	
				absolutt	relativt
	kr.	kr.	kr.	kr.	pst.
Voksne arbeidere i alt	2.85	2.77	2.50-2.74	0.33	11.6
Sagbruksarbeidere	2.84	2.76	2.50-2.74	0.33	11.6
Høvleriarbeidere	2.83	2.78	2.50-2.74	0.29	10.1
Tomtearbeidere	2.94	2.84	2.35-2.49	0.39	13.3

At både medianfortjeneste og typisk fortjenestegruppe ligger så mye lavere enn gjennomsnittsfortjenesten, viser at en har å gjøre med en skjev fordeling, hvor hovedtyngden av arbeiderne finnes i de lavere grupper, mens enkelte arbeidere kan ha meget høye fortjenester.

Tilsvarende tall er også beregnet for alle voksne arbeidere i de ulike organisasjonsgrupper.

	Gj.snittsfortjeneste	Medianfortjeneste	Typisk fortjenestegruppe	Gj.snittsavvik	
				absolutt	relativt
	kr.	kr.	kr.	kr.	pst.
Alle bedrifter	2.85	2.77	2.50-2.74	0.33	11.6
Bedrifter i N.A.F.	2.90	2.85	2.75-2.99	0.32	11.0
Bedrifter i S.A.	3.11	3.05	3.00-3.24	0.40	12.9
Uorg. med tariff med Bygn.-ind.arb.forb.	2.74	2.67	2.50-2.74	0.27	9.9
Uorg. med tariff med N.S.L.F.	2.77	2.56	2.25-2.49	0.44	15.9
Bedrifter uten tariff	2.63	2.52	2.50-2.74	0.29	11.0

Den største skjevhet i fordelingen finner en hos uorganiserte bedrifter med tariff med Skog- og Landarbeiderforbundet. Både hos disse og hos organiserte bedrifter med samme tariff er spredningen betydelig.

¹⁾ Disse begrepene er det gjort rede for på s. 13.

Tabell 1. Trelastbruk.

Alle bedrifter. Gjennomsnittlig timefortjeneste. Voksne arbeidere.

	Antall arb.	Gj.sn. stip. time- lønn	Gj.snittlig timefortjeneste			Akk.- timer	Over- timer
			på akkord	i alt			
				med overtid	uten overtid		
Bedrifter: 289 Arb. og formenn: 6872		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
Arb. formenn	126 (11)	2.75	3.23	3.00 (2.98)	2.99 (2.97)	20.3	0.9
Samtlige voksne arb.	6533 (393)	2.42	3.12	2.85 (2.84)	2.84 (2.83)	48.7	0.8
Driftsarbeidere	949 (23)	2.50	3.10	2.78 (2.78)	2.74 (2.74)	22.0	2.7
Lagerarbeidere	155 (4)	2.50	3.05	2.73 (2.73)	2.72 (2.71)	20.5	1.2
Sjåførere	165 (2)	2.48	3.05	2.69 (2.69)	2.65 (2.65)	14.1	3.6
Laste- og lossearbeidere	22	2.46	4.22	2.68	2.65	9.0	4.2
Sjauere i transport	95 (8)	2.37	2.83	2.59 (2.68)	2.58 (2.57)	21.9	1.0
Vaktmenn	51 (2)	2.40	3.25	2.61 (2.60)	2.60 (2.59)	0.0	0.7
Fyrbøtere	80 (1)	2.45	3.07	2.79 (2.78)	2.76 (2.75)	34.9	2.9
Maskinister	53 (1)	2.55	3.15	2.90 (2.89)	2.86 (2.86)	35.9	2.6
Smørere	17 (2)	2.35	2.80	2.81 (2.79)	2.75 (2.73)	68.1	4.0
Metallarbeidere, uspes. . .	38	2.60	3.28	2.92	2.86	16.2	3.0
Bygningsreparatører . . .	102 (1)	2.63	3.40	2.91 (2.91)	2.84 (2.84)	13.0	3.0
Reparatører, uspes.	76	2.61	3.26	2.92	2.79	14.3	5.7
Slipere, filere	82 (2)	2.47	3.15	2.98 (2.98)	2.97 (2.97)	52.5	1.3
Hjelpe-, spesial- og grov- arbeidere	13	2.45	0.00	2.71	2.54	0.0	7.0
Arbeidere ved sagbruk ..	2715 (172)	2.40	3.02	2.84 (2.83)	2.83 (2.82)	56.2	0.5
Sagmestere	735 (47)	2.49	3.26	2.98 (2.97)	2.98 (2.97)	52.8	0.5
Tømmersorterere, tøm- merkappere	110 (8)	2.39	3.01	2.77 (2.76)	2.77 (2.75)	46.8	0.4
Tømmerdelere, lensearb., veltemenn	282 (21)	2.39	2.99	2.85 (2.83)	2.84 (2.82)	66.9	0.9
Vedkappere, -opplesere .	316 (25)	2.37	2.97	2.81 (2.79)	2.81 (2.79)	64.7	0.3
Stavkantere	26 (1)	2.47	2.74	2.62 (2.61)	2.62 (2.61)	63.0	0.1
Stavstablere	23	2.41	2.95	2.66	2.65	39.4	0.7
Bakgutter	451 (25)	2.37	3.03	2.84 (2.83)	2.84 (2.83)	64.7	0.3
Hj.arb. og uspesifiserte ..	772 (41)	2.33	3.01	2.72 (2.70)	2.71 (2.70)	48.3	0.6
Arbeidere ved høvleri ..	1190 (110)	2.44	3.03	2.83 (2.81)	2.82 (2.80)	46.6	0.5
Høvelmestere	393 (34)	2.51	3.13	2.89 (2.87)	2.88 (2.86)	39.3	0.7
Plankekappere	64 (9)	2.41	3.10	2.90 (2.87)	2.89 (2.86)	58.9	0.3
Høvellastsorterere	61 (6)	2.45	2.99	2.85 (2.83)	2.84 (2.82)	54.9	0.4
Bordstablere og opples- sere av høvellast	114 (10)	2.45	3.01	2.90 (2.88)	2.90 (2.88)	61.6	0.3
Klyvsaggutter	102 (12)	2.34	2.93	2.73 (2.71)	2.73 (2.71)	53.3	0.1
Hj.arb. og uspesifiserte ..	456 (39)	2.39	3.04	2.76 (2.75)	2.75 (2.74)	45.5	0.5
Tomtearbeidere	1679 (80)	2.40	3.27	2.94 (2.93)	2.93 (2.93)	55.1	0.4
Planke- og bordsorterere	41 (10)	2.39	3.01	2.90 (2.86)	2.89 (2.85)	61.1	0.4
Råstablere med apparat .	64 (15)	2.37	3.15	3.06 (3.03)	3.04 (3.02)	79.4	0.6
Råstablere uten apparat	255 (12)	2.42	3.24	3.07 (3.06)	3.06 (3.06)	75.4	0.3
Innbringere til høvleri . .	54 (6)	2.46	3.16	3.01 (2.99)	3.00 (2.99)	71.7	0.3
Planke- og bordopplesere	38 (11)	2.33	3.01	2.87 (2.81)	2.87 (2.81)	65.6	0.0
Skibbere	29	2.41	3.09	2.86	2.83	54.7	1.7
Lastkjørere, trallekj. med maskin eller hest	61 (2)	2.46	3.02	2.77 (2.76)	2.75 (2.75)	53.2	0.8
Tomtearb., uspesifisert ..	1137 (32)	2.40	3.35	2.91 (2.91)	2.91 (2.90)	47.3	0.4
Kjørere med egen hest ..	24	3.57	4.20	3.65	3.65	26.4	0.0
Arb. ved kassefabrikker .	171 (13)	2.34	3.13	2.77 (2.76)	2.76 (2.75)	41.0	0.6
Kvinnel. rengjøringsarb.	2	1.57	2.81	1.80	1.80	48.2	0.0
Kvinnel. produksjonsarb.	4	1.79	2.66	2.66	2.66	100.0	0.0
Delvis arbeidsføre	12	1.98	1.92	1.91	1.91	15.3	0.0

Tabell 2. Trelastbruk.

Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper. Voksne arbeidere.

	Antall arb. ¹⁾	Gj.sn. stip. time- lønn	Gj.snittlig timefortjeneste			Akk.- timer	Over- timer
			på akkord	i alt ²⁾			
				med overtid	uten overtid		
		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
<i>Bedrifter i N.A.F.</i>							
Bedrifter: 87							
Arb. og formenn: 3492							
Voksne arbeidere i alt ..	3315 (326)	2.38	2.97	2.90 (2.88)	2.88 (2.87)	52.7	1.1
Driftsarbeidere i alt	580 (7)	2.49	3.06	2.82 (2.81)	2.76 (2.76)	23.0	3.2
Av dette:							
Sjåførere	82	2.47	2.92	2.71	2.67	15.1	4.4
Slipere og filere	53 (1)	2.43	3.18	3.05 (3.04)	3.03 (3.03)	61.6	1.1
Sagbruksarbeidere i alt .	1099 (146)	2.33	3.04	2.89 (2.87)	2.88 (2.86)	63.9	0.7
Av dette:							
Sagmestere	287 (39)	2.41	3.17	3.00 (2.98)	2.99 (2.97)	60.2	0.6
Tømmerdelere, lensearb.	145 (19)	2.35	2.95	2.86 (2.83)	2.84 (2.81)	66.1	1.3
Vedkappere	121 (21)	2.31	2.97	2.87 (2.83)	2.87 (2.83)	73.0	0.2
Bakgutter	171 (26)	2.28	3.00	2.87 (2.85)	2.87 (2.85)	72.4	0.2
Høvleriarbeidere i alt ..	718 (94)	2.38	3.06	2.90 (2.87)	2.89 (2.87)	57.9	0.5
Av dette:							
Høvelmestere	197 (26)	2.44	3.12	2.95 (2.93)	2.94 (2.92)	52.5	0.8
Bordstablere	102 (10)	2.42	3.04	2.93 (2.91)	2.93 (2.91)	63.1	0.3
Klyvsaggutter	69 (5)	2.33	2.90	2.77 (2.75)	2.77 (2.75)	61.2	0.1
Tomtearbeidere i alt	918 (79)	2.37	3.28	2.97 (2.96)	2.96 (2.95)	55.9	0.5
Av dette:							
Råstablere uten apparat .	159 (11)	2.37	3.24	3.06 (3.06)	3.06 (3.05)	74.0	0.3
Råstablere med apparat .	63 (11)	2.37	3.15	3.06 (3.03)	3.04 (3.02)	79.2	0.7
<i>Bedr. i Skogbr. Arb.- giverforening</i>							
Bedrifter: 28							
Arb. og formenn: 477							
Voksne arbeidere i alt ..	464 (15)	2.41	3.22	3.11 (3.11)	3.10 (3.10)	84.4	0.7
Driftsarbeidere i alt	31 (6)	2.47	3.08	2.81 (2.79)	2.79 (2.77)	54.2	2.7
Av dette:							
Sjåførere	11 (2)	2.51	3.17	2.90 (2.89)	2.87 (2.86)	55.9	4.2
Slipere, filere	2	2.61	3.00	2.77	2.75	36.1	4.6
Sagbruksarbeidere i alt .	309 (9)	2.40	3.21	3.12 (3.12)	3.12 (3.12)	89.0	0.7
Av dette:							
Sagmestere	86 (2)	2.54	3.46	3.42 (3.41)	3.42 (3.41)	89.6	0.6
Tømmerdelere, lensearb.	30 (2)	2.39	3.07	3.04 (3.03)	3.04 (3.03)	93.4	0.7
Vedkappere	41 (3)	2.40	3.06	3.04 (3.02)	3.04 (3.02)	93.6	1.0
Bakgutter	69 (2)	2.38	3.11	3.05 (3.05)	3.05 (3.04)	89.3	1.0

¹⁾ Tallene i parentes angir antall arbeidere som har kortere fastsatt arbeidstid enn 48 timer pr. uke.

²⁾ Tallene i parentes angir timefortjenesten i gjennomsnitt for vedkommende gruppe når en regner om timetallet for de arbeidere som har fastsatt kortere arbeidstid enn 48 timer pr. uke til normal arbeidsuke.

Tabell 2. Trelastbruk. (forts.).

Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper. Voksne arbeidere.

	Antall arb. ¹⁾	Gj.sn. stip. time- lønn	Gj.snittlig timefortjeneste			Akk.- timer	Over- timer
			på akkord	i alt ²⁾			
				med overtid	uten overtid		
		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
Høvleriarbeidere i alt ..	25	2.40	2.94	2.81	2.81	52.6	0.1
Av dette:							
Høvelmestere	13	2.58	3.29	3.04	3.04	47.9	0.0
Klyvsaggutter	2	1.99	-	2.51	2.51	0.0	0.0
Tomtearbeidere i alt	99	2.41	3.32	3.25	3.24	90.0	0.4
Av dette:							
Råstablere uten apparat .	1	-	2.93	2.79	2.79	81.1	0.0
Råstablere med apparat .	2	-	2.88	2.88	2.88	100.0	0.0
<i>Bedr. i Papirindustriens Arbeidsgiverforening</i>							
Bedrifter: 3							
Arb. og formenn: 86							
Voksne arbeidere i alt ..	76	2.25	3.34	3.04	3.03	67.5	0.9
Driftsarbeidere i alt	6	2.31	2.90	2.74	2.74	66.9	0.1
Av dette:							
Slipere, filere	4	2.31	2.90	2.81	2.80	74.8	0.1
Sagbruksarbeidere i alt .	42	2.24	3.30	3.07	3.06	74.5	1.0
Av dette:							
Sagmestere	10	2.29	3.77	3.38	3.36	69.4	1.8
Tømmerdelere, lensearb. .	5	2.18	4.10	3.25	3.25	52.5	0.3
Vedkappere	4	2.19	3.75	3.24	3.24	64.5	-
Bakgutter	3	2.28	3.62	2.69	2.68	25.6	0.9
Høvleriarbeidere i alt ..	7	2.38	3.06	2.75	2.71	38.5	2.8
Av dette:							
Høvelmestere	6	2.41	3.14	2.74	2.69	30.3	2.9
Tomtearbeidere i alt	21	2.21	3.62	3.16	3.16	63.8	0.3
Av dette:							
Råstablere med apparat .	11	2.20	3.60	3.49	3.49	91.2	0.0
<i>Uorg. bedr. m. tariff med Bygn.ind.arb.forb.</i>							
Bedrifter: 74							
Arb. og formenn :1548							
Voksne arbeidere i alt ..	1 458 (36)	2.50	3.07	2.74 (2.74)	2.73 (2.73)	36.2	0.5

¹⁾ Tallene i parentes angir antall arbeidere som har kortere fastsatt arbeidstid enn 48 timer pr. uke.

²⁾ Tallene i parentes angir timefortjenesten i gjennomsnitt for vedkommende gruppe når en regner om timetallet for de arbeidere som har fastsatt kortere arbeidstid enn 48 timer pr. uke til normal arbeidsuke.

Tabell 2. Trelastbruk. (forts.).*Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper. Voksne arbeidere.*

	Antall arb. ¹⁾	Gj.sn. stip. time- lønn	Gj.snittlig timefortjeneste			Akk.- timer	Over- timer
			på akkord	i alt ²⁾			
				med overtid	uten overtid		
		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
Driftsarbeidere i alt	220 (6)	2.52	3.07	2.70 (2.69)	2.68 (2.67)	12.2	1.8
Av dette:							
Sjåførere	43	2.48	3.52	2.63	2.59	1.8	2.9
Slipere, filere	13 (1)	2.58	3.00	2.89 (2.88)	2.88 (2.87)	32.6	2.3
Sagbruksarbeidere i alt .	578 (7)	2.49	2.98	2.71 (2.71)	2.71 (2.70)	42.8	0.1
Av dette:							
Sagmestere	167 (4)	2.57	3.17	2.83 (2.83)	2.83 (2.83)	39.6	0.0
Tømmerdelere, lensearb. .	47	2.48	2.85	2.68	2.68	59.1	0.5
Vedkappere	63	2.48	2.86	2.69	2.69	53.1	0.0
Bakgutter	79	2.47	2.93	2.74	2.74	54.6	0.0
Høvleriarbeidere i alt ..	320 (16)	2.55	3.00	2.70 (2.70)	2.70 (2.69)	27.4	0.5
Av dette:							
Høvelmestere	115 (8)	2.61	3.14	2.82 (2.81)	2.82 (2.80)	21.9	0.5
Bordstablere	12	2.65	2.76	2.67	2.67	51.6	0.5
Klyvsaggutter	29 (7)	2.41	3.08	2.66 (2.63)	2.66 (2.63)	34.3	0.2
Tomtearbeidere i alt	340 (7)	2.49	3.23	2.86 (2.85)	2.85 (2.85)	49.7	0.3
Av dette:							
Råstablere uten apparat .	63	2.58	3.15	3.04	3.04	80.9	0.0
<i>Uorg. bedr. m. tariff m. andre forbund³⁾</i>							
Bedrifter: 31							
Arb. og formenn: 539							
Voksne arbeidere i alt ..	512	2.40	3.16	2.80	2.79	47.4	0.6
Driftsarbeidere i alt	49	2.43	3.22	2.71	2.68	27.7	2.3
Av dette:							
Sjåførere	15	2.41	3.10	2.59	2.55	17.2	3.7
Slipere, filere	4	2.67	-	2.71	2.71	0.0	0.0
Sagbruksarbeidere i alt .	285	2.39	3.18	2.86	2.85	53.4	0.4
Av dette:							
Sagmestere	75	2.47	3.39	3.02	3.01	52.2	0.4
Tømmerdelere, lensearb. .	22	2.29	3.09	2.92	2.91	73.7	0.6
Vedkappere	36	2.28	3.01	2.72	2.71	55.3	0.4
Bakgutter	56	2.35	3.12	2.82	2.82	60.1	0.2
Høvleriarbeidere i alt ..	48	2.45	2.90	2.65	2.65	36.0	0.6
Av dette:							
Høvelmestere	27	2.47	3.06	2.74	2.73	36.4	0.8

¹⁾ Tallene i parentes angir antall arbeidere som har kortere fastsatt arbeidstid enn 48 timer pr. uke.

²⁾ Tallene i parentes angir timefortjenesten i gjennomsnitt for vedkommende gruppe når en regner om timetallet for de arbeidere som har fastsatt kortere arbeidstid enn 48 timer pr. uke til normal arbeidsuke.

³⁾ Av disse har 28 bedrifter med 456 arbeidere avtale med Skog- og Landarbeiderforbundet.

Tabell 2. Trelastbruk. (forts.).

Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper. Voksne arbeidere.

	Antall arb. ¹⁾	Gj.sn. stip. time- lønn	Gj.snittlig timefortjeneste			Akk.- timer	Over- timer
			på akkord	i alt ²⁾			
				med overtid	uten overtid		
		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
Tomtearbeidere i alt	130	2.34	3.16	2.75	2.74	46.4	0.4
Av dette:							
Råstablere uten apparat .	7	2.35	3.00	2.75	2.72	57.0	2.0
<i>Bedrifter uten tariff</i>							
Bedrifter: 61							
Arb. og formenn: 560							
Voksne arbeidere i alt ..	540 (12)	2.45	3.03	2.63 (2.63)	2.63 (2.63)	24.3	0.4
Driftsarbeidere i alt	44 (4)	2.48	3.68	2.72 (2.70)	2.71 (2.69)	14.0	1.0
Av dette:							
Sjåfører	14	2.50	3.46	2.65	2.65	6.2	0.3
Slipere, filere	3	2.62	-	2.62	2.62	0.0	0.0
Sagbruksarbeidere i alt .	343 (10)	2.45	2.96	2.61 (2.60)	2.60 (2.60)	25.2	0.4
Av dette:							
Sagmestere	95 (2)	2.60	3.33	2.77 (2.77)	2.77 (2.76)	21.7	0.8
Tømmerdelere, lensearb. .	23	2.42	2.96	2.74	2.74	59.3	0.0
Vedkappere	43 (1)	2.41	2.79	2.65 (2.65)	2.65 (2.65)	41.2	0.1
Bakgutter	57 (1)	2.43	2.88	2.63 (2.62)	2.62 (2.62)	32.5	0.2
Høvleriarbeidere i alt ..	58	2.46	3.10	2.65	2.65	16.3	0.2
Av dette:							
Høvelmestere	30	2.61	3.12	2.76	2.76	17.3	0.4
Klyvsaggutter	2	2.00	2.77	2.80	2.80	100.0	0.0
Tomtearbeidere i alt	95 (2)	2.45	3.06	2.68 (2.67)	2.67 (2.67)	31.1	0.2
Av dette:							
Råstablere uten apparat .	10 (1)	2.50	3.50	2.97 (2.95)	2.97 (2.95)	46.2	0.1
<i>Kommunale bedrifter</i>							
Bedrifter 3							
Arb. og formenn: 56							
Voksne arbeidere i alt ..	56	2.72	2.97	2.71	2.71	23.5	0.0
Driftsarbeidere i alt	5	2.75	3.32	2.81	2.81	23.6	0.0
Av dette:							
Slipere, filere	1	2.68	-	2.71	2.71	0.0	0.0

¹⁾ Tallene i parentes angir antall arbeidere som har kortere fastsatt arbeidstid enn 48 timer pr. uke.

²⁾ Tallene i parentes angir timefortjenesten i gjennomsnitt for vedkommende gruppe når en regner om timetallet for de arbeidere som har fastsatt kortere arbeidstid enn 48 timer pr. uke til normal arbeidsuke.

Tabell 2. Trelastbruk. (forts.).

Fortjenesten i de ulike organisasjonsgrupper. Voksne arbeidere.

	Antall arb. ¹⁾	Gj.sn. stip. time- lønn	Gj.snittlig timefortjeneste			Akk- timer	Over- timer
			på akkord	i alt ²⁾			
				med overtid	uten overtid		
		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
Sagbruksarbeidere i alt .	32	2.78	2.91	2.73	2.73	30.4	0.0
Av dette:							
Sagmestere	7	2.89	3.24	2.90	2.90	29.3	0.0
Tømmerdelere, lensearb. .	7	2.79	2.93	2.69	2.69	25.2	0.0
Vedkappere	6	2.67	2.44	2.52	2.52	39.6	0.0
Bakgutter	7	2.69	3.02	2.68	2.68	19.1	0.0
Høvleriarbeidere i alt ..	3	2.66	-	2.68	2.68	0.0	0.0
Av dette:							
Høvelmestere	2	2.73	-	2.74	2.74	0.0	0.0
Tomtearbeidere i alt	16	2.62	2.97	2.66	2.66	19.4	0.0
<i>Statsbedrifter</i>							
Bedrifter: 2							
Arb. og formenn :114							
Voksne arbeidere i alt ..	112	2.42	3.37	3.18	3.18	74.9	0.4
Driftsarbeidere i alt	14	2.44	3.38	3.01	3.01	54.3	0.1
Av dette:							
Slipere, filere	2	2.43	3.42	3.43	3.43	88.4	0.3
Sagbruksarbeidere i alt .	27	2.43	3.29	3.21	3.20	80.6	0.4
Av dette:							
Sagmestere	8	2.44	3.30	3.29	3.29	76.5	0.2
Tømmerdelere, lensearb.	3	2.41	3.29	3.19	3.19	86.4	0.0
Vedkappere	2	2.48	3.05	2.83	2.83	65.3	0.0
Bakgutter	9	2.42	3.26	3.18	3.18	82.3	0.1
Høvleriarbeidere i alt ..	11	2.40	3.56	3.46	3.44	84.1	2.7
Av dette:							
Høvelmestere	3	2.41	3.35	3.33	3.32	84.2	0.3
Tomtearbeidere i alt	60	2.42	3.37	3.16	3.16	75.8	0.0
Av dette:							
Råstablere uten apparat .	3	2.38	3.46	3.48	3.48	100.0	0.0

¹⁾ Tallene i parentes angir antall arbeidere som har kortere fastsatt arbeidstid enn 48 timer pr. uke.

²⁾ Tallene i parentes angir timefortjenesten i gjennomsnitt for vedkommende gruppe når en regner om timetallet for de arbeidere som har fastsatt kortere arbeidstid enn 48 timer pr. uke til normal arbeidsuke.

Tabell 3. Trelastbruk.

Gjennomsnittlig timefortjeneste. Unge arbeidere.

	Antall arb. ¹⁾	Gj.sn. stip. time- lønn	Gj.snittlig timefortjeneste			Akk.- timer	Over- timer
			på akkord	i alt ²⁾			
				med overtid	uten overtid		
		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.
<i>Bedrifter i N.A.F.</i>							
Unge arbeidere på voksen manns lønn, i alt	38 (11)	2.32	2.73	2.64 (2.58)	2.63 (2.58)	54.7	0.4
Driftsarbeidere i alt	7	2.42	2.98	2.46	2.45	1.5	1.2
Sagbruksarbeidere i alt .	11 (3)	2.27	2.67	2.67 (2.62)	2.67 (2.61)	78.5	0.3
Av dette:							
Bakgutter	2	2.40	2.78	2.62	2.62	57.1	-
Hjelpesarbeidere	7 (2)	2.25	2.61	2.64 (2.60)	2.63 (2.59)	84.6	2.7
Høvleriarbeidere i alt ..	11 (8)	2.29	2.69	2.71 (2.58)	2.71 (2.58)	76.0	0.0
Av dette:							
Hjelpesarbeidere	10 (8)	2.30	2.64	2.67 (2.53)	2.67 (2.53)	73.8	0.0
Tomtearbeidere i alt	9	2.32	3.01	2.68	2.68	44.0	-
Unge arbeidere på tarif- fens skala	93	1.66	2.27	1.95	1.94	33.7	0.3
<i>Andre bedr. m. tariff m. Bygn.ind.arb.forb.</i>							
Unge arbeidere på voksen manns lønn, i alt	14	2.40	2.56	2.44	2.44	48.0	0.3
Sagbruksarbeidere i alt .	11	2.33	2.47	2.38	2.38	47.7	0.3
Vedkappere	2	2.42	2.47	2.50	2.48	89.2	1.7
Bakgutter	3	2.38	2.39	2.46	2.46	53.6	-
Hjelpesarbeidere	6	2.27	2.52	2.30	2.30	33.6	-
Høvleriarbeidere i alt (hjelpesarbeidere)	3	2.67	2.91	2.69	2.69	49.0	0.5
Unge arbeidere på tarif- fens skala	53 (1)	1.68	2.41	1.86 (1.86)	1.86 (1.85)	18.5	0.2
<i>Unge arbeidere i andre organisasjonsgrupper .</i>	59	1.86	2.03	2.11	2.11	34.1	0.8

¹⁾ Tallene i parentes angir antall arbeidere som har kortere fastsatt arbeidstid enn 48 timer pr. uke.

²⁾ Tallene i parentes angir timefortjenesten i gjennomsnitt for vedkommende gruppe når en regner om timetallet for de arbeidere som har fastsatt kortere arbeidstid enn 48 timer pr. uke til normal arbeidsuke.

Tabell 4. Trelastbruk.

Bedrifter som har tariff med Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund.
Fortjenesten i de ulike prosentgrupper.¹⁾

	Antall arb. ²⁾	Gj.sn. stip. time- lønn	Gj.snittlig timefortjeneste			Akk.- timer	Over- timer	Akk.- over- skott
			på akkord	i alt ³⁾				
				med overtid	uten overtid			
		kr.	kr.	kr.	kr.	pst.	pst.	pst.
<i>Alle bedrifter.</i>								
Alle arbeidere	5206 (409)	2.40	3.09	2.83 (2.82)	2.82 (2.81)	47.4	0.9	41.3
105%-gruppen	207 (14)	2.43	3.20	3.08 (3.07)	3.07 (3.07)	80.2	0.3	45.3
100%-gruppen	1092 (190)	2.42	3.09	3.03 (3.00)	3.02 (2.99)	74.4	0.7	39.6
97%-gruppen	48 (10)	2.32	2.99	2.83 (2.80)	2.82 (2.80)	60.4	0.6	42.1
95%-gruppen	505 (103)	2.33	2.94	2.89 (2.85)	2.88 (2.84)	79.5	0.4	38.1
92%-gruppen	515 (39)	2.33	2.92	2.82 (2.81)	2.81 (2.80)	69.4	0.7	36.9
Ingen prosentgr. ..	2839 (53)	2.42	3.24	2.72 (2.72)	2.71 (2.71)	24.1	1.1	48.5
<i>Bedr. i N.A.F.</i>								
Alle arbeidere	3530 (369)	2.37	3.09	2.88 (2.86)	2.86 (2.84)	52.3	1.1	43.9
105%-gruppen	149 (14)	2.38	3.20	3.07 (3.06)	3.06 (3.06)	78.4	0.4	49.7
100%-gruppen	835 (161)	2.37	3.09	3.06 (3.03)	3.05 (3.02)	79.5	0.8	43.9
97%-gruppen	33 (10)	2.32	3.07	2.86 (2.82)	2.85 (2.81)	59.4	0.8	47.2
95%-gruppen	375 (103)	2.26	2.95	2.91 (2.86)	2.91 (2.85)	79.5	0.5	45.1
92%-gruppen	361 (39)	2.29	2.91	2.84 (2.83)	2.83 (2.82)	75.5	0.7	39.7
Ingen prosentgr. ..	1777 (42)	2.41	3.26	2.76 (2.76)	2.74 (2.74)	25.3	1.5	50.6
<i>Andre bedr. m. ta- riff m. Bygn.ind.- arb.forb.</i>								
Alle arbeidere	1562 (40)	2.48	3.05	2.71 (2.71)	2.71 (2.70)	35.0	0.4	32.6
105%-gruppen	55	2.54	3.17	3.07	3.07	83.6	0.0	34.8
100%-gruppen	243 (29)	2.59	3.09	2.92 (2.90)	2.91 (2.89)	56.9	0.4	26.9
97%-gruppen	15	-	2.85	2.77	2.77	62.2	0.3	-
95%-gruppen	125	2.54	2.88	2.81	2.81	79.1	0.1	18.8
92%-gruppen	136	2.44	2.85	2.68	2.69	50.4	0.3	24.0
Ingen prosentgr. ..	988 (11)	2.44	3.17	2.63 (2.63)	2.62 (2.62)	18.9	0.5	42.7
<i>Statlige bedrifter.</i>								
Alle arbeidere	114	2.42	3.37	3.18	3.18	75.4	0.4	56.2
105%-gruppen	3	2.38	3.46	3.48	3.48	100.0	0.0	66.7
100%-gruppen	14	2.44	3.31	3.23	3.22	74.0	0.2	50.9
95%-gruppen	5	2.44	3.22	3.06	3.06	79.0	0.0	45.6
92%-gruppen	18	2.40	3.46	3.40	3.38	90.8	1.9	63.5
Ingen prosentgr. ..	74	2.43	3.36	3.11	3.11	68.0	0.1	54.7

1) Tabellen omfatter voksne arbeidere og unge arbeidere på voksen manns lønn.

2) Tallene i parentes angir antall arbeidere som har kortere fastsatt arbeidstid enn 48 timer pr. uke.

3) Tallene i parentes angir timefortjenesten i gjennomsnitt for vedkommende gruppe når en regner om timetallet for de arbeidere som har fastsatt kortere arbeidstid enn 48 timer pr. uke til normal arbeidsuke.

Tabell 5. Trelastbruk.
Fortjenesten (i kroner) i de ulike landsdeler. Voksne arbeidere.¹⁾

	Hele landet	Oslo	Drammen	Østfold—Vestfold	Østland-ellers	Sørlandet	Stavanger	Vestlandet ellers (ikke Bergen)	Trondheim	Trøndelag ellers	Nord-Norge
Voksne arbeidere i alt											
Antall	6 585	150	109	1 358	3 229	430	36	195	44	860	174
Gj.sn. stip. timelønn	2.42	2.38	2.45	2.42	2.41	2.35	2.50	2.39	2.70	2.43	2.69
Gj.sn. timefortjeneste	2.85	2.92	3.01	2.97	2.90	2.71	2.61	2.46	2.83	2.61	2.76
Akkordtimer, pst.	48.7	48.4	57.4	53.2	56.7	27.5	0.0	0.0	42.2	32.8	48.4
Sagmestere											
Antall	735	12	7	109	381	78	2	35	6	90	15
Gj.sn. stip. timelønn	2.49	2.38	2.42	2.47	2.50	2.44	2.58	2.46	2.71	2.46	2.98
Gj.sn. timefortjeneste	2.98	2.73	3.42	3.15	3.11	2.75	2.75	2.49	2.79	2.68	2.96
Akkordtimer, pst.	52.8	47.4	92.3	63.7	65.7	24.6	0.0	0.0	48.2	29.9	60.7
Andre arb. ved sagbruk											
Antall	2 002	35	17	343	1 041	135	13	38	20	292	68
Gj.sn. stip. timelønn	2.36	2.18	2.32	2.33	2.35	2.29	2.36	2.33	2.58	2.38	2.63
Gj.sn. timefortjeneste	2.78	2.79	3.11	2.85	2.84	2.68	2.39	2.37	2.77	2.57	2.79
Akkordtimer, pst.	57.4	81.1	89.8	59.7	64.7	34.3	0.0	0.0	44.6	42.0	75.4
Høvelmestere											
Antall	393	13	18	95	168	19	3	12	3	55	7
Gj.sn. stip. timelønn	2.51	2.53	2.51	2.53	2.48	2.45	2.58	2.54	2.88	2.51	2.88
Gj.sn. timefortjeneste	2.89	3.10	3.04	2.97	2.90	2.91	2.75	2.60	3.08	2.63	2.78
Akkordtimer, pst.	39.3	22.5	65.5	40.6	48.6	23.5	0.0	0.0	0.0	23.6	22.4
Andre arb. ved høvlerier											
Antall	811	26	20	233	365	35	0	13	4	86	29
Gj.sn. stip. timelønn	2.40	2.40	2.44	2.41	2.34	2.23	-	2.40	2.66	2.45	2.95
Gj.sn. timefortjeneste	2.79	2.94	2.90	2.88	2.79	2.65	-	2.44	2.75	2.59	2.78
Akkordtimer, pst.	50.7	34.9	62.7	53.3	56.5	34.4	-	0.0	88.5	39.9	34.0
Tomtearbeidere											
Antall	1 688	44	27	339	837	113	0	55	4	238	31
Gj.sn. stip. timelønn	2.40	2.36	2.47	2.41	2.40	2.33	-	2.36	2.95	2.44	2.54
Gj.sn. timefortjeneste	2.94	2.98	2.94	3.21	2.96	2.72	-	2.45	2.96	2.61	2.67
Akkordtimer, pst.	55.0	58.2	37.3	71.0	61.8	30.0	-	0.0	91.2	28.7	43.1

¹⁾ Herunder unge arbeidere på voksen manns lønn.

Tabell 6. Trelastbruk.*Timefortjenesten (i kroner) i de ulike størrelsesgrupper. Voksne arbeidere.¹⁾*

	Under 10 arb.	10—19 arbeidere	20—49 arbeidere	50—99 arbeidere	100—199 arbeidere	200 arb. og flere	I alt
Bedrifter	61	108	87	20	10	3	289
Voksne arb. i alt	352	1342	2160	1095	1002	634 ²⁾	6585
t. fortj.	2.59	2.71	2.83	2.89	2.97	3.07	2.85
Driftsarbeidere	34	139	289	173	206	115	956
t. fortj.	2.52	2.65	2.74	2.78	2.81	2.93	2.77
Sagbruksarbeidere	194	737	957	415	265	169	2737
t. fortj.	2.58	2.73	2.87	2.88	2.90	3.11	2.83
Av dette:							
Sagmestere	66	206	272	106	51	34	735
t. fortj.	2.70	2.92	3.01	3.00	3.14	3.33	2.98
Tømmerdelere, lensearb.	10	53	105	52	42	20	282
t. fortj.	2.55	2.72	2.88	2.84	2.82	3.10	2.85
Vedkappere	19	89	119	43	33	15	318
t. fortj.	2.64	2.66	2.84	2.88	2.84	3.08	2.80
Bakgutter	28	132	162	73	45	16	456
t. fortj.	2.64	2.67	2.87	2.97	2.96	3.06	2.84
Høvleriarbeidere	73	183	355	160	234	199	1204
t. fortj.	2.67	2.63	2.79	2.83	2.92	3.02	2.82
Av dette:							
Høvelmestere	36	73	142	51	55	36	393
t. fortj.	2.80	2.76	2.87	2.97	2.91	3.17	2.89
Bordstablere	-	-	12	9	21	72	114
t. fortj.	-	-	2.86	2.65	2.75	3.02	2.90
Klyvsaggutter	3	5	35	9	41	9	102
t. fortj.	2.70	2.63	2.71	2.59	2.76	2.96	2.73
Tomtearbeidere	51	283	559	347	297	151	1688
t. fortj.	2.51	2.77	2.83	2.98	3.19	3.18	2.94
Av dette:							
Råstablere m. apparat	1	-	3	15	15	31	65
t. fortj.	2.88	-	2.82	2.63	3.23	3.18	3.05
Råstablere u. apparat	5	36	123	59	26	8	257
t. fortj.	2.57	2.95	3.06	3.14	3.08	3.35	3.06

1) Herunder unge arbeidere på voksen manns lønn.

2) Delvis arbeidere ved bedrifter som har trelastbruk ved siden av annen produksjon.

Tabell 7. Trelastbruk.

*Timefortjenesten (i kroner) i ulike størrelses- og organisasjonsgrupper.
Voksne arbeidere.^{1) 2)}*

Bedriftsstørrelse	Bedrifter i N. A. F.	Bedrifter i Skogbr. Arb.giv. forening	Uorg. med tariff med Bygn.ind.- arb.forb.	Uorg. med tariff med andre forbund ³⁾	Bedrifter uten tariff
Voksne menn i alt					
Mindre enn 10 arbeidere	2.65	2.94	2.53	2.48	2.60
10— 19 arbeidere	2.65	3.01	2.74	2.60	2.59
20— 49 «	2.81	3.21	2.73	2.57	2.96
50— 99 «	2.78	3.03 ⁴⁾	2.79	3.34	-
100—199 «	3.03	-	2.76	-	-
200 arbeidere og flere	3.07	-	-	-	-
Høvleriarbeidere					
Mindre enn 10 arbeidere	2.66	-	2.65	(2.47)	2.75
10— 19 arbeidere	2.65	(2.95)	2.66	2.49	2.55
20— 49 «	2.84	2.74	2.75	2.56	(3.15)
50— 99 «	2.77	-	2.67	(3.32)	-
100—199 «	2.99	-	2.70	-	-
200 arbeidere og flere	3.02	-	-	-	-
Sagbruksarbeidere					
Mindre enn 10 arbeidere	2.73	(2.96)	2.43	2.52	2.59
10— 19 arbeidere	2.66	3.02	2.76	2.64	2.56
20— 49 «	2.84	3.21	2.72	2.64	2.88
50— 99 «	2.80	(2.96)	2.59	3.37	-
100—199 «	2.97	-	2.69	-	-
200 arbeidere og flere	3.11	-	-	-	-
Tomtearbeidere					
Mindre enn 10 arbeidere	(2.36)	(2.88)	(2.46)	(2.38)	2.56
10— 19 arbeidere	2.60	3.08	2.85	2.57	2.69
20— 49 «	2.79	3.51	2.77	2.49	(3.09)
50— 99 «	2.82	(3.13)	2.98	3.57	-
100—199 «	3.26	-	2.92	-	-
200 arbeidere og flere	3.18	-	-	-	-

¹⁾ Herunder unge arbeidere på voksen manns lønn.

²⁾ Tallene i parentes bygger på færre enn 10 oppgaver.

³⁾ I det alt vesentlige Norsk Skog- og Landarbeiderforbund.

⁴⁾ Arbeidere ved bedrift som har trelastbruk ved siden av annen produksjon.

Tabell 8. Trelastbruk.
Timefortjenesten (i kroner) i de ulike aldersgrupper.¹⁾

	Under 19 år	19— 20 år	21— 24 år	25— 29 år	30— 39 år	40— 49 år	50— 59 år	60— 69 år	70 år og mer	Føds.år uoppg.	I alt
Voksne arbeidere, i alt ant.	52	142	468	744	1616	1494	1126	623	141	179	6585
t.fortj.	2.48	2.75	2.75	2.82	2.88	3.00	2.89	2.81	2.72	2.70	2.85
Driftsarbeidere ant.	7	14	44	84	240	214	192	105	43	13	956
t.fortj.	2.20	2.62	2.60	2.67	2.79	2.82	2.86	2.76	2.67	2.49	2.78
Av dette:											
Sjåførere ant.	1	2	12	26	72	42	7	1		2	165
t.fortj.	2.67	2.38	2.58	2.64	2.73	2.69	2.83	2.10		2.49	2.69
Slipere, filere ant.			1	3	15	23	24	10	5	1	82
t.fortj.			2.76	2.92	2.82	3.00	3.09	2.94	2.98	3.00	2.98
Sagbruksarbeidere ant.	22	69	221	333	656	599	475	239	55	68	2737
t.fortj.	2.47	2.78	2.78	2.79	2.86	2.87	2.87	2.82	2.66	2.70	2.84
Av dette:											
Sagmestere ant.		1	13	54	173	201	183	76	13	21	735
t.fortj.		2.50	2.96	2.90	2.98	3.02	3.1	2.95	2.85	2.88	2.98
Tømmerdelere, lensearbeidere ant.	2	3	11	23	71	55	57	44	4	14	284
t.fortj.	2.49	2.90	2.92	2.95	2.85	2.89	2.86	2.76	2.50	2.79	2.85
Vedkappere, opplessere ant.	2	10	35	55	63	65	43	28	9	8	318
t.fortj.	2.44	2.93	2.78	2.81	2.87	2.74	2.84	2.80	2.68	2.73	2.81
Bakgutter ant.	5	14	38	60	126	116	67	18	3	9	456
t.fortj.	2.53	2.73	2.83	2.87	2.91	2.84	2.74	2.72	2.83	2.87	2.84
Høvleriarbeidere ant.	14	26	72	126	253	302	218	137	28	28	1204
t.fortj.	2.70	2.78	2.72	2.81	2.86	2.82	2.85	2.77	2.94	2.88	2.82
Av dette:											
Høvelmestere ant.			8	22	75	125	97	45	13	8	393
t.fortj.			2.82	2.78	2.88	2.88	2.92	2.93	2.85	3.02	2.89
Bordstablere ant.		3	10	16	21	29	24	10	1	-	114
t.fortj.		2.87	2.82	2.81	2.99	2.88	2.96	2.81	3.21	-	2.90
Klyvsaggutter ant.		3	11	11	23	24	16	9	3	2	102
t.fortj.		2.65	2.73	2.78	2.72	2.77	2.79	2.58	2.74	2.64	2.73
Tomtearbeidere ant.	9	33	131	201	467	379	241	142	15	70	1688
t.fortj.	2.50	2.74	2.77	2.94	2.97	3.03	2.99	2.87	2.71	2.67	2.94
Av dette:											
Råstablere med apparat ant.	1	1	4	9	19	13	15	3	-	-	65
t.fortj.	2.42	3.04	2.72	2.98	3.07	3.08	3.11	3.06	-	-	3.05
Råstablere uten apparat ant.	2	4	22	37	85	56	36	6	-	9	257
t.fortj.	2.66	3.00	3.10	3.05	3.01	3.14	3.13	2.93	-	2.91	3.06

1) Omfatter voksne arbeidere og unge arbeidere på voksen manns lønn.

Tabell 9. Trelastbruk.
Alle bedrifter. Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper.¹⁾

	Gjennomsnittlig timefortjeneste i kroner												Total	Ikke be- regnet	Gj.sn. time- fortj.
	Under 2.00	2.00— 2.24	2.25— 2.49	2.50— 2.74	2.75— 2.99	3.00— 3.24	3.25— 3.49	3.50— 3.74	3.75— 3.99	4.00— 4.49	4.50— 4.99	5.00 og mer			
Voksne arb. i alt ant. pst.	23 0.4	132 2.0	1 278 19.4	1 697 25.8	1 372 20.8	1 037 15.7	585 9.0	286 4.3	98 1.5	59 0.9	13 0.2	5 0.0	6 585 100.0	75 -	kr. 2.85
Driftsarb. i alt ant. pst.	7 0.7	18 1.9	182 19.0	330 34.6	198 20.7	114 11.9	67 7.0	25 2.6	10 1.1	4 0.4	- -	1 0.1	956 100.0	5 -	2.78
Lagerarbeidere ant. pst.	1 0.7	2 1.3	33 21.1	61 39.1	33 21.1	17 10.9	7 4.5	2 1.3	- -	- -	- -	- -	156 100.0	- -	2.73
Sjåførere ant. pst.	- -	3 1.8	32 19.4	76 46.1	28 17.0	19 11.5	7 4.2	- -	- -	- -	- -	- -	165 100.0	2 -	2.69
Fyrbøtere ant. pst.	- -	1 1.3	22 27.5	20 25.0	17 21.2	5 6.2	7 8.8	5 6.3	3 3.7	- -	- -	- -	80 100.0	- -	2.78
Slipere, filere ant. pst.	- -	- -	6 7.3	18 22.0	16 19.5	28 34.2	6 7.3	4 4.9	2 2.4	2 2.4	- -	- -	82 100.0	- -	2.98
Prod.arb. ved sagbruk ant. pst.	11 0.4	74 2.7	517 18.9	718 26.3	554 20.3	430 15.7	236 8.6	126 4.6	48 1.8	20 0.7	2 0.0	1 0.0	2 737 100.0	53 -	2.84
Sagmestere ant. pst.	- -	4 0.6	74 10.1	197 26.8	123 16.7	133 18.1	92 12.5	60 8.2	31 4.2	19 2.6	1 0.1	1 0.1	735 100.0	16 -	2.98
Tømmersorterere ant. pst.	- -	3 2.7	22 20.0	31 28.2	26 23.6	15 13.6	8 7.3	5 4.6	- -	- -	- -	- -	110 100.0	- -	2.77
Tømmerdelere ant. pst.	- -	5 1.8	48 17.0	60 21.2	74 26.2	57 20.1	23 8.1	14 4.9	2 0.7	- -	- -	- -	283 100.0	4 -	2.85
Vedkappere ant. pst.	2 0.6	13 4.1	69 21.7	70 22.0	82 25.8	45 14.2	29 9.1	5 1.6	3 0.9	- -	- -	- -	318 100.0	3 -	2.81
Stavkantere ant. pst.	- -	4 14.8	4 14.8	10 37.1	6 22.2	3 11.1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	27 100.0	- -	2.62

1) Herunder unge arbeidere på voksen manns lønn.

Tabell 9. Trelastbruk (forts.).
Alle bedrifter. Fordelingen av voksne arbeidere på fortjenestegrupper.¹⁾

	Gjennomsnittlig timefortjeneste i kroner												Total	Ikke be- regnet	Gj.sn. time- fortj.	
	Under 2.00	2.00— 2.24	2.25— 2.49	2.50— 2.74	2.75— 2.99	3.00— 3.24	3.25— 3.49	3.50— 3.74	3.75— 3.99	4.00— 4.49	4.50— 4.99	5.00 og mer				
																kr.
Stavstablere	ant.	-	-	5	6	8	4	-	-	-	-	-	-	23	-	
	pst.	-	-	21.7	26.1	34.8	17.4	-	-	-	-	-	-	100.0	-	2.66
Bakgutter	ant.	2	17	78	108	103	83	38	17	9	1	-	-	456	6	
	pst.	0.4	3.7	17.1	23.7	22.6	18.2	8.4	3.7	2.0	0.2	-	-	100.0	-	2.84
Andre arb. over 19 år	ant.	7	28	217	236	132	90	46	25	3	-	1	-	785	24	
	pst.	0.9	3.6	27.6	30.1	16.8	11.5	5.8	3.2	0.4	-	0.1	-	100.0	-	2.72
Prod.arb. ved høvl. i alt	ant.	1	14	199	337	324	183	91	33	12	6	3	1	1 204	11	
	pst.	0.0	1.2	16.5	28.0	27.0	15.2	7.6	2.8	1.0	0.5	0.2	0.0	100.0	-	2.83
Høvelmestere	ant.	1	2	31	128	85	81	43	13	7	2	-	-	393	2	
	pst.	0.2	0.5	7.9	32.6	21.6	20.7	10.9	3.3	1.8	0.5	-	-	100.0	-	2.89
Plankekappere	ant.	-	1	9	14	26	7	3	1	1	2	1	-	65	-	
	pst.	-	1.5	13.9	21.6	40.0	10.8	4.6	1.5	1.5	3.1	1.5	-	100.0	-	2.90
Høvellastsorterere	ant.	-	-	6	16	27	9	3	-	-	-	-	-	61	1	
	pst.	-	-	9.8	26.2	44.3	14.8	4.9	-	-	-	-	-	100.0	-	2.85
Bordstablere	ant.	-	-	15	23	34	34	3	2	2	1	-	-	114	-	
	pst.	-	-	13.2	20.1	29.8	29.8	2.6	1.8	1.8	0.9	-	-	100.0	-	2.90
Klyvsaggutter	ant.	-	-	26	28	29	16	3	-	-	-	-	-	102	2	
	pst.	-	-	25.5	27.5	28.4	15.7	2.9	-	-	-	-	-	100.0	-	2.73
Andre arb. over 19 år	ant.	-	11	112	128	123	36	36	17	2	1	2	1	469	6	
	pst.	-	2.4	23.9	27.3	26.2	7.7	7.7	3.6	0.4	0.2	0.4	0.2	100.0	-	2.76
Tomtearb. i alt	ant.	4	26	380	312	296	310	191	102	28	29	8	2	1 688	6	
	pst.	0.2	1.6	22.5	18.5	17.5	18.4	11.3	6.0	1.7	1.7	0.5	0.1	100.0	-	2.94

Plankesortere	ant.	-	-	5	9	10	11	6	-	-	-	-	-	41	-	2.90
	pst.	-	-	12.2	22.0	24.4	26.8	14.6	-	-	-	-	-	100.0	-	
Råstablere med apparat	ant.	-	-	8	11	12	20	8	5	1	-	-	-	65	-	3.06
	pst.	-	-	12.3	16.9	18.5	30.8	12.3	7.7	1.5	-	-	-	100.0	-	
Råstablere uten apparat	ant.	-	1	20	34	55	68	52	13	10	2	1	-	256	-	3.07
	pst.	-	0.4	7.8	13.3	21.5	26.5	20.3	5.1	3.9	0.8	0.4	-	100.0	-	
Innbringere til høvleri	ant.	-	-	6	7	10	20	9	2	-	-	-	-	54	-	3.01
	pst.	-	-	11.1	13.0	18.5	37.0	16.7	3.7	-	-	-	-	100.0	-	
Plankelessere	ant.	-	-	6	10	11	6	3	2	-	-	-	-	38	-	2.87
	pst.	-	-	15.8	26.3	28.9	15.8	7.9	5.3	-	-	-	-	100.0	-	
Skibbere	ant.	-	-	3	6	7	13	-	-	-	-	-	-	29	-	2.86
	pst.	-	-	10.3	20.7	24.1	44.9	-	-	-	-	-	-	100.0	-	
Lastekjørere	ant.	1	1	15	12	18	11	2	1	-	-	-	-	61	-	2.77
	pst.	1.6	1.6	24.6	19.7	29.6	18.0	3.3	1.6	-	-	-	-	100.0	-	
Andre tomtearbeidere	ant.	3	24	317	223	173	161	111	79	17	27	7	2	1144	6	2.91
	pst.	0.3	2.1	27.6	19.5	15.1	14.1	9.7	6.9	1.5	2.4	0.6	0.2	100.0	-	
Kjørere m. egen hest	ant.	-	-	-	-	1	4	1	2	7	5	3	1	24	-	3.65
	pst.	-	-	-	-	4.2	16.7	4.2	8.3	29.1	20.8	12.5	4.2	100.0	-	
Arbeidere ved:																
Bedrifter i N.A.F.	ant.	10	20	524	732	884	644	312	131	35	27	7	1	3327	26	2.90
	pst.	0.3	0.6	15.7	22.0	26.6	19.4	9.4	3.9	1.1	0.8	0.2	0.0	100.0	-	
Bedr. i Skogbrukets Arb.- giverforeningen	ant.	3	8	50	76	63	84	77	52	16	9	1	2	441	36	3.11
	pst.	0.7	1.8	11.3	17.2	14.3	19.1	17.5	11.8	3.6	2.0	0.2	0.5	100.0	-	
Andre bedr. med avtale .. med Bygn.ind.arb. forb.	ant.	4	17	346	518	272	158	88	40	18	2	1	-	1464	8	2.74
	pst.	0.3	1.2	23.6	35.4	18.6	10.8	6.0	2.7	1.2	0.1	0.1	-	100.0	-	
Andre bedr. med avtale .. med Skog- og Landarb.f. ..	ant.	1	19	162	108	26	29	23	21	19	17	1	-	426	4	2.77
	pst.	0.2	4.5	38.0	25.4	6.1	6.8	5.4	4.9	4.5	4.0	0.2	-	100.0	-	
Bedrifter uten avtale	ant.	5	66	146	169	66	57	19	5	3	2	1	1	540	-	2.63
	pst.	0.9	12.2	27.0	31.3	12.2	10.6	3.5	0.9	0.6	0.4	0.2	0.2	100.0	-	

1) Herunder unge arbeidere på voksen manns lønn.

Alderssammensetningen i bygnings- og bygningsvareindustrien.

Oversikten på neste side viser alderssammensetningen og gjennomsnittsalderen for arbeiderne i hver av undergruppene i bygnings- og bygningsvareindustrien. Gjennomsnittsalderen er beregnet på grunnlag av tabellen ved å ta midtpunktet i hver aldersgruppe som representativt for arbeiderne i vedkommende gruppe. Oversikten omfatter både arbeidere og formenn.

Ved sementvarefabrikkene, bygningsplatefabrikkene og trevarefabrikkene er gjennomsnittsalderen fra 2 til 3 år lavere enn for hele bygnings- og bygningsvareindustrien. Bygningsfagene ligger på omtrent samme nivå som hele industrien, denne gruppen er så stor at den påvirker aldersfordelingen for hele industrien meget sterkt.

De eldste aldersklassene er sterkest representert i steinindustrien. Aldersfordelingen i steinindustrien er det gjort nærmere rede for på s. 95.

Arbeidere i de ulike aldersgrupper.

	Under 19 år	19— 20 år	21— 24 år	25— 29 år	30— 39 år	40— 49 år	50— 59 år	60— 69 år	70 år og mer	I alt	Alder uoppg.	Gj.sn.- alder
Bygningsfagene ant. pst.	735 3.5	515 2.5	1 482 7.1	2 894 13.9	5 811 27.9	4 521 21.7	3 376 16.3	1 278 6.2	187 0.9	20 799 100.0	439 -	39.8 -
Arb. ved trehus-og for- ant. skallingsplatefabr. pst.	3 1.1	1 0.4	11 4.1	54 20.2	76 28.5	59 22.1	45 16.9	16 6.0	2 0.7	267 100.0	9 -	40.4 -
Arb. ved bygn.platefabr. .. ant. pst.	45 5.2	25 2.8	73 8.4	124 14.2	244 28.0	223 25.6	102 11.7	28 3.2	8 0.9	872 100.0	4 -	37.8 -
Arb. ved trevarefabr. ant. pst.	110 5.5	53 2.6	190 9.5	335 16.7	575 28.6	344 17.1	244 12.1	119 5.9	41 2.0	2 011 100.0	30 -	37.9 -
Arb. ved sementvarefabr. .. ant. pst.	13 2.2	9 1.6	62 10.7	107 18.4	199 34.3	106 18.3	55 9.5	24 4.1	5 0.9	580 100.0	20 -	37.0 -
Arb. ved teglverk ant. pst.	87 7.3	26 2.2	79 6.6	206 17.3	207 17.4	255 21.4	210 17.6	97 8.2	24 2.0	1 191 100.0	11 -	40.2 -
Arb. ved kalkbr. og kalkverk ant. pst.	3 1.7	3 1.7	10 5.8	19 11.0	53 30.9	39 22.7	29 16.9	13 7.6	3 1.7	172 100.0	0 -	41.5 -
Arb. i steinindustrien ant. pst.	26 2.4	8 0.7	76 6.9	102 9.2	238 21.5	265 23.9	246 22.2	116 10.5	30 2.7	1 107 100.0	30 -	44.0 -
Arb. ved trelastbruk ant. pst.	262 3.8	149 2.1	486 7.0	767 11.0	1 678 24.2	1 589 22.9	1 193 17.2	672 9.7	148 2.1	6 944 100.0	185 -	41.8 -
I alt ant. pst.	1 284 3.8	789 2.3	2 469 7.3	4 608 13.6	9 081 26.7	7 401 21.8	5 500 16.2	2 363 7.0	448 1.3	33 943 -	728 -	40.1 -

Vedlegg A.

STATISTISK SENTRALBYRÅ

Dronningensgt. 16, Oslo

Antall blad:

Antall arb. siste lønningssuke:

Lønnstillingen 2. kv. 1949.

Ved kgl. resolusjon den 11. februar 1949 og stortingsbeslutning den 14. mars 1949 i medhold av lov av 25. april 1907 er det bestemt at det skal foretas en undersøkning av lønningssforholdene for arbeidere i bygningsfagene. Undersøkningen skal gjelde lønningene i 2. kvartal 1949 (april—juni).

Lønnsoppgaver for *hver enkelt arbeider* skal gis på omstående (og vedlagte) skjemaer.

Les nøye vedlagte veiledning!

Skjemaenes sendes i utfylt stand til Statistisk Sentralbyrå senest 3 uker etter kvartalets slutt. Skjemaene vil bli strengt konfidensielt behandlet.

Hvis det tilsendte antall skjemaer er for lite, bes flere rekvirert (tlf. 41 38 20).

Oslo, i mars 1949.

A. Skøien.

Signy Arctander.NB! Se også baksiden av skjemaet!

Bedriftens navn:

Postadresse:

Kommune og fylke:

Virksomhetens art (viktigste produkt):

Medlem av arbeidsgiverorganisasjon? (Ja, nei.)

Har bedriften tariff?

Med hvilket fagforbund?

Har noen av Deres arbeidere redusert arbeidsuke (f. eks. 42 t. pr. uke)? ..

Fylles ut av Statistisk Sentralbyrå:

Gruppe	Undergr.	Landsdel	Bedr.nr.	Org.gr.	Størr.gr.	Tariff

Blad nr. (Timer og beløp rundes av til nærmeste hele time og krone i rubrikkene 7—17.)

Arb.nr.	Kjønn M. eller K.	Fødsels- år	Fag- betegnelse	Stilling (yrke)	Stipulert time- ell. ukelønn <i>inklusive</i> <i>dyrtids-</i> <i>tillegg</i>	Fylles ut av Byrået					Tidlønnsarbeid	
						Kjønn	Aldersgruppe	Fagbetegnelse	Stilling	Lønnsgruppe	Arbeidde timer <i>inklusive</i> overtids- timer	Utbetalt arb.lønn <i>eksklusive</i> overtids- <i>tillegg</i>
1	2	3	4	5	6						7	8

Akkordarbeid		Overtids- timer i alt	Overtids- tillegg Kr.	Dyrtids- tillegg og ekstra- ordinært tillegg Kr.	Diverse tillegg inntjent i arb.tida Kr.	Tilsammen		Tillegg inntjent utenfor arb.tida Kr.	Merknader
Arbeidde timer <i>inklusive</i> overtids- timer	Utbetalt arb.lønn <i>eksklusive</i> overtids- <i>tillegg</i>					Arbeidde timer	Utbetalt arb.lønn Kr.		
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
						7+9	8+10+12 +13+14		

Vedlegg B.

Veiledning A.
Lønnstillingen 1949

Veiledning for lønnstillingen 2. kv. 1949.
(Bygningsfagene.)

Blant de bedrifter som skal gi oppgaver til denne lønnstillingen, er det et stort antall som gir summariske oppgaver til Statistisk Sentralbyrås og Norsk Arbeidsgiverforenings kvartalsstatistikk. Rubrikkene for selve lønns- og timeoppgavene er derfor på skjemaene for denne telling ført opp likt med Norsk Arbeidsgiverforenings skjema. Kvartalsoppgavene til Norsk Arbeidsgiverforening skulle derfor kunne gis ved en direkte summering av skjemaet for denne lønnstillingen.

I lønnstillingen skal tas med:

Alle arbeidere og arbeidende formenn som i kortere eller lengre tid har arbeidd ved bedriften i 2. kv. 1949. Oppgavene skal gis for 13 uker, fra og med 1. april til 1. juli, eller med en forskyvning av begynnelsesdato og slutt-dato slik at det svarer til bedriftens lønningsuker.

Bedrifter som utfører både byggearbeider og anleggsarbeider, skal bare gi oppgaver for de arbeidere som er beskjeftiget i byggevirksomhet, (bolig- og industribygg med tilhørende grunnarbeider), dvs. at arbeidere som lønnes etter anleggstariffen med Norsk Arbeidsmannsforbund (eller avtaler som bygger på denne) ikke skal tas med. Arbeidere som i løpet av kvartalet skifter over fra bygg til anlegg, tas med for den tid de er beskjeftiget i byggevirksomhet.

Rubr. 3. For arbeidere under 21 år bes oppgitt både fødselsdag og -år. For de andre arbeidere er det nok med årstall.

Rubr. 4. Her skal opplyses om vedkommende arbeider er formann, fagarbeider, spesialarbeider, hjelpearbeider, læregutt eller hjelpegutt. I yrker hvor det ikke er slikt fagskille fylles rubrikken ikke ut.

Rubr. 5. Her må føres opp nøyaktig stilling ikke bare «byggningsarbeider», men tømrer, innrednings snekker, bygnings- (verksteds-) snekker, maskinsnekker, blikkenslager, rørlegger, murer, maler, tapetserer, glassmestersvenn, glass-sliper, elektromontør, forskaller, gråsteinsmurer, rengjøringskvinne o. a. (For bedrifter utenom de egentlige byggefag, se vedlagt særskilt veiledning.)

Rubr. 6. Her settes opp den timelønn (ukelønn) som vedkommende arbeider hadde siste uke i kvartalet eller da han sluttet, *det faste dyrtidstillegg medregnet*, (men ikke «10-ørestillegget»). For de fleste arbeidere vil dette bli tariffavtalens normallønn (+ dyrtidstillegg), for blikkenslagere, rørleggere o. a. som har minstelønnsavtale, den individuelt avtalte lønn.

Rubr. 7 og 9. Her skal føres antall arbeidde timer på henholdsvis tidlønnsbasis og akkordbasis. Eventuelle overtidstimer skal også tas med i disse to rubrikker. Arbeid med akkordavsavns-tillegg regnes som *tidlønt* arbeid.

Rubr. 8. Her føres lønn for time-(dag-, uke-) lønt arbeid. Vanlig timelønn for overtidstimer skal tas med, men *ikke* overtidstillegget (prosenttillegget). Akkordavsavnstillegg føres også her.

Rubr. 10. Her skal føres lønn for akkordarbeid (sum av akkordforskott og -etterskott). Akkordfortjeneste på overtid skal også tas med, unntatt overtidstillegget. For arbeid hvor lange akkorder er alminnelig, skal en ta med timer og fortjeneste bare for de akkorder som *blir oppgjort i 2. kv. 1949*. Ved akkordoppgjør hvor en del av arbeidet er utført i 1. kvartal, skal en ta med timer og lønn også for dette. Akkorder som *ikke* er gjort opp ved utløpet av 2. kvartal, skal *ikke* tas med på oppgaven (hverken med timer eller lønn). For arbeidere som har fått utbetalt et ekstra stort akkordoppgjør i 2. kv. 1949, mens det meste av arbeidet er utført i 1. kvartal, gjøres det en merknad om dette i rubr. 18. Det samme skal gjøres for arbeidere som ved utgangen av 2. kvartal har store løpende akkorder, som det først vil bli gitt oppgjør for senere.

Rubr. 11 og 12. Her føres henholdsvis samtlige overtidstimer (som også er regnet med i rubr. 7 og 9), og samlet overtidstillegg (som *ikke* skal være med i rubr. 8 og 10).

Rubr. 13. Denne rubrikk er det ikke nødvendig å fylle ut for de bedrifter som i sitt lønnsbokholderi fører dyrtidstillegget og grunnlønn sammen. Dyrtidstillegget blir i så fall inkludert i beløpene i rubr. 8 og 10.

Rubr. 14. Her skal føres forskjellige tillegg som er inntjent i arbeidstida, som f. eks. skifttillegg, bastillegg, smusstillegg, høvfjellstillegg, dybdetillegg for dykkere osv.

Rubr. 17. Her skal føres lønn under gangtid, reise o. l. *hvis de tilsvarende timer ikke er tatt med i rubr. 7 og 9*.

Følgende utbetalinger skal *ikke* tas med i noen rubrikk: Verktøygodtgjørelse, dietpenger, godtgjorte reiseutgifter, feriepenger o. l.

Lønn for 17. mai skal tas med i rubr. 8 (1. mai er i år søndag), og likeså lønn for «bevegelige helligdager» (påske, Kr. himmelfartsdag, pinse) for de *ukelønte*. Timer for slike fridager skal *derimot ikke føres opp*.

Timetall og lønnsbeløp oppgis med h e l e tall, rundet av til nærmeste time og kroner.

Er noen av arbeiderne lønt etter reduserte satser på grunn av *delvis arbeidsførhet*, opplyses dette i merknadsrubrikken.

Arbeidere som er sluttet i løpet av kvartalet, tas med i oppgaven for den tid de arbeidde i bedriften, men her settes «sluttet» i merknadsrubrikken.

Bedrifter som har læregutter i flere enn ett fag, må i rubr. 5 angi hvilket fag hver gutt læres opp i.

NB! Se også oppgaveskjemaets bakside!

Vedlegg C.**Veiledning B.**
Lønnstillingen 1949**Særskilt veiledning
for sagbruk og høvlerier, trevarefabr., trehusfabr.,
wallboardfabr., isolasjonsplatefabr., o. l.***Sagbruk og høvlerier.*

Bedriftene skal i rubr. 5 føre opp hver arbeidets spesielle stilling, som: sagmester, tømmerkapper, filer osv. — høvelmester, kløvsagmester, sliper osv.

Ved siden av hver stilling skal noteres hvilken «prosentgruppe» vedkommende arbeider er plasert i (se tariffens oppdeling).

Også håndverkere og spesialarbeidere føres opp med sine spesielle stillinger, som maler, tømmermann, seilmaker, ekspeditør osv.

Tillegg for bladskifting og annet ekstraarbeid i hviletida føres i rubr. 17 uten timer.

NB! For skiftarbeidere som på 2. skift har redusert arbeidstid, se nedenfor.

Trevarefabrikker.

Som regel vil en kunne bruke følgende stillingsbetegnelser:

1. bygningssnekker	4. hjelpearbeider (over 19 år)
2. maskinsnekker	5. hjelpegutt (under 19 år)
3. risser	6. læregutt.

og for kombinerte bedrifter: møbelsnekker.

Trehusfabrikker.

Som regel vil en kunne bruke følgende stillingsbetegnelser:

1. tømmer	6. høvelmester
2. innredningssnekker	7. spesialarbeider (over 19 år)
3. maskinsnekker	8. sjauer — tomtarbeider (over 19 år)
4. bygningssnekker	9. hjelpegutt (under 19 år).
5. kløvsagmester	

Wallboardfabrikker

bør føre opp tariffens stillingsbetegnelser, som: maskinfører, kvernfører, sliper osv. For tariffens lønnsgr. II, øvrige arbeidere, føres opp de stillinger som bedriften bruker.

Isolasjonsplate-, finerplatefabrikker o. l.

Her føres opp i rubr. 5 de stillinger som bedriftene vanligvis bruker for hver enkelt arbeider.

NB! For skiftarbeidere på redusert arbeidstid, se nedenfor.

For alle bedrifter gjelder:

«Driftsarbeidere» føres opp med sine spesielle stillinger, som: sjåfør, lagerarbeider, maskinist, fyrbøter, reparatør osv.

For skiftarbeidere som på 2. eller 3. skift har redusert arbeidstid (mindre enn 48 timer pr. uke), må det i merknadsrubr. 18 noteres hvor mange dager i kvartalet vedkommende har stått på skift med redusert tid. (En kan f. eks. skrive: «Skift 36 dager på 42½ timers basis» — eller: «Skift 48 dager på 46 timers basis, 24 dager på 40 timers basis».)

Skiftillegget føres i rubr. 14.

Bedrifter som praktiserer en produksjonspremieordning som nærmest kan sidestilles med fellesakkord, fører timer og lønn (inkl. premien) for slikt arbeid i rubr. 9 og 10.

Ved arbeid med akkordavsavnstillegg eller premie som nærmest er et tillegg til timelønt arbeid, føres timer og lønn i rubr. 7 og 8.

Kombinerte bedrifter (f. eks. trehusfabr. kombinert med sagbruk eller høvleri, trevarefabr. kombinert med møbelsnekkeri o. l.) bør føre arbeiderne opp på skjemaet avdelingsvis og over hvert avsnitt notere hva slags avdeling det er.

Vedlegg D.**Veiledning C.**
Lønnstillingen 1949**Særskilt veiledning
for skiferbrudd, steinbrudd.***Rubr. 5.* Som regel bør følgende stillingsbetegnelser brukes:*Skiferbrudd:*

1. arbeider i bruddet	2. sliper

Klebersteinsbrudd:

1. gruvearbeider	3. sagverksarbeider (og pakker).
2. møllarbeider	

Andre steinbrudd:

Hvis samme bedrift har både småbrudd og storbrudd, bør arbeiderne i småbrudd og storbrudd føres atskilt.

Ved småbrudd: — 1. småbruddsarbeider

Ved storbrudd: — 1. fjellarbeider, 2. hogger, 3. sager, sliper, 4. skrift-hogger.

Dessuten vil det som regel forekomme en del «driftsarbeidere» som:

smed, sjåfør, taubanefolk, reparatør o. a. Hvis noen arbeidere ikke naturlig kan plasseres i de stillingsgrupper som er nevnt, skal de føres opp med de stillingsbetegnelser som bedriften bruker.

Skiftarbeidere med redusert arbeidstid.

For skiftarbeidere som i 2. eller 3. skift har redusert arbeidstid (som regel 42 eller 39 timer pr. uke) må det i merknadsrubr. 18 noteres *hvor mange dager i kvartalet vedkommende har arbeidd på skift med redusert tid.* (Eks.: Skiftarb. 36 dager på 42 timers basis. — Skiftarb. 24 dager på 42 timers basis, 24 dager på 39 timers basis.) Skifttillegget føres i rubr. 14.

Godtgjørelse for verktøyhold og kvess skal ikke tas med i oppgaven.

For steinbruddene må det på skjemaets første side angis hva slags stein som brytes (gatestein, kantstein, stor- og finstein, kleberstein). Hvis samme bedrift omfatter flere av disse grupper, må arbeiderne føres opp på skjemaet gruppevis idet en over hver gruppe skriver hva slags brudd de arbeider i.

Vedlegg E.**Veiledning D.**
Lønnstillingen 1949**Særskilt veiledning
for kalkbrudd, kalkverk, teglverk.**

Rubr. 5. Som regel bør følgende stillingsbetegnelser brukes.

Kalkbrudd, kalkverk.

1. brytere	2. ovnsarbeidere, møllearb., mørtelarb. o. l.
3. brennere	

Teglverk.

1. arb. i råproduksjon	4. keramikkarbeidere
2. ovnsarbeidere	5. hjelpegutter (under 19 år)
3. brennere	

Dessuten vil det ofte forekomme en del «driftsarbeidere» som: sjåfør, reparatør, smed, snekker o. a. Hvis noen arbeidere ikke naturlig kan plasseres i de stillingsgrupper som er nevnt ovenfor, skal de føres opp med de stillingsbetegnelser som bedriften bruker.

Arbeidere med redusert arbeidstid.

For brennere og eventuelt andre arbeidere som på skift eller dagtid har redusert arbeidsuke (oftest 40 timer = 5 dager pr. uke, men kortere tid forekommer også) må det i merknadsrubr. 18 noteres hvor mange dager i kvartalet vedkommende har stått på redusert arbeidsuke. (En kan f. eks. skrive: «Skiftarb. 45 dager på 40 timers basis», eller: «60 dager på 35 timers basis».)

Skifttillegget føres i rubr. 14.

Vedlegg F.**Lønnstillingen for bygningsfagene 2. kvartal 1949.
Særskilt rettledning for elektriske installasjonsbedrifter.**

Elektriske installasjonsbedrifter skal ta med på lønnsoppgaven alle arbeidere og læregutter som er beskjeftiget med sterk- og svakstrømsinstallasjon, herunder også installasjon av reklame-, signal-, telefonanlegg o. l.

Installasjonsbedrifter som også har verksted for reparasjon og produksjon av elektriske maskiner, radioapparater o. a., skal *ikke* ta med sine verkstedsarbeidere. Heller ikke skal bedrifter med salgsavdeling for elektrisk materiell ta med epspeditører og lagerfolk ved denne avdeling.

Lønn for reise og forberedelse for reise skal føres i rubr. 8 på oppgaveskjemaet sammen med annen tidlønn. De tilsvarende timer føres i rubr. 7. *Hvis bedriften ikke noterer slike timer, skal betalingen for reise o. l. føres i rubr. 17.*

Bedrifter som spesifiserer de betalte reisetimene bes notere antallet av slike timer i merknadsrubrikken.

Kost- og losjigodtgjørelse og godtgjørelse for reiseutgifter skal *ikke* tas med på oppgaven.

Vedlegg G.

Statistisk Sentralbyrå,

7. kontor.

Oslo.

Lønnstelling for byggefagene 2. kvartal 1949.

Samtidig hermed følger oppgaveskjema og veiledning for lønnstillingen i bygningsfagene 2. kvartal 1949.

Kommunen (fylkeskommunen) skal fylle ut skjema *bare for de byggearbeider som utføres for kommunens egen regning*. Oppgave for offentlige byggeforetak som er satt bort til private byggmestere og entreprenører vil en få direkte fra vedkommende firma.

Lønnsoppgavene bør helst gis fortløpende på samme skjema for *alle* bygningsarbeidere som kommunen beskjeftiger, selv om byggearbeidet blir utført for ulike kommunale institusjoner eller på ulike byggeplasser.

Oslo, mars 1949.

Norges Offisielle Statistikk, rekke X og XI.
(Statistique Officielle de la Norvège, série X et XI.)

Rekke X.

Trykt 1949 (forts.).

- Nr. 188. Kommunenes gjeld og kontantbeholdning m. v. 1948. (*Dette etc. des communes.*)
— 189. Skolestatistikk 1945—46. (*Instruction publique.*)
— 190. Norges postverk 1948. (*Statistique postale.*)
— 191. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1946. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
— 192. Alkoholstatistikk 1947—48. (*Statistique de l'alcool.*)
— 193. Norges kommunale finanser 1944—45. (*Finances des communes.*)
— 194. Folkemengdens bevegelse 1946. (*Mouvement de la population.*)
— 195. Jordbruksstatistikk 1948. (*Superficies agricoles et élevage du bétail. Récoltes etc.*)
— 196. Sinnssykehusenes virksomhet 1946. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
— 197. Statistisk årbok 1949. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
— 198. Trafikkulykker 1941—47. (*Accidents de circulation.*)
— 199. Norges fiskerier 1945. (*Grandes pêches maritimes.*)
— 200. Norges elektrisitetsverker 1939—41. (*Usines d'électricité.*)

Rekke XI.

Trykt 1950.

- Nr. 1. Økonomisk utsyn over året 1949. (*Aperçu de la situation économique.*)
— 2. Folketellingen i Norge 3. desember 1946. I. Folkemengde og areal i de forskjellige deler av landet. Beboede øyer. Hussamlinger. (*Recensement du 3 décembre 1946. I. Population et superficie des divisions administratives etc. Iles habitées. Agglomérations.*)
— 3. Forsikringsselskaper 1948. (*Sociétés d'assurances.*)
— 4. Telegrafverket 1947—48. (*Télégraphes et téléphones de l'Etat.*)
— 5. Norges handel 1948. (*Commerce.*)
— 6. Arbeidslønninger 1948. (*Salaires des ouvriers.*)
— 7. Kriminalstatistikk 1947 og 1948. (*Statistique de la criminalité.*)
— 8. Norges bergverksdrift 1948. (*Mines et usines.*)
— 9. Norges industri 1947. (*Statistique industrielle.*)
— 10. Lønnstillingen 1948. (*Recensement des salaires.*)
— 11. Sinnssykehusenes virksomhet 1947. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
— 12. Meieribruket i Norge 1948. (*L'industrie laitière de la Norvège.*)
— 13. Stortingsvalget 1949. (*Elections pour le «Storting».*)
— 14. Norges jernbaner 1946—47. (*Chemins de fer norvégiens.*)
— 15. Veterinærvesenet 1948. (*Service vétérinaire.*)
— 16. Skattestatistikken 1947—48. (*Répartition d'impôts.*)
— 17. Folkemengdens bevegelse 1947. (*Mouvement de la population.*)
— 18. Norges private aksjebanker og sparebanker 1947 og 1948. (*Statistique des banques privées par actions et des caisses d'épargne.*)
— 19. Norges fiskerier 1946. (*Grandes pêches maritimes.*)
— 20. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1947. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
— 21. Kommunenes gjeld og kontantbeholdning m. v. 1949. (*Dette etc. des communes.*)
— 22. Fiskertrygden 1940—46. (*Assurances de l'Etat contre les accidents des marines pêcheurs etc.*)
— 23. Husholdningsregnskaper mai 1947—april 1948. (*Budgets de familles.*)
— 24. Husdyrbruket — Produksjon 1946—47. (*Elevage du bétail; production. Recherche représentative.*)
— 25. Norges industri 1948. (*Statistique industrielle.*)
— 26. Lønnstillingen 1949. (*Recensement des salaires.*)

Statistisk Sentralbyrå har dessuten bl. a. gitt ut disse verker:
Statistiske Meldinger. 12 nr. i året. (*Bulletin mensuel du Bureau Central de Statistique.*)
Månedsoppgaver over vareomsetningen med utlandet. Trykkes månedsvis. (*Bulletin mensuel du commerce extérieur.*)
Fortegnelse over Norges Offisielle Statistikk m. v. 1828—31. desember 1920. Kristiania 1889, 1913 og 1922. (*Catalogue de la Statistique Officielle.*)
Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. Statistiske Oversikter 1926. Oslo 1926.
Statistiske Oversikter 1948. Oslo 1949. (*Résumé rétrospectif 1914, 1926 et 1948.*)

Alle verker er til salgs hos H. A s c h e h o u g & C o., Oslo.

Av følgende årganger av «Statistisk Årbok» og «Norges Handel» er Byråets beholdning meget knapp, og Byrået er takknemlig for å få overlatt enkelte eksemplarer:

Statistisk Årbok samtlige årganger til og med 1943—45.

Norges Handel samtlige årganger til og med 1918, dessuten 1920—23, 1927—30, 1934—39.

7. juli 1950.